

EMERSON DODŽ

**DON
HOLIDEJ**

CENA 40 DINARA

BROJ 145

**DOŠAO JE TIHO
I UŠAO U LEGENDU**

ŠERIF BEZ ZVEZDE

★ **DOK HOLIDEJ** ★

EMERSON DODŽ

ŠERIF BEZ ZVEZDE

NIŠRO FORUM OOUR MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA
DOK HOLIDEJ
Broj 145

Glavni i odgovorni urednik:
Svetozar TOMIĆ

Urednik:
Zorka ĆIRIĆ

Naslov originala:
Emerson Dodge
A TEXAN'S TIME TO DIE

Recenzija:
Radomir MILOSAVLJEVIĆ

Prevod:
Dragutin MOLAN

Adaptacija:
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Lektor:
Zorka ĆIRIĆ

Tehnički urednik:
Ferenc BARAT

Korektori:
Agota VIRAG BOGNAR
Marija FEHER MAJER

Stampa: 24. VIII 1983.
Tržište: 7. IX 1983.

Izdaje i štampa NIŠRO FORUM — OUR MARKETPRINT, Novi Sad, Vojvode
Mišića 1. Glavni i odgovorni urednik: Svetozar TOMIĆ. Urednik: Zorka ĆI-
RIC. Naslov originala: Emerson Dodge — A TEXAN'S TIME TO DIE. Copyright:
UNIVERSUM PRESS.

Oslobođeno osnovnog poreza na promet, mišljenjem Pokrajinskog sekretarijata
za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine, broj 413-279/73. od 10. maja
1973. godine.

Krhke, od rada pocrveneले ruke Moli Džordan su zadržale kada je pročitala telegram koji joj je Džakoma Džon doneo iz grada. Poruka je bila kratka. Samo nekoliko reči:

„Dolazim u Oktobru da prisustvujem vešaniu Semovog ubice.

Holidej”.

To je bilo sve. Ni jedna jedina reč saučešća udovici, ženi koja je izgubila muža, hranitelja porodice, ni najmanji nagoveštaj žaljenja zbog onog što se dogodilo.

A Dok Holidej je bio prijatelj njenog muža. Zar je niemu zaista toliko ravnodušna smrt, zar mu je stalo jedino do osвете, pitala se Moli. Jer, to prisustvovanje egzekuciji je jedini izraz osвете koji se može doživeti kad nekog već vešaju.

Moli je obrtala telegram u ruci. Činilo joj se da prosto vidi Dokovo oštro isklesano lice i hladne sivoplave oči dok je slao taj telegram iz nekog grada na granici. Gotovo da je čula njegov duboki glas kad se obraćao službeniku na pošti:

„Pošaljite taj telegram odmah... bez odlaganja!” da, mora da je tako rekao.

— Mama — trgao je iz razmišljanja dečak, povukavši je za suknju, kad joj je video oči pune suza. — Zašto plačeš? Šta si to pročitala, mama?

Moli je odmahnula glavom. Nije imala snage da govori. Onda je uzela malog Bilija u naručje i krenula

prema rančerskoj kući. Zastala je na vratima i okrenula se.

Nijen pogled zamagljen suzama. Iteo je preko prostranih pašnjaka ranča „Boks 50”, sve do ravne, blistave površine jezera. Ni sama nije znala zbog čega plače. Toliko je plakala posle Semove smrti, da joj se činilo da je isplakala sve suze.

A možda je tako bilo lakše.

Dobro je što će Dok doći, pomislila je. Kad se sve to bude događalo, kad krivca za Semovu smrt bude stigla zaslužena kazna, ona neće doživeti nikakvu satisfakciju. To joj neće vratiti Sema. Naprotiv, to će je podsetiti kako je veliki i strašan njen gubitak.

Ali, samo da se to sve jednom izvrši, uzdahnula je. Ko zna koliko dugo će još morati da čeka na oblasnog sudiju. Pa, onda suđenje. I tek na kraju...

Dobro je što će Dok tada biti tu. Njegovo prisustvo biće dobro i za Bilija, njenog i Semovog šestogodišnjeg sina. Dečak je, takođe, patio zbog gubitka oca, ali, toš je bio mali i povremeno je zaboravljao da se Sem neće vratiti. Moli je bila ubeđena da će mu dobro činiti Dokovo prisustvo.

*

Uskoro će postati pakleno toplo. Dok Holidej je stajao na ivici strmog obronka planine Paradiz i

posmatrao ogromnu sunčevu kuglu koja se lagano dizala na istok.

Rumena svetlost zore obasijavala je istočne obale jezera Kaiuga. Nad mirnom vodenom površinom, dizala se gusta magla nalik na pramenove bele vune. Uskoro, čim se sunce malo više podigne i njegovi zraci postanu topliji, ta magla će nestati.

Dok Holidej je rukom zaklonio oči da bi ih zaštitio od bleska, i zagledao se u daljinu. Tamo je ležao Oktilio. Grad u koji se uputio.

U času kada su vreli sunčevi zraci rasterali maglu. Dok Holidej je već osedlao konja. Pojahao je prema jezeru, a onda njegovom obalom, prema gradu.

Obala kojom je jahao bila je obrasla gustim grmljem. Neobično za ovaj kraj...

Put koji je vodio zapadnom stranom jezera, bio je mnogo kraći, ali, na tom delu nalazio se i ranč „Boks 50“. Dok Holidej je međutim želeo da prvo ode u grad i vidi Semovog ubicu, pa tek tada da navratiti na ranč i vidi Moli i dečaka.

Iako je u ovom kraju živio njegov prijatelj Sem Džordan. Dok Holidej nikada nije bio u Oktiliu. Doduše, i Sem se ovamo doselio tek kada se oženio sa Moli. Mnogo puta ga je Sem zvao u posetu, ali, on je to uvek izbegao.

Dok Holidej nije voleo porodične obaveze. Konačno, on se odvojio i od vlastite porodice u kojoj je mogao sasvim lepo da živi, da bude ugledan građanin. Ali, sudbina je htela drukčije, a krajio, kada mu se zdravlje popravi i kada je mogao da nastavi normalan život on se više nije vratio u Džordžiju. Ostao je da luta prostranstvima nove zemlje.

Tokom svih ovih godina navikao je na samoću. S vremena na vreme, takvo druženje nikada nije shvatao jahao bi određeni deo puta, sa nekim momkom želinim avantura, ali, kao stalnu mogućnost. On je voleo da bude sam.

Uostalom, većina tih momaka se, kad-tad oženila i niemu je bilo smešno kako su svi oni imali potrebu da ga upoznaju sa svojim ženama i da mu pokažu svoje kuće, rančeve ili već šta su uspeali da steknu. On je, međutim, odavno rešio da nikoga ne posećuje. Tako nikada nije bio ni u poseti kod Sema Džordana.

Nije on ništa imao protiv žena, naprotiv. Ali, nije voleo udate žene. A ni one niega, što je toliko puta imao prilike da se uveri. I sam je mislio da su imale razloga za to.

On je u sobi nosio miris divljine, slobode, miris dugih puteva kojima se kretao. Nije mogao da se smiri na jednom mestu.

Žene njegovih prijatelja su to znale i plašile su se za svoje muževe. Pribojavale su se da i oni ne požele da ponovo osete onu slobodu koju su uživali pre braka... slobodu koju je Dok Holidej još uvek uživao.

Dok Holidej im to nije zamerao. On je imao svoj život i nije mu bilo potrebno prisustvo u nečijem tuđem. Zbog toga nikada nije posetio ni Sema i Moli.

Ali, Sema više nije bilo. Njegov prijatelj je mrtav. Ubio ga je čovek po imenu Džeri Noš koji se sada nalazio u zatvoru u Oktiliu i čekao suđenje.

Bladan i nemilosrdan izraz pojavio se na Dekanovom licu kada je zamislio svog prijatelja kako pada pod

mecima ubice. Do đavla, zbog čega su se takve stvari uvek desavale poštenim i vrednim ljudima, kakav je bio i Sem? Uvek bi oni stradali, a ljudi koji su sto puta zaslužili smrt, nastavljali su da žive. Mnogi od njih su doživljavali i duboku starost.

Sem je bio jedan od najboljih koje je Dok poznao. Na žalost, za njega se više ništa nije moglo učiniti. Jedino što je Dok sada mogao i nameravao, bilo je, da se potruži, da ubica dobije kaznu koju je zaslužio.

Jahao je već puna dva sata i predeo obrastao grmljem je ostao iza njega. Nastavio je viugavim putem koji je, očigledno, služio teretnim kolima kad su dolazila u grad, pa preko klimavog drvenog mosta izgrađenog preko jednog potoka, koji se sa južne strane ulivao u jezero.

Dok Holidej je, za trenutak, zastavio konja i iz srebrne tabakere odabrao dugačku cigaru. Prineo je cigari plamen šibice, a lakim dodirnom noge ponovo poterao konja.

Oblak duvanskog dima, dizao se oko njegovih ramena. Dok je tako jahao obasjan zračima sunca, predstavljao je zaista impresivnu sliku.

Dok Holidej nije bio previše visok, ali se mogao ubroiti među visoke ljude. Ramena su mu bila široka, ali, videlo se da je vitak čovek. Iako su mu ruke bile glatke i bez žuljeva, u njima se krila prilična snaga. Međutim, nije snaga bila presudna u čestim okršajima u koje je upadao. Tokom svojih lutanja, Dok Holidej je nailazio na protivnike koji su bili fizički snažniji od njega, pa ipak uvek ih je pobeđivao.

Kad god je bio prisiljen da se fi-

zički obračunava, što je obično izbegavao, njegova veština i brza refleksivnost trijumfovali su nad sirovom snagom protivnika.

Naravno, nije se uvek obračunavao pesnicama. Mnogo češće je u sukobima odlučivao njegov revolver.

A veština i brzina kojom je baratao „koltom“, već su postale legendarne.

Sada je jahao uspravan u sedlu i izgledalo je da uopšte ne obraća pažnju na predeo oko sebe.

U zaklonu gustog grmlja koje je raslo na drugom kraju mosta, čekala su braća Hobak. Kroz oštro granje, posmatrali su jahaća koji je lagano dolazio.

— Je li to on. Pite? — promrmliao je Tom Hobak najmlađi od tri brata. Bio je to vižliast momak od svojih devetnaest godina, slomljenog nosa i sa divljim pogledom u crnim očima.

Pit Hobak, najstariji od tri sina mame Hobak, koju su svi u čitavom kraju zvali, jednostavno, Ma Hobak, uspravio se i sa sigurnošću klimnuo glavom.

— Ko bi drugi mogao da bude? — odvratio je tiho i zažmirio očima, da bi mogao da bolje vidi jahaća.

Pažljivo je posmatrao čovekov revolver i odmeravao način na koji se držao u sedlu. Samouverenost koju je hteo da pokaže pred svojom braćom, kao da je malo solasnula kad je dodao.

— Da, izgleda da je on.

— Izgleda krupan, zar ne, Pite?

— promrmliao je treći brat.

Džo Hobak je, takođe, bio krupan. Mnogo krupniji od tahača. Težio je preko sto osamdeset funti a ramena su bila nenormalno široka. Izgledao je kao bufalo kad se uspravi na dve noge.

I uopšte, delovao je nekako nezgrapno i nimalo privlačno. Zubi su mu bili dugački, oštri i žuti kao u neke životinje. Zglobovi na rukama široki, kao podlaktice u nekih ljudi. Ruke su mu bile tako mišićave i snažne da mu nijedna košulja nije odgovarala. Za njega su uvek morale da se šiju.

Po svim važećim standardima o lepoti, nijedan od braće Hobak nije mogao da se smatra lepim čovekom. Naprotiv.

A Džo Hobak bio je prava zver. Ponosio se svojom snagom i voleo je da ga smatraju najjačim čovekom u čitavoj oblasti Taiger.

Ali, kako to često biva kod ovakvih divova i siledžija, u duši je bio kukavica. On je uživao da maltretira i kinji samo liude slabije od sebe.

I sada se u njegovom glasu osetila nesigurnost koju je Pit odmah primetio.

— Ne brini, on je sam do đavola — promrmljaše je Pit.

— Da, sam je — složio se Džo. Pa, ipak, u glasu mu se i dalje osećala nesigurnost.

— Da — umešao se i Tom češkaćući potiliak. — Sam je...

Pit Hobak je ozbiljno pogledao svoju braću.

— Slušajte me budale. Treba da obavimo posao i obavimo ga do đavola. Zar ste zaboravili šta je rekla mama?

Način na koji su ga Džo i Tom

pogledali, jasno je stavljao do znanja da su se dobro sećali uputstava koja su dobili. Svi oni su se dobro sećali razgovora koji se tog jutra odvijalo u kuhinji njihovog ranča.

„Pobrinućete se da sredite tu skitnicu Holideja” govorila je Ma Hobak glasom koji bi odlično pristajao nekom gonjcu mazgi. Stajala je kraj ognjišta i dugačkom variačom mešala jelo u loncu.

Njih trojica su je gledali netremice.

„Imali smo već dovoljno problema. Neće biti lako da izvučemo Džerija iz zatvora i ta skitnica Holidej nam uopšte nije potrebna” obrazlagala je svoju odluku. „Jeste li me razumeli?”

Variača se podigla uvis i napravila širok luk.

„Jesmo Ma” odgovorila su sva trojica jednoglasno.

Ni trenutak nisu oklevali da iziđu da su razumeli. Svako oklevanje moglo je da znači, da će teška variača, istog trenu, pogoditi bar jednoga. A pošto nisu znali kojega, bilo je uputnije da se ponašaju kao pokorni i poslušni sinovi.

„Odlično” rekla je Ma Hobak. Okrenula se ognjištu i nastavila da meša jelo.

Posle nekoliko trenutaka, onet je krenula da priča, ali, nekim pretećim tonom.

„Nemojte da vas ja učim svemu. Uredite što morate da uredite i imajte jednu stvar na umu. Nemojte da osramoćite svoga pokojnog oca!”

Kad god bi se povelu reč o nekoj ozbiljnoj stvari, Ma Hobak bi nominirala svoga muža kao primer i

mustru za odgovarajuće ponašanje dostojno uzazavanja.

Bobi Hobak bio je kradljivac goveda, a pre pet godina su ga obesni razbešnjeni rančeri kad su ga, po ko zna koji put, uhvatili u krađu.

Međutim, što je više vremena prolazilo, Ma Hobak kao da je sve više zaboravljala šta je bio uzrok nestavnom kraju njenog muža i sve češće ga je pomislila kad je deci trebalo dati primer i pokazati kako u životu postupa pravi čovek. Ponekad bi to učenje donosilo rezultate, ali često se događalo i da učenici pretrpe posledice svog nespretnog učenja.

Danas su, međutim, morali da obave taj posao, pošto su dobro znali da Holidej predstavlja opasnost, i da će, ako on bude prisutan u gradu, njihove šanse da oslobode rođaka Džerija Neša, biti minimalne. A sudeći po glasovima koji su kružili gradom, taj tip je dolazio s namerom da učini sve moguće da se Džeri Neš zaliulja na vešalima.

— Idemo, Pite — rekao je Džo i stisnuo pesnice.

— Aha — uzbuđeno je požurivao i Tom, misleći kako je ovaj stranac mnogo manje opasan od Ma Hobak sa njenom varjačom kola je stvarno, bila najveća u ovom kraju. Bila je to prava motka sa zadebljanim na jednom kraju.

U stvari, umela je ona da upotrebi i pravu motku, ako varjača nije bila dovoljno ubedljiva.

Ma Hobak je smatrala da je svako sredstvo dobro da bi "sabila namet u glavu svojim sinovima" kako je volela da kaže. Jednom je čak tresnula Toma iza uva nekom bukovom motugom, pa on još uvek oseća posledice tog udarca. Kad god bi bio

umoran, ili se nabio, osećao je zujanje u glavi.

Sve to im je bilo na umu i sada dok su cicali u zasedi.

— Dobro — rešio je Pit osećajući sve veće samopouzdanje. Ona se uspravio i izasao iz zaklona.

U trenutku kad su se njih trojica našli na putu, Dok Holidej je zaustavio konja, a ruka mu je pala na diskus „kolta“ u lutron. Sa rastojanja od desetak metara, doslijak i od bor za doček su se desetak sekundi oprezno posmatrali. Dok Holidej je prekinuo napetu situaciju i progovorio.

— O čemu se radi, momci?

Bikovski gradan Pit Hobak je samouvereno podigao glavu. Sa desne strane mu je stajao Džo, a sa leve Tom. Pit je zakačio palčeve za opasač i upitao — Jesi li ti Holidej?

Holidej ga je prodorno odmerio i procenio da napasnik nije toliko opasan kao što izgleda. Klimnuo je glavom. — Da, a ko ste vi?

— Ja sam Pit Hobak — trgnuo je glavom u stranu Pit. — Ovo su moja brata Tom i Džo.

Ne skidajući ruku sa drške revolvera, Dok je zmireći, kroz trepavice budno motrio trojicu presretača. — Pa? Sta s tim?

— Pa, Džeri Naš nam je rođak — objasnio je Tom, trudeći se da držanjem podržava svog starijeg brata.

— Blizak rođak — promumlao je Džo i nardnuo svojim širokim ramenima.

Došlijakove sivoplave oči su blesnule kratko. Ipak, sa razumevanjem je klimnuo glavom i odmakao ruku od revolvera.

— I? — upitao je.

— Priča se da si prijatelj Sema Džordana.

— Etn smo znanci dosta dugo.

— Ovaj, da... — malo se zbunio Pit. — Ovaj... čui smio da dolaziš u grad samo zato, da bi bio siguran da će uzeti namaci omcu oko Džerijevog vrata. Je li to tačno?

— Sasvim tačno — rekao je Dok Holidej i sevnuvši okom obuhvatio pogledom svu trojicu, a onda se opet zaurčao na Pitu.

— Otkud ste znali da dolazim? Odakle ste to čuli?

— Čui smo od Džakoma Džima. On radi u telegrafskom uredu, a mnogo voli da priča — objasnio je Pit.

Holidej je klimnuo glavom. Onda je malo podigao ruku i oterao dosadnu muvu koja mu je zujala oko lica.

Tom Hobak se trgnuo na taj iznenadni pokret, a krupni Džo se povukao korak unazad. Ta reakcija nije pomakla oštrom Holidejevom oku. I u tom trenutku mu je bilo jasno koga ima pred sobom. Trio siledžija, nasilnika amatera koji mogu da budu i opasni, ali koji u suštini nemaju hrabrosti da zagrizu kad naiđu na pravog čoveka.

— Da budemo načisto — rekao je Dok i poterao konja nekoliko koraka napred. — Vas trojica, izgleda, imate nameru da mi potprašite pete, a?

Braća Hobak su klimnula glavama, a Holidej je nastavio

— I imate nameru da vašeg rođaka Neša... tog prokletog razbojnika koji je ubio Sema Džordana, spasete vešala? Jesam li dobro razumeo?

— Džeri nije ubica, Holideje —

rekao je Džo Hobak. Glas mu je bio tako uveren da se videlo da je, zaista, ubeđen u ono što govori.

— Da, on nije ubio Džordana — umešao se Tom.

— Zašto ga onda drže u zatvoru — upitao je Dok Holidej kome je već bilo dosta ovog razgovora.

— Džerija su lažno optuzili — rekao je Pit. — Ali, to s tobom nema nikakve veze, Holideje. Mi cemo se, na naš način, potruditi da pomognemo Džeriju. I zato ne želimo da nam se tipovi kao ti petijaju...

— Baš mi je žao — promrmrljao je Holidej. — Vidite, ja imam jednu nezgodnu naviku. Kad nekud krenem, obično tamo i stignem. Nikada još nisam menjao pravac svog puta, naročito ne, na zahtev nekoliko šupijoglavih slinavaca.

Holidej je govorio tiho, a ton mu je bio skoro blag, ali je njegov pogled jasno govorio o čelično tvrdj rešenosti da ne ustukne. Kada je naglim pokretom ruke zabacio na potiljak svoj „kalifornija“ šešir sa širokom obodom, braća Hobak su se i nehotice trgnuli.

Podrugljiv osmeh se pojavio na Holidejevom licu.

— Zagazili ste dublje nego što vam treba, momci — rekao je. — Biće vam bolje da se vratite odakle ste došli. Ako budete mudri, dugo cete živeti.

— Zar ti se ne čini da se ponašaš malo previše nadmeno? To nije preporučljivo za tipa koji se nade pred jačim protivnikom. To bi trebalo da znaš, Holideje... — Pit Hobak je uložio dosta napora da sroči tih nekoliko rečenica. Iskezio se pod-

rugljivo, a pesnicom tresnuo u dlan druge ruke.

Dok Holidej je čutao i čekao da vidi šta će biti dalje. Braća su, međutim, prepustila Pitu glavnu reč. Onda se, opet, javio Pit.

— Sada je dosta priče, mister — zarežao je kroz zube. — Okreći to kljuse i gubi se odavde. Ako nas ne poslušaš... može se dogoditi da groblje u Oktilju dobije još jedan grob.

Dok Holidej se podigao u sedlu i pogledao iznad glava trojice izazivača. Ispred njega, udaljen oko tri milje, nazirali su se krovovi kuća i toranj crkve u Oktilju. Negde u tom gradu, bio je Semov ubica zatvoren u ćeliji. Čekao je da mu počne suđenje za zločin koji je učinio. A ovde, pred njim su tri razbojnika koji su, očigledno, nameravali da se suprotstave pravdi i sprovedu izvršenje kazne, što nisu ni skrivali.

Holidej je osetio kako mu se gnev skuplja u grudima. Kada je ponovo pogledao trojicu braće Hobak, oči su mu bile ledene. Ta trojica nisu ni sanjala koliko su imali sreće što im nije palo na namet da potegnu revolver. Nisu imali poima da ih je spaslo baš to što ih je Holidej ocenio kao trećerazredne sitne lupeže i siledžije.

Međutim, bilo je krajnje vreme da se prekine s ovom komedijom. Braća Hobak su morala da dobiu lekciju koja će ih malo bolje uputiti u suroviše strane života.

Tom Hobak je i nehotice skočio unazad, kada je jahač kliznuo sa sedla, ali su Pit i Džo ostali na svojim mestima. Pit je spustio ruku blizu drške svog starog „kolta“, a sitne svinjske Džoove oči su zasijale

zadovoljno. Poverovao je da mu se pruža prilika da sredi slabijeg protivnika.

Holidejevi koraci su odiekiivali po daskama starog mosta dok se mirno približavao Hobakovima. Ruke su mu ležerno visile pored tela, lice mu je bilo sasvim mirno i njegov izraz nije govorio apsolutno ništa.

— Samo mirno — rekao je Pitu Hobaku koji je sve jače stezao dršku revolvera. — Oružje vam nije potrebno, mister. Vas ste trojica protiv jednog.

Pit Hobak nije imao ništa protiv takve računice. U stvari, ona mu se dopadala. Pa ipak, u Holidejevom držanju bilo je nečeg što ga je uznemiravalo. Taj čovek je izgledao tako miran i siguran u sebe, da se Pit zabrinuo i protiv svoje volje.

Do đavla — hrabrio je sebe — njih trojica ne bi smeli da se plaše ovog tipa. Imali su iskustva u tučama, deistvovali su kao dobro uigran tim i u tučama u Epl Krinu važili su kao nepobedivi. Zato je ispružio prst prema Holideju i rekao

— Ako tražiš gužvu Holideje...

Dalje nije stigao Holidej je samo to čekao. Već mu je i onako bilo previše ovog zamašavanja.

Sad je samo trebalo birati između obračuna pesnicama, ili revolverima. On je izabrao ono prvo.

Hitro je koraknuo napred a njegova leva pesnica ja sevnula brzi-
nom munje. Pit Hobak je dobio snažan udarac u slepoočnicu od koga se zateturio.

Kada se Pit uspravio i odmahnuo glavom, Holidej je shvatio da je naistariji od braće Hobak snažniji nego što izgleda.

A onda je Holidej došao na red da pokaže koliko je čvrst.

Džo je povio glavu kao bik u napadu, i poleteo na Holideja. Pokreti su mu bili neverovatno brzi za čoveka takve težine i snage. Valida je zato Holidej, čiji su refleksi inače reagovali zapanjujuće brzo, oklevao delić sekunde.

Pesnica snažna kao mali, pogodila ga je u grudi i on je za trenutak izgubio ravnotežu. Onda sa začuo Pitov glas

— Zgazite ga u prašinu momci! Džo, tresni ga još jednom.

Džo Hobak je jurnuo kao pobesneli bik željan da izvrši bratovljev zahtev. Zamahnuo je udarcem u koji je uneo svu svoju težinu. Ali, Holidej je sada bio spreman. Čekao je bezopasno sevnula pored njegozizmakao u stranu. Džooova pesnica je bezopasno sevnula pored njegovog lica. Kada je ponet sopstvenom težinom i snagom zamaha Džo poleteo napred. Holidej se okrenuo kao čigra i zadao mu strahoviti udarac levicom u vrh brade.

Džo Hobak je bolno jeknuo i svom težinom se srušio na ogradu mosta.

Okrenuvši se od Džoa, koji je ostao da leži ošamućen, Holidej je uspeo da odbije Pitov udarac. Istog trenu je poleteo napred i zadao mu dva snažna udarca u pleksus.

Pit Hobak se predstavio kao perorcz. Holidej je zamahnuo i dočekao ga strahovitim aperkatom koji je sasvim uspravio najstarijeg od braće Hobak. Pit se hujliao na nesigurnim nogama, a pogled u očima mu je odavao krainie iznenađenje. Izgledao je glupo, čak gluplje nego na početku susreta. Iz nosa mu je

curila krv, a ruke su mu bezopasno visila pored tela.

Krenuvši napred da dovrši svog protivnika, Holidej je osetio da mu se jedna ruka spustila na vrat. Bio je u pokretu, pa je to osetio sam kao dodir. Nije se ni okrenuo da vidi napadača. Munievito je onako u skoku, obema rukama zgrabio napadačevu šaku. Sagnuo se i urebacio Toma Hobaka preko glave. Tom je poleteo kroz vazduh i tresnuo u Pita koji se klatio na ogradi mosta. Obojica su se skliokali na zemlju.

Tutani koraka trgao je Holideja, i on se okrenuo. To se Džo povratio od strahovitog udarca i sada je jurio na njega kao zahuktala lokomotiva. Holidej je čekao do poslednjeg trenutka a onda je uhvatio Džoa za ruke, bacio se na leđa i podigavši obe noge povukao Džoa. Pete njegovih čizama su se zabile u Džooov stomak. Najsnažniji od braće Hobak zastenio je kad mu je vazduh izleteo iz grudi. Bukvalno je poleteo kroz vazduh. Preleteo je petnaestak stopa, pre nego što je udario u ogradu mosta koja je, ovoga puta, pukla.

Džo Hobak je nestao sa vidika, a samo sekund kasnije, čuo se snažan pliesak tela o vodu.

Holidej je smesta skočio na noge da dočeka napad Pita i Toma Hobaka. U sledećih nekoliko sekundi, na mostu su odiektivali tupi udarci u meso. Pit je bio prvi. Skliokao se na kolena, urlajući, kao ranjena životinja. Još dok se dizao, Holidej je odgurnuo ošamućenog Toma u stranu, a istovremeno, žestoko odgurnuo Pita čizmom u donji deo leđa. Pit je zamlatarao rukama i poleteo prema ogradi, baš kada je

Džo, sav mokar i blatnjav počeo da se penje na most. Pit je glavom nateo na niega i obojica su se sručila u potok. Na mestu gde su pali, podigao se pravi gejzir vode.

U tom trenutku Holideja je pogodio snažan udarac. Mladi Tom Hobek je krvario iz nosa, a jedno oko mu je bilo zatvoreno. Nije bio mnogo brz, ali mu nije nedostajalo hrabrosti i borbenog žara. Iskoristio je trenutak Dokove nepažnje i dobro ga raspalo.

Naravno, to nije imalo velikog efekta. Pustolov se okrenuo i dograbio mladića za košulju. Privukao ga je sebi i nekoliko puta ga ošamario. Tomova glava je letela sa jedne strane na drugu a posle u očima počeo je da mu se muti.

Onda ga je Holidei okrenuo, dograbio ga za kragnu a drugom rukom za pojas pantalona.

Tom Hobak je divlje vikao, dok ga je Holidei liuljao u vazduhu. Kada ga je pustio mladić je poleteo napred mlatarajući rukama. Dva puta se okrenuo u vazduhu pre nego što je, svom silinom tresnuo na Pita i Džoa koji su pokušavali da se dovuku do obale potoka.

Sva trojica su nestala pod površinom vode. Kada su se ponovo pojavili Holidei je već bio uziahao svoga konja. Sedeo je nekoliko trenutaka i posmatrao prizor koji se odigravao na sredini potoka. Da su okolnosti bile drugačije on na taj sukob ne bi ni obraćao pažnju. Međutim nije mogao da predvidi činjenicu da su ta trojica bili rođaci Džerija Neša, čoveka koji će uskoro posetiti.

— U redu momci bilo je dosta zabave — rekao je Dok. Onda se sav

natmurio. — Ubuduće mi se sklanjajte s puta! Mogao bih da se ozbiljno naliuti.

— Prokleti kućkin sine — urlao je za njim Pit Hobak, dok je zajedno sa svojom braćom izlazio iz potoka. Obala je bila vrlo strma i često su klizili natrag i padali.

— Bežiš pre nego što smo završili — vikao je i Džo, lica i usana otečenih od udaraca.

— Kukavico! — zaurao je i mladi Tom ali Holidei je već nestao iza drveća koje je raslo na prvom okuci puta.

Dok su se penjali na put, braća Hobak su vikali i grdili Doka ko ga više nisu ni videli. Stali su nasred druma vitlajući pesnicama i psujući na sav glas. Onda su se smirili.

Bilo im je potrebno samo nekoliko trenutaka da se međusobno ubede da je Holidei u stvari imao sreće, ali da će sledećeg puta rezultat svakako biti drugačiji.

Sva trojica su se vratili surovosti stvarnosti tek kada se Tom uozbiljio i rekao.

— Do đavola ko će ovo reći nama?

II

Holidei je lagano uiahao u Oktilio.

Grad se nalazio nedaleko od jezera Kaiuga. Zvanično je pripadao Sjedinjenim Državama, ali je izgledao i mirisao kao da pripada državi izvan granice. Za usamljenog starijeg iahača, Oktilio je bio samo

obična gomila kuća od čerpiča i dasaka, grad ispečen suncem kao i stotina takvih s obe strane granice. Nad gradom je lebдела neka atmosfera pospanosti ali se Holidei time nije zavaravao. Mnogo puta je imao prilike da vidi takve uspavane gradove, koji su znali da prokliću u deliću sekunde.

Kada je prošao pored prve u nizu ružnih koliba od blata na samom ulazu u grad Dok Holidei je ugledao jednu ženu onkolijenu gomilom dece. Žena je bila zauzeta pranjem rublja na obali jezera. Nakvašeno rublje stavila je na kamen i tukla ga prakiljom. Nedaleko od nje, to je tek kasnije video jer mu je vidik zaklanjala jedna velika stena bilo je još mnogo žena i devojaka zabavljanih istim poslom. Žene su bile umornog izgleda i delovale su prljava. Međutim, među onim mladima, koje verovatno još nisu bile udate, bilo je i takvih kojima težak rad još nije bio oduzeo radost smeha i ljubav izloda. Jedna devojka koja je više ličila na Amerikanku, nego na Meksikanku, zastala je za trenutak i pogledala ga. Otkopčana bluza otkrivala je raskošne obline jedrih grudi ali ona na to nije obraćala pažnju. Osmehnula se naočitom konjniku.

Holidei joj nije uzvratilo osmeh. Da se nalazio na drugom mestu da je bilo drugo vreme, možda bi se i on osmehnuo. Međutim on nije došao ovamo zbog svog zadovoljstva.

Smeđa, preplanula lica su se okretala za usamljenim jahačem, a on je prašnjavom ulicom odijahao prema glavnom gradskom trgu. Na trgu je zaustavio konja. Veliki trg je bio u senci starog drveća koje ga

je okružavalo sa svih strana. U centru trga nalazila se kamena fontana u čijem se središtu dizao spomenik vojniku. Kamena figura konjanika.

Nad čitavom tom scenom, dominirala je visoka španska crkva. Uz nju se naslanjala kuća, zidana, takođe, u španskom stilu, sa krstom na vrhu krova. Holidei je, s pravom, pretpostavio da u toj kući stanuje mesni sveštenik kojem su u takvim gradovima, svi oslovljavali sa „padre“.

Sa druge strane crkve prostiralo se veliko dvorište, ograđeno kamenim zidom i sa metalnom kapijom sa rešetkama. Levo od skvera bila je kantina, a malo dalje gradska štala. Bilo je tu nekoliko radnji u kojima je čovek mogao da se snabde sa svim neophodnim potrebštinama.

Bilo je jedanaest sati i u gradu je bilo kao i u svakom drugom za to doba dana. Žene su zastajale pred izlozima prodavnica jedna kočija je lenio talila ulicom a neki mali debeli čovek prao je izlog svoje radnje.

Na verandi, pred zgradom zatvora, sedela su dva čoveka u stolicama za liuljanje. Držali su puške u krilu. I to je bila uobičajena slika.

Njih dvojica su sumnjičavo odmerili Holideia kada je doveo svog konja preko trga i zaustavio se ispred prilaznog zatvora. Jedan od te dvojice bio je visok čovek, ozbilnog izgleda, sa brkovima koji su mu padali preko usana. Drugi je bio niskog rasta, debeli i srednjih godina. Obotica su pažljivo motrili svaki Holideiev pokret ali je iskusno Holidejevo oko odmah primetilo, da nijedan od njih

nema držanje pravog predstavnika zakona.

Kada je Holidej stupio na prvi stepenik koji je vodio na verandu, daske su zaškrinale pod njegovom težinom i obojica su ustali.

— Potrebno ti je nešto, mister? — upitao je visoki.

Holidej je mirno pogledao cev puške koja je bila uperena u njegove grudni. Onda je podigao glavu i susreo se sa čovjekovim pogledom.

— Gde je šerif? — upitao je Dok. Umesto odgovora debeli čovek je zapitao.

— Mi smo članovi gradske organizacije dobrovoljaca, stranče. Ja sam Brem Malon, a pored mene je Varn Halej. Ko si ti i šta tražiš u našem gradu?

— Dobrovoljini čuvari reda a? — promrmljao je Dok Holidej i izvadio cigaru iz svoje skupocene tabakere. — Znači, ovde nema pravog predstavnika zakona? Nema pravog zakona, hteo sam da kažem.

Varn Halej je pocrveneo.

— Slušaj mister, bolje da kažeš kako se zoveš i šta tražiš ovde... inače...

Prekinuo se u trenutku kada se na vratima kancelarije pojavio čovek sa metalnom zvezdom na grudima. Bio je to čovek od oko trideset godina. — Šta se to događa? — upitao je predstavnik vlasti. Onda je primetio Holideja. — Ko je ovaj?

— Zovem se Holidej — kroz oblak dima se začuo Dokov tihi glas.

— Holidej! — uzviknuo je Brem Malon koji je po zanimanju bio trgovac. — Do đavola, čoveče, zašto odmah niste rekli?

Dok Holidej je bio prišćeno iznenađen i to se jasno videlo na nie-

govom licu. Varn Halej je požurio da objasni.

— Očekivali smo vas, mister Holideje.

— Zar?

— Da. Neka vas to ne čudi. Brem i ja smo poznavali Sema Džordana. On nam je često pričao o vama... Znate, proneo se glas da će neko da dođe da oslobodi ove ubice na smo mislili da je, možda Moli Džordan to javila i vama...

— Varn Halej je, očigledno, voleo mnogo da priča.

— Ubice rekoste — vratio ga je Dok na temu. — U novinama sam pročitao vest o Semovom ubistvu, ali tamo se govorilo samo o jednom ubici. Čovek se zove Neš... A po tome što vi kažete ima ih više?

Halej je klimnuo glavom i pozvao Doka Holideja da uđe u kancelariju u kojoj je bilo priyatno i sveže za razliku od vrućine koja je vladala napolju.

Tek tu u kancelariji Halej je objasnio da drugi zatvorenik nije imao veze s ubistvom Sema Džordana. To je poznati revolveraš iz Meksika Frederiko kojeg su kako je Halej ponosno objasnio uhvatili dobrovoljci iz grada pošto je u pijanom stanju ubio jednu devojku, Meksikanku.

Dok Holidej je čekao da Halej završi svoju priču na da mu onda zatraži dozvolu da vidi Neša.

Unrkos svojoj prišćivosti Halej nije ispričao sve što treba. Tek kasnije je Dok saznao o tome da je organizacija dobrovoljaca osnovana kao poslednji pokušaj građana da se suprotstave kriminalu koji je uzimao sve više maha u gradu zbog nesposobnosti šerifa Laifa Armstronga da

čvrstom rukom održava red i mir u gradu.

No, u tom trenutku, Holidej je kod svojih sagovornika primetio oduševljenje što ga vide u svome gradu. To oduševljenje otkrio mu je debeli Brem Malon koji je za njima ušao u kancelariju.

— Možete nam verovati mister Holideje, da smo vas očekivali sa nestropljenjem. Smatrali smo da ste vi jedini čovek koji može da nam pomogne — govorio je Malon.

Dok Holidej je tamo mislio da se oslobodio ovih vrljih građana, kada se umešao i Halei da dopuni objašnjenje.

— Znače, mister Holideje, Brem je mislio da kaže, da situacija u Oktiliu, u ovom trenutku, nije baš najprikladnija, naprotiv, vrlo je napeta, a to nam se ne dopada.

Halei se zbunjeno počeošao po cctiliku i palcem pokazao preko ramena.

— Kao što rekosmo, tamo imamo dvojicu ubica koji očekuju suđenje. Uz sve dužno poštovanje prema ovde prisutnom šerifu Armstrongu, moram da kažem da Oktilio nikada nije bio grad u kojem je zakon bio iak. Već više od godinu dana u ovom gradu nije kažnjen nijedan prestupnik. A sada...

Halei je zastao kao da mu nedostaju reči. Izgledalo je da traži najpogodniji način da iskaže ono što mu je na umu. Naizad je slegnuo ramenima.

— Sada imamo dvojicu ubica koji čekaju suđenje. Ali po čitavom kraju se propose glasovi da oni neće dugo ostati u zatvoru. Mislim, briže se da neće biti ovde na dan suđenja, a to je petak...

— Zato smo i nas dvojica čuvali stražu pred zatvorom, mister Holideje — dodao je Malon. — Dežuramo ovde, umesto da gledamo svoj posao.

— Razumem — promrmliao je Holidej. Okrenuo se i bacio opušak svoje cigarete kroz otvorena vrata kancelarije. Nije bio mnogo iznenađen onim što je čuo. Poznavao je mnogo gradova duž granice u kojima bežanja iz zatvora i ubistva šerifa nisu bile nepoznate stvari.

U stvari, on je zbog toga i došao u Oktilio. Nameravao je da učini sve što je u njegovoj moći, da zadrži ubicu Sema Džordana u zatvoru, dok ne dođe sudija. Ako neko bude pokušao da ga oslobodi, usneće mu to samo preko njegovog mrtvog tela, odlučio je Holidej, a tako nešto bilo je malo verovatno.

Onda se obratio šerifu Armstrongu koji je čutao dok su dvojica građana obaveštavala Doka o situaciji.

— Voleo bih da vidim tog Neša, šerife — rekao je Dok — Nadam se da nemate ništa protiv?

Šerif je klimnuo glavom i poveo ga u odeljenje sa ćelijama. Holidej je išao za šerifom, a za njim Malon i Halei. Pratili su ga u stopu. Hodnik u odeljenju sa ćelijama bio je dugačak popločan kamenom. Bio je osvetljen jednom petroleikom koja je visila sa tavanice. Sa jedne i druge strane hodnika nalazile su se po dve ćelije, ukupno četiri na broju. Armstrong se zaustavio pred prvim vratima od gvozdениh šipki.

— Ovo nije momak za kojeg ste zainteresovani, mister Holideje — rekao je. — Ali i on je od iste sorte.

Holidej je zastao i kroz rešetke

na vratima pogledao čoveka izvaljenog na uzanom drvenom ležaju. Čovek je, očigledno, bio Meksikanac. Bio je dosta visok i vitak, a lepih crta lica i malo tamnije maslinasto-tena, uokvirenog buinom crnom kovrdžavom kosom. Bio je obučen od glave do pete u crno odelo: crnu svilenu košulju, crne pantalone, crne čizme. Ispod nezakopčane košulje video se zlatan krstić ukrašen draguljima koji je nosio o vratu. Pušio je dugi cigarilo i osmehnuo se kada se njegov pogled susreo sa Holidejevim.

— Buenos dias, senior Holideje — rekao je dubokim glasom. — Znači, stigli ste u Oktilio! Vi ste prijatelji pokojnog senior Džordana zar ne? Primite moje saučešće, senior.

Meksikanac se, za trenutak uspravio, a onda ponovo ležao na ležaj. Blistavobeli zubi su mu ponovo blesnuli, ali, osmeh mu je bio čudan, pomalo ironičan.

— Vidite, već smo čuli za vas i mi zatvorenici — dodao je. — Dobrodošli u Oktilio, mister Holideje.

Holidej nije mogao da ne uvažava Meksikančevo hladnokrvno držanje. Sudeći po onome što je čuo, ovaj čovek je počinio takav zločin da nikakva kazna, osim vešanja, nije dolazila u obzir.

— To je zaista opasan tip — šapnuo je Halei Holideju. — Poznat je u svim gradovima oko granice Čuili smo da je u Meksiku izdato nekoliko poternica za njim... zbog raznoraznih prestupa. Za poslednjih nekoliko meseci je samo u Oktiliu ubio dva čoveka. Ali više neće ubiti. Neće. I to, zahvaljujući dobrovoljcima — isprsi se Halei.

Holidej se okrnio okom Haleia

tek toliko da ne bude neučtiv pa se opet okrenuo Meksikancu koji je odbijao savršeno pravilne kolutove duvanskog dima prema tavanici ćelije. Bilo mu je prilično teško da zamisli grupu građana kako hvataju ovu zverku.

U tom trenutku su rešetke na drugoj ćeliji zazvečale i Holidej se prenuo iz misli.

— Hei Armstrong! Dovedi toga užtoglienog pacova da ga već jednom vidim — začuo se grub glas.

— Neš? — unitao je Holidej.

— Neš — klimnuo je glavom šerif.

Svi su sad prišli ćeliji preko puta.

Čovek koji je stajao pored vrata ćelije stezao je šipke tako iako, da su mu zglobovi na rukama nabeleli. Holidej se iznenadio kad ga je video. Očekivao je da će sresti nekog hladnog tipa ledenih očiju, koji na sebi nosi žig revolveraša i ubice čoveka koji bi za nekoliko dolara bio spreman da ubije i rođenu majku. Međutim, pred njim je stajao visok, mršav momak koji je ostavljao isti nadmeno kavgadžiski ali bezopasan utisak kao i njegovi rođaci Hobak.

— To je on — rekao je ozbiljno Varn Halei. — To je momak koji je ubio vašeg prijatelja.

Dok Holidej se namrštitio, Osetio je kako mu se utroba grči. Činilo mu se da ga je još više razbesnelo to što je njegovog prijatelja ubila ova beda od čoveka. Zgadilo mu se.

— Nikada nikoga nisam ubio Holideje — rekao je u tom trenutku. Džeri Neš ali mu je glas bio pun mržnje. — Čuješ li prokletinice? Nisam ubio tvog prijatelja.

— Kako se sve to dogodilo? —

upitao je Dok Holidej mirno, iako je u niemu sve kličalo.

— Pa, u poslednjih šest meseci smo imali nekoliko slučajeva krađe goveda — rekao je Halei i naslonio se na kameni zid. — Izgleda da je neka dobro organizovana banda krala goveda u oblasti Tajger i gonila ih u Meksiko. Jedne noći su napali i Semov ranč. Sem je krenuo za njima...

— I? — upitao je Dok kad je Halei zastao.

— Sema smo pronašli mrtvog, a pored njega je ležao Neš. U ruci je držao revolver. Inače, i on je bio onesvešćen.

— Treba još nešto da vam kažemo, mister Holideje — dodao je Malon. — Sem i Neš su već duže vreme bili u neprijateljskim odnosima.

— Zašto?

— Posvađali su se oko jednog konja. Sem je smatrao da ga je Neš prevario i...

— Nikada nisam prevario Džordana — dobacio je Neš.

— Govori kad dode red na tebe, ubico — odsekao je Holidej.

— Ko će to da mi odredi vreme kad treba da govorim? — planuo je Neš. — Možda ti, Holideje? Do đavola znaš da ti meni ništa ne značiš, bez obzira što ti ovi majmuni metanišu. Ti si za mene običan...

Kao munja, Holidejeva pesnica je proletela kroz rešetke i tresnula Neša posred brade. Samo se začuo tup pliesak i ništa više. Neš se zateturao i izgubio ravnotežu. Onda se sklonio na ležaj i ustaklenim očima počeo da odmahuje glavom. Videlo se da mu ništa nije jasno. Bio je prodisno ošamućen.

— Hej, čekaite malo, Holideje —

umešao se naizad i šerif Laif Armstrong. — Znamo da mrzite Neša, ali...

— Ne pravite mi probleme, šerife — obrecnuo se Holidej. — Taj tip ima sreće što sam ga pogodio pesnicom, a ne metkom. Ako samo pišne, obećavam mu da ću ispraviti tai svoj propust.

Nekoliko trenutaka. Holidej je čekao da vidi Armstrongovu reakciju. Pošto je šerif ćutao, kockar se okrenuo Bemu Malonu.

— Nastavite mister...

Malon je bio nešto bleđi nego malopre. Nakašljao se i nastavio.

— Pa... pa... kao što sam rekao, njih dvojica se nisu baš mnogo voleli. Dve noći pre Semove pogibije, on i Neš su se potukli u kantini „Santa Roza”. Svađa je izbila zbog tog konja kojeg je Neš prodao Semu. Sem je premlatio Neša, a ovaj se zakleo da će mu se osvetiti. To sam čuo svojim ušima.

— I ja sam to čuo — potvrdio je šerif.

— Nisam to mislio ozbiljno — progundao je Neš trljajući bradu. — To je bila obična pretnja. Bio sam besan, a u besu čovek svašta kaže.

— Niko od nas stvarno ne zna šta se dogodilo one noći, mister Holideje — rekao je Halei ne obraćajući pažnju na Neša. — Možda je Neš jahao sa banditima, a možda je samo čekao Sema u zasedi. Bilo kako bilo sve govori da je Neš ubio Sema Džordana. Nadam se da će na suđenju to biti i dokazano.

— Meni se čini da optužba ima mnogo slabosti — rekao je Holidej mirno. On je bio besan na Neša, ali sve ovo što je čuo nije mu bilo do-

volino uverljivo. U stvari, mislio je da to neće biti uverljivo ni za jednog sudiju. — I šta je on na sve to rekao, je li nešto kazao u svoju odbranu?

— Rekao je da je bio pijan i da se ne seća ničega — odgovorio je Malon glasom u kome se osećala sumnja. — Možda će sudija i poverovati u to... ali, ja ne verujem.

— Lepo vam kažem... Nikada nikoga nisam ubio i to je istina! — viknuo je Neš i skočio sa ležaja. On da se obratio samo Holideju. — Čuj, ti mi izgledaš razložniji od ovih budala. Saslušaj da ti objasnim stvar.

Dok Holidej je ćutao, ali je svojim stavom pokazao da je spreman da sluša.

— Slušaj, te noći sam bio pijan kao zemlja i ne sećam se baš ničega — počeo je Neš. — Znam samo da sam pojahao konja i krenuo kući na ranč „Epl Krik“. Put vodi pored ranča Sema Džordana. Prejahao sam nekoliko milja kada se neki tip kojeg nikada nisam video, pojavio ispred mene. Mora biti da me je tog trenutka neko udario po glavi, jer sam se osvetlio tek u ovoj ćeliji. To je sve čega se sećam, kunem se u sve što mi je najsvetije na svetu.

— Na obične zakletve teško da će se neko osvrnati — rekao je Dok dukući kroz nos.

Nešovo lice se izopčinilo od besa. Čvrsto je stegao rešetke na vratima i počeo da ih tresu. — Da znaš da neću visiti! Neću! — povikao je. — Nisam kriv i neću da visim. — On da se odjednom smirio i besno dobio Doku. — I neću! Moji prijatelji to neće dozvoliti.

— Misliš na braću Hobak? — Dobacio mu je Holidej.

— Da, misli na njih, mister Holideje — rekao je Halej, a na licu mu se pojavilo iznenađenje. — Ali, otud vi znate za njih?

— Sreo sam ih dok sam dolazio ovamo — objasnio je Holidej. — Pokušali su da me nateraju da se vratim. Kako vidite, nisu uspehi u tome. Kladim se da u ovom trenutku idu kući i broje modrice koje su zaradili. Ako je to naličiji adut koji imaš, onda si već mrtav, ubice!

U tom trenutku, izgledalo je da je Džerija Neša odjednom napustila snaga. Klonuo je ramenima i umorno pustio rešetke koje je do tada stizao. Okrenuvši se na petama uputio se uzanom ležaju. Uzdahnuo je i sručilo se na njega kao ispražniena vreća.

Iz druge ćelije se začuo podrugljiv smeh.

— Dodite nam ponovo, senior Holideje — odjeknuo je glas Meksikanca, revolveraša, iz druge ćelije. — U vašem društvu je vrlo zabavno. Vreme prolazi brže.

Holidej se polako okrenuo. Na ovaj Meksikančev bezobrazluk na licu mu se nije pomerio nijedan mišić.

Federiko je stajao naslonjen na vrata ćelije. Palčeve je zakačio za opasač, a upaljena cigareta mu je visila, zalepljena za donju usnu. Meksikanac Holideju nije bio važan i Dok je u prvom momentu pomislio da ne reaguje na ovakvo ponašanje, ali je osetio da je bolje da mu odgovori zbog drskog i nadmenog stava koji je zatvorenik zauzeo. Mo-

rao ga ie vratiti tamo gde mu ie mesto.

— Naravno da ću doći, senior Federiko — rekao ie mirnim glasom. — Paziću na Neša sve dok ne dođe vreme da mu dželat namakne omču oko vrata. — Tek tada se Holidei prvi put nasmeiao nadmoćno. — I još nešto mogu da vam kažem, senior Federiko — rekao ie. — Nikome neće uspeli da poberne iz ovog zatvora, dok sam ia ovde, Nikome!

Holideia ie ispunio osećai zadovoljstva kad a ie video kako sa Federikovog lica nestaje podrugljivi osmeh.

Smatrajući da ie postigao cilj, Dok Holidei se okrenuo i pošao da sebi i konju nađe smeštai.

•

Holidei ie odrešio svoga konia od privezišta i poveo ga preko suncem obasjanog gradskog trga. Uz put ie gledao levo-desno dok mu se pogled nije zaustavio na jednoj kući, sa velikim dvorištem. Na kapiji ie stajao natpis „Sobe za izdavanje i javna štala”.

Holidej se nije premišljao. Odmah ie ušao. Prešao ie preko dvorišta i našao se u mračnoj štali. Na gomili sena stajao ie štalski momak. Holidei ga ie dotakao vrhom čizme. Momak se, istog trenu, probudio i seo.

— Šta ie, do đavola? — promrmilao ie trljajući oči.

— Hoću da se pobrineš za mog konia — rekao ie Holidei. — Dai mu dupla porciju zobi i dobro ga istimari.

Štalareve ozlojeđenosti ie nestalo kada ie malo bolje osmotrio čoveka

koji ie stajao pred njim. Naglo ie skočio na noge i promrmilao.

— Timarenie... dupla porcija zobi... Da, mister.

— Zadržaću se izvesno vreme u ovom gradu — rekao ie Holidej. — Platiću dobro za brigu o mom koniu. Ako ne...

Holidei ie slegnuo ramenima i nije dovršio rečenicu. Onda se okrenuo i prišao konju. Skinuo ie bisage sa sedla i prebacio ih preko ramena, a malu putnu torbicu poneo u ruci.

Pogladio ie konia po vratu, klimnuo glavom momku i izašao iz štale.

Kuća ie imala dva sprata, a vlasnik ie bila debela dona Kariga, Meksikanka. Primila ga ie vrlo ljubazno, da ne izgubi mušteriju, ali i energično da se vidi ko ie gazda. Povala ga ie da mu pokaže sobu. Prostorija ie bila mala, taman toliko da stanu krevet, sto i umivaonik. Sa prozora se pružao pogled na jednu srednju ulicu koja ie vodila na trg Holidej se malo okrenuo po sobi. Sve u svemu, nije loše. Pomislio ie gledajući veliki „novaho” tenih koji ie prekrivao ceo pod i čiste belo okrečene zidove. Soba ie bila mnogo čistija nego što ie očekivao. Platio ie ženi i ona ie izašla.

Pošto se poslednji put dobro nasravao pre puna dva dana, učinilo mu se da krevet deluje vrlo primamljivo. Zbog toga nije gubio vreme na raspakivanje stvari. Skinuo hladnom vodom. Za njegove trenutke do pojasa i dobro se isoliuskao ne higijenske potrebe, to ie bilo dovoljno. Pošto se obrisao, zagledao se u svoj lik u ogledalu koje ie visilo iznad umivaonika. Jedna strana nosa izgledala mu ie malo podnadula, a pored ušla usta imao ie malu og-

rebotinu, ali, sem toga, nije imao drugih uspomena na susret sa braćom Hobak.

Namrštko se i bacio peškir na stolicu. Setio se svoje posete zatvoru. Nije samo Džeri Neš bio ubeđen u ono što je govorio o svojim prijateljima. Izgledalo je da su i šerif i ona dva dobrovoljca, ubeđeni da bi Hobakovi mogli pokušati da provale u zatvor i oslobode Semovog ubicu. Ovoj trojici mora da je laknulo kad su čuli šta se dogodilo na mostu.

Holidei se osmehnulo. On je u Oktilio došao s jednom jedinom namerom da prisustvuje vešanju čovjeka koji je ubio njegovog prijatelja. Nije imao nameru da se sukobljava sa bilo kim, ali, ako bude prisiljen, neće oklevati da potegne revolver.

Onda je prišao prozoru i otvorio ga.

Grad Oktilio dremao je pod vrelim zracima sunca. Pa je Holidei smatrao da, bez problema, može da odspava do večeri. Nevodje, ako ih bude, obično dolaze sa prvim sumrakom.

Sljedećih deset minuta, provao je čisteći i podmazujući revolver. Onda je opasno prebacio preko rama kreveta, tako da mu je nadohvat ruke,

Proverio je da li su vrata zaključana, zacio čizme s petu i legao.

Dok je nepomično ležao sa rukama iznad glave, mislio je na Sama. Onda su mu na pamet pali Semova žena i sin. Odlučio je da ih poseti sutra. Možda će njegovo prisustvo malo smiriti Semovu ženu. Ona je volela muža i nema sumnje da želi, da Semovog ubicu stigne pravedna kazna.

Baš dobro što je rešio da dođe u

Oktilio, pomislio je. Te priče o planiranju da se ubica oslobodi...

Holidei je počeo da drema. Poslednja svesna misao mu je bila da je onaj Federiko neki opasan tip. Da, hladan je i miran kao da ga ne čeka uže... Ali, Neš... Da li je tu baš sve čisto? Saznaće.

Međutim, utonuo je u san, mnogo pre nego što se neki zaključak formirao u njegovoj glavi.

Noć se spustila nad Oktilio, a veliki kotur crvenog meseca se uzdigao na nebu iznad jezera Kajuga. Mesečina je kratko, zlatasto odblesnula od vrhova krila noćne sove koja je kružila nad gradom. Strujanje novetarca ponelo je do jezera, a onda do žablieg potoka i iarkova koji su ga povezivali s ulicama grada. Raširenih krila sova je lebdela iznad žitnog polja na kome su se vlatovi povijali pod blagim naletima novetarca. Kružila je oko crkvenog tornja, visokih pamukovih drveta na ulazu u grad i telegrafskih stubova koji su poručani u nizu nestajali iza brda.

Onda se spustila niže, tražeći hranu. Njeno oštro oko ugledao je poljskog miša i ona se obrušila na njega. Negde je zalajao pas. Sovu se uplašila i mahnuvši krilima uzdigla se uvis, napravila nekoliko krugova i spustila se na vrh crkvenog tornja. Snažne kandže su obuhvatile prečku metalnog krsta i grabljivica se smirila. Izgledala je kao isklesana iz kamena.

Dok Holidei je stajao na verandi ispred zatvora i posmatrao let noć-

ne ptice. Na stolicama za liulianie, na kojima su danu sedeli Brem Malon i Varn Halei, sada su sedeli Al Boid, bankar i Huan Ramirez, trgovac stokom. Po dvojica iz odreda dobrovoljaca su se smenivali na straži ispred zatvora.

U kancelariji je sedeo šerif Laif Armstrong i klimao glavom dok je pisao izveštaj za taj dan.

Deset stopa udaljen od njega, iza debelog kamenog zida, stajao je Federiko i gledao kroz rešetkama okovan prozor svoje ćelije. I on je video noćnu grabljivicu u letu. Za njega je ta ptica predstavljala simbol slobode koju je izgubio. Ali, uveravao je sebe da je taj boravak u zatvoru nešto privremeno.

Mesečina, koja je padala kroz prozor susedne ćelije, osvetliavala je lice Džerija Neša. Bio je namršten i zabrinut.

Sve do tog dana je i Neš, kao i Federiko, bio ubeđen da će uskoro biti slobodan. Međutim, pošto je Holidei posetio zatvor, Neš više nije bio tako ubeđen u to. Razlog te Nešove brige bio je, naravno, Dok Holidei.

Dok Holidei je lagano klimnuo glavom Ramirezu i Boidu i pošao preko trga.

Spavao je punih osam sati. Kad se probudio, okupao se u kupatilu done Karigo. Sada je bio svež i odmoran i s lakoćom je mogao da izdrži da ne spava punih četrdeset osam časova.

Holidei je zastao i pogledao ulaz u kantinu „Santa Roza“, a onda se okrenuo prema susednom lokal, Trabšovom salunu.

Odmahnuo je glavom i nastavio da korača. Išao je gradom, a da nije

tražio ništa određeno. Hteo je samo da upozna Oktilio i da ljudima vremena da se naviknu na njegovo prisustvo. Jednostavno želeo je da sve bude onako kako je trebalo.

Šetao je gradom skoro sat vremena. Sve je bilo mirno, u najboljem redu. Kada je, konačno, prošao kroz prašniavu ulicu Laguna, našao se na obali jezera Kaiuga, na onom mestu gde je jutros video praije. Mesec je bio visoko na nebu, a ravno ogledalo površine jezera srebrnasto se belasalo.

Mir i lepota predela su ga opčinili. Međutim, nikako mu nije uspevalo da se sasvim opusti. Znao je da će mu nervi biti napeti sve do dana izricanja presude i... i izvršenja kazne. Pri toj pomisli, osetio je da bi mu prišlo jedno piće.

Lagano se okrenuo i pošao nazad prema skveru. Kad je zastao pred ulazom u salun, noćna grabljivica na tornju crkve, zalepetala je krilima i ponovo krenula u lov.

III

Velika Roza je volela ukus burbona i prijatnu toplotu koju je osećala dok joj je žestoko piće klizilo niz grlo. Volela je, takođe, svilene halijene, da na nju obraćaju pažnju muškarci, ali samo oni koji su po njenom mišljenju to, stvarno, bili.

U stvari, ona je to rekla Holideiu dok su stajali pored šanka.

— Znaš li koliko sam čekala da neki muškarac... stvarno pravi prikladan, pošten muškarac, uđe u moj salun dragi moj? Dve pune godine.

— Šta kažeš? — rekao je Holidei mirno. Popeo se na visoku barsku stolicu pored šanka koji je bio udaljen od ulaza. Liznuo je krupno tucanu so, srknuo malo tekile i zagrizao krišku limuna. Sve vreme tog rituala pažljivo je posmatrao prostoriju.

— Tako je, istinu govorim — postavila je Velika Roza, kojoj, očigledno, nije smetalo što Holidei ne obraća pažnju na njeno laskanje. Pedesetogodišnja plavuša, sa figurom koja je sasvim odgovarala nekom hrvaču. Velika Roza je nekada, možda i bila lepa, mada niko nije mogao da kaže kako bi izgledala bez debelog sloja šminke na licu.

— Naravno, ponekad svrati neki krupan momak — pričala je svoju priču — ali, uvek se pokaže da je nikakav. Običan slabić, mlitavko, znaš šta mislim?

Udarila je Holideia po ramenu. To je trebalo da bude izraz prijateljstva, ali, u tom udarcu je bilo bar isto toliko snage kao u onim udarcima koje je dobio kad se sukobio sa braćom Hobak — na mostu preko Žabljeg potoka.

— Niko od njih nije izgledao kao ti, Dok.

— Baš šteta.

— Zar nije, a? Reci, hoćeš li platiti Velikoi Rozi jedno piće?

— Samo piće?

— Do sto đavola! — Velika Roza je bila iskreno zaprepašćena. — Ti si prokleta uobraženi stvor, Holideie. Do đavola — nagnula se prema njemu. — Zar ti se ne dopadam?

Holidei je prestao da posmatra goste u salunu. Njegov pogled se postavio na Rozinom licu.

— Dopadaš mi se — rekao je. I

nije lagao. Velika Roza mu se, u prvom trenutku, učinila kao bučna dosadna napast čitavog se društva, po svaku cenu, trebalo osloboditi. Međutim, posle one niene priče, shvatio je da se iza njenih očiju ugnježenih na duboko nafrakanom licu krije bistar um i možda dobro ljudsko biće koje je imalo tu nesreću da ceo život provede po rupčagama kakva je bila kantina „Santa Roza”.

— Baš je lepo od tebe što to kažeš, Holideie — rekla je žena i osmehnula se tako, da su joj zlatni zubi zasijali na svetlosti lampi. — Pošto si mi rekao nešto vrlo prijatno dozvoli da ja platim tebi. Hei, Pančo, prokleti pasi sine...

— Ne, ja ću — prekinuo je Holidei. Okrenuo se barmenu. — Još jednu tekilu i ono što Roza pije, amigo.

Piće je stiglo odmah. Tekila za Holideia i velika krigla penušavog piva za Rozu.

Krupna žena je otvila dobar gutlija, zadovoljno podrignula, a onda se laktom naslonila na šank. Lice joj se odjednom uobrazilo.

— Jedva sam čekala da te sretmem, Holideie — rekla je. — Još od trenutka kad se proneo glas da dolaziš. Sem Džordan je mnogo pričao o tebi.

— Sigurno je preterao — rekao je Holidei, a senka mu je zamračila lice.

— E, je to dobar prijatelj, zar ne?

— Da, bio je dobar čovek.

— Jeste. Nije imao baš mnogo smisla za humor, ali, bio je onaj pravi... ako shvataš šta hoću da kažem?

Roza je otvila još jedan gutlija pi-

va i munula Holideja laktom u rebra.

— Čula sam da si se sukobio sa Hobakovima.

— Malo — promrmliao je Holidei.

Roza, zaista, govori bez uvijanja, pomislio je. Nametliive barske dame su ga obično nervirale, ali kod Roze to nije bio slučaj. Klimnuo je glavom i rekao.

— Hobakovi, izgleda nameravaju da pomognu Džeriju Nešu.

Roza je bila sasvim ozbiljna.

— Da, mislim da baš to nameravaju.

Naglo se okrenula i doviknula klaviristi da nastavi da svira, ako želi da sačuva svoj posao. Onda se ponovo okrenula Holideju kao da nije ni prekidala razgovor.

— Tvrdi momci ti Hobakovi. Za nekog nisu, ali, ja sam imala prilike da vidim kako, stvarno, znaju da budu opasni. Znaš, sav taj svet koji živi gore na Eol Kriku čvrsto je povezan među sobom. Mislim da su svi rođaci... Došli su iz Tenesija.

— A kako stoji stvar sa Nešom?
— upitao je Holidei. — Šta misliš o njemu?

Velika Roza je razmišljala nekoliko trenutaka, pre nego što je odgovorila na pitanje.

— Pa, Džeri je isti kao i Hobakovi... Opasan, kavgadžija uživa da pravi nered. Ali...

— Pa, meni je zaista teško da Džerija Neša zamislim kao ubicu — rekla je Velika Roza. Rukama je pažljivo popravila svoju frizuru, a onda slegla ramenima.

Dok je pažljivo posmatrao, Nioj se, valda, učinilo da se on ne slaže s njom. Ona je donela.

— Ipak, mislim da nema sumnje da je on ubio tvog prijatelja. Sema Džordana.

— I ja mislim tako — promrmliao je Holidei i ponevo srknuo gutljai tekile. Onda je iz tabakere izvukao cigaru, a barmen Pančo je smesta pritrčao sa zapaljenom šibicom. Holidei je zahvalio i ponovo se okrenuo Velikoj Rozi.

— A Federiko? — upitao je.

Na Rozinom licu se čitala zabrinutost.

— Šta je s njim?

— Hteo bih da znam kakav je. Da mi kažeš nešto više o njegovom karakteru.

Roza ga je odmerila sumnjičavo.

— Nije, valda, da se interesuješ i za nega?

— Nisam se interesovao dok ga jutros nisam video — rekao je Holidei i dunuo oblak plavičastog dima prema tavanici. — On je sasvim drugačiji tip od Džerija Neša. Voleo bih da nešto više saznam o njemu. Ali, ako ne želiš da pričaš...

— Nemam ništa protiv da govorimo o Federiku — rekla je Velika Roza. — Naravno, da ono što bude rečeno ostane među nama.

— Imaš moju reč, Rozo. Samo, sve mi se čini da postaješ pomalo nervozna kad se pomene taj Meksikanac.

Roza se nagnula prema Holideju i progovorila šapatom.

— Nervozna, Holidei? Pa, ne znam šta da kažem na to. Ponosim se time što se ne plašim nijednog čoveka, niti životinje. Samo, nisam sigurna u koju grupu spada Federiko. Taj Meksikanac je opasan. Zaista opasan.

— I ja sam tako čuo. Odakle je?

Roza je slegla svojim masivnim ramenima.

— Odnekud, sa druge strane granice... iz oblasti Amado, tako nešto. Čula sam da je nekoliko godina radio kao najmlađi revolveraš, a i sada često prelazi granicu. Priča se da je umešan u krađu stoke i napade na kočije... ali to su možda, samo glasine. Znam da je u Oktiliu ubio nekoliko ljudi, a da nije ni trepnuo. I niko nije smeo da mu kaže ni reč. — Rozino lice je odjednom promenilo izraz. — I znam da je ubio iadnu Kiti Sims — rekla je tiše.

— Kako se to desilo?

— Pa, Kiti je živela ovde u gradu. Znaš, bila je... ni bolia ni gorra nego onakva kakva jeste. Bila je prilično divlja i brza s nožem. Posjekla je Federika... Bio je pijan kao vacov. A on je, jednostavno, potegao revolver i ubio je. Možda Kiti nije trebalo da potegne nož na niego, ali, ni on nije baš morao da je ubije zar ne?

— Možda nije — promrmliao je Holidej. — Čudi me da su oni dobrovoljci uspeli da uhvate tipa kakav je Federiko.

Roza je klimnula glavom.

— Svima to izgleda čudno. Dok. Ali, ja mislim da znam šta se dogodilo. Kao što sam ti rekla, Federiko je bio trešten pijan kada su ga dobrovoljci onkolili.

Debela žena je uzdahnula i slegla ramenima.

— Znaš, ti su ljudi poštteni, vredni građani. Samo, imali su prokletu sreću što je Federiko bio pijan. Da je bio trezan, kladim se da bi sada bilo nekoliko novih grobova na gradskom groblju.

Holidej je klimnuo glavom. Sve ono što je Roza rekla, sasvim se dobro uklapalo sa mišljenjem koje je i sam stekao o odredu dobrovoljaca i Federika. Međutim, on je želeo da sazna jednu važnu stvar o tom Meksikancu.

— Rekli su mi da se neko sprema da oslobodi Federika, Rozo. Misliš li da bi to bilo moguće?

— Možda.

— Znaš li ko bi to mogao da pokuša?

— Pa kao što sam rekla, Federiko je veliko ime s one strane granice. Kladim se da ima mnogo priatelja koji su spremni da mu pomognu da izbegne omču.

— I?

— Šta, i?

— Ima nešto što mi nisi rekla. Rozo? Šta je to?

— Ti si opasno lukav tip, Dok. — Roza je oklevala nekoliko časaka osvrćući se oko sebe.

Dok Holidej je čekao. Bio je ubeđen da će čuti ono što ga zanima. I zaista, kada se uverila da je bezbedna, Roza je nastavila. — O kei, Holideje. Možda bi i bilo dobro da sve saznaš. Ja sam čula da je Federiko povezan sa Bridžerom, a ljudi smatraju da Bridžer neće dozvoliti da Federiko visi.

Holidej je malo podigao obrve. — Trevis Bridžer? — Zanimalo je ne malo iznenađen. Nije morao da dolazi u Oktilio da bi čuo za Trevisa Bridžera. To ime je bilo poznato širom Divljeg zapada.

Trevis Bridžer je bio jedan od velikih rančera, gazda ogromnog ranča „Rover Fork“. Imao je velikog političkog uticaja s obe strane granice, i taj uticaj je neprestano jačao.

-- Tiše, malo — siknula je Roza. Mađa je bila hrabra i nikoga se nije plašila, iupk je bilo jasno da Velika Roza ne želi da je neko čuie kako razgovara o Trevisu Bridžeru.

— Rekla sam ti šta se priča, ali, to mogu da budu samo obična prazna naklapanja. Ipak, smatram da je bolje da znaš. Tako imaš više šansi da ostaneš živ.

— Misliš da mi preti opasnost. Rozo?

— Do đavola, Holideje, niko u oblasti Taiger nije siguran nijednog jedinog trenutka. A to još više važi za tipa kakav si ti.

Roza se osmehnula i ponovo ga lupila po ramenu. Holidei je bio sasvim ubeđen da će mu na tom mestu ostati modrica.

— Pa, jesam li ti rekla dovoljno stvari da se zabrineš, za izvesno vreme.

Holidei je uzvratilo osmeh.

— Mislim da si mi zaista dovoljno rekla. Rozo. Mnogo si mi pomogla i od danas sam tvoj dužnik.

— U tom slučaju, mogao bi da mi poručiš još jedno pivo — rekla je i popila ostatak piva iz svoje krigle.

Holidei je poručio pivo, ali za sebe nije poručio tekilu. Dva pića su mu bila dovoljna.

— Jesi li išao da posetiš Semovu udovicu? — upitala ga je Roza, duvnuvši penu sa piva toliko iako da je odletela do polovine odoie.

— Nisam — odgovorio je Holidei i kliznuo sa barske stolice, nameštajući opasač sa revolverom. — Mislim da sutra ujutro odem do nie.

— Ne verujem da se naročito radiješ tom susretu, a?

Holidei je slegnuo ramenima. — Moram i to da obavim.

Roza je ispiła polovinu pića i, uz snažan tresak, soustula kriglu na šank od mahagonija.

— Da, tako je — rekla je i pogledala ga lukavo. — Baš fina žena ta Moli Džordan. Razgovarala sam s njom iednput ili dvaput. Retko dolazi u grad. Ali, mogu ti reći da je zaista fina žena. Boga mi, pitam se šta će onako sama sada?

— To ću sutra saznati — rekao je Holidei i prstom dotakao obod svog šešira. — Laku noć. Rozo i hvala ti.

— Nema na čemu, momče — rekla je žena i široko se osmehnula. Nekoliko zlatnih zuba su joj blesnuli. — Da, prijatelju, zaista mi je drago što je takav momak navratio ovamo. To deluje osvežavajuće u ovoj nemalci baruštini od grada.

Holidei se osmehnuo i izašao na trg. Laganim koracima se uputio prema zgradi zatvora. Džerija Neša je zatekao kako nervozno korača po ćeliji. Kada se Holidei pojavio na vratima, Neš je presuo pravu bujicu prosvki.

Kockar je mirno slegnuo ramenima, a onda se zaustavio ispred Federikove ćelije. Meksikanac je spavao čvrsto. Disao je mirno i izgledalo je da mu nimalo ne smeta Nešova provala besa.

Holidei je dušo stajao i posmatrao Meksikanca. Onda se namrštio i vratio se u kancelariju gde ga je šerif Laif Armstrong ponudio toplom kafom.

IV

-- Tupaci! Budale! — zauralala je Mema Hobak na svog naistarijeg sina. Pita.

— Ali do đavola Ma...

— Prokleti slabiću -- okrenula se Mama drugom sinu Džcu, koji je ćutao i gledao u zemlju.

— Kretenu! — zauralala je na Toma.

— Šta je to kreten Ma? — morao je da upita Tom.

Ma Hobak je bila poreklom iz Evrope i često je u govoru ubacivala poneku reč koju je pokupila iz raznih jezika koju njeni sinovi nisu razumeli.

— To si ti eto šta je — gnevno je odvrtila Ma.

Liutito je odbila nekoliko dimova iz svoje lule a onda je pcurila u kuhinju no melem kojim će im lečiti uboie i brazgotine.

Tri brata su uzdahnula u jedan glas. Posedali su oko velikog kuhinjskog stola i čekali intervenciju njihove liutite maike. Bilo je dva sata ujutro i tek što su stigli kući. Više od osam sati su odgađali povratak i podnošenje izveštaja. Nadali su se da će maika zaspati pre nego što se oni vrate.

Prvo su otišli u Bald Rok i dobro se napili. Onda su kupili nekoliko boca i odneli ih na svoje omiljeno mesto, u napuštenu lovačku kućicu u kanjonu Dano nedaleko od ranča „River Fork”.

Međutim kombinacija alkohola i premorenosti kao i naknadni efekti sudara sa Holidejem učinili su svoje. Kada su se u dva sata ujutro uturali u dvorište shvatili su da je Ma budna i da ih čeka.

Sada su sva trojica, sa zebnjom, posmatrali lonac sa toplim melemom i zavoie koje je Ma nosila u ruci. Mada nije bila više od pet stona, Ma Hobak je imala opasan karak-

ter. To se naročito ispoljavalo kad je liuta.

A nije bilo nimalo sumnje da je sada liuta... žestoko.

Stvarno, maika je bila besna kao nikad u životu. Bar njih trojica je nikada nisu videli u takvom stanju. Ipak uspela je da se savlada i da im na miru namaže povrede i previje ih.

Naravno njenim sinovima bilo je jasno da još nije završila s njima. Zato su izmenjivali zabrinute poglede kad je Ma zastala nasred sobe i liutito ih pogledala.

Napeta ušina je potrajala pun minut pre nego što je žena podigla ruku uvis i pokazala na tavanicu.

— Vaš pokojni otac ako vas gleda od gore sigurno se u grobu prevrće — rekla je. — Samo kad bi vidio kakve sinove ima!

Bila je to malo neobična kombinacija nebo i grob gore i dole ali je zvučalo zaista impresivno.

Braća su takođe pogledala prema tavanici. Nikako im nije bilo jasno zašto je Ma uvek pokazivala na nebo kad je govorila o njihovom ocu. Na nebu je raj a bilo bi logičnije da je matori iarno stigao u pakao.

Međutim Ma je imala svoju logiku koja je samo njoj bila razumljiva.

— Crveni od stida dok vas gleda — nastavljala je Ma očigledno sasvim sigurna da zna gde se pokojnik sada nalazi i kako se oseća.

Onda je uprla prstom u staru dagerotiniu koja je predstavljala Bo-dija Hobaka i koja je zauzimala počasno mesto na zidu iznad ognjišta.

— Vi prokleti slabići! Pogledajte svoja oca, na ćete videti da ga je sad sramota zbog vas.

Braća su poslušno pogledala u pokazanom pravcu. Bezizražajni pogled sa neuglednog lica Bodija Hobaka, trećerazredne propalice, drugorazrednog lopova i orvorazrednog kandidata za vešala ukočeno je bulio u njih, bez onog optužujućeg izraza o kome je MAMA govorila. Ma je, međutim uspomenu na pokojnika ukrasila takvim vrlinama o kakvima on, sigurno, poima nije imao. Jer su te vrline nastale u njenoj mašti nekoliko godina posle njegovog smaknuća na vešalima. Neobrazovana i krainie primitivna. Ma Hobak je imala samo jedan cilj u životu, da svojoj porodici pribavi poštovanje okoline. „Respekt“ govorila je. Tu reč je izgovorila kao da je čarobna, kao da rešava sve moguće probleme i donosi sreću. Samo to je želela u životu.

U skladu sa svojim načinom života i shvatanjima, ona je smatrala da se to može postići jedino silom. Njen suprug, na žalost, nije živio dovoljno dugo da to dočeka. Od dana njegove smrti, ona se, svim silama, trudila da od svoja tri sina napravi „nešto“, stalno govoreći da treba da se ugledaju na idealiziranu sliku svoga oca.

— Nemate nimalo savesti — govorila je. — Izgleda da vam je sasvim svejedno što će obesiti vašeg jadnog rođaka. Do đavola šta se to dogodilo? Čuli smo da će taj Holidej doći da obezbedi da se Džeri njiše na vešalima!

— Da, zato je došao — usudio se da progovori Tom.

— To znam i bez tebe budalo — obrecnula se Ma. — Zato sam vam i rekla da ga zaustavite. Znaite li zašto sam vam to rekla, kojom bezubi?

Zato što moramo da spasemo svog rođaka. Jedino tako nećemo izgubiti ugled i poštovanje. A šta ste vi uradili? Pali u potok! Budale!

Ma je ponovo rukom pokazala prema tavanici.

— A protiv vas je bio samo jedan čovek!

— Nismo imali sreće. Ma — opet se usudio Tom da progovori.

— Nisam ja imala sreće kad sam vas rodila tako nesposobne i glupe — zagrmela je Ma. — Baksuzi ste, ružni i glupi. Sve skupa je, stvarno, previše.

Naglo je odmahнула rukom kad je Pit zaustio da se pobuni.

— U redu! Dosta o tome što se dogodilo na mostu. Razgovaraćemo o vašem rođaku. Ima li neko ideju?

— Misliš o tome kako da izvučemo Džerija. Ma? — unitao je Džo.

— A o čemu drugom — rekla je Ma i sa pačeničkim izrazom na licu pogledala u sliku pokojnog Bodija. Izgledalo je kao da želi da se uveri, da li i on pati s njom.

Pit koji je jedini smeo ponekad da se suprotstavi maici, naglo je ustao.

— Ma, moraš da shvatiš — počeo je. — Biće đavolski teško izvući Džerija iz čuze. Armstrong i oni prokleti dobrovoljci neprekidno dežuraju. Ne odmiču se od njega. A sada se pojavio i taj Dek Holidej...

— To znači da treba da dozvolimo da obese Džerija, je li tako? — upitala je Ma. — Znaš li šta bi to značilo?

— Ali, Ma.

— Nema tu nikakvo „ali“, ako ne želite da izgubimo ugled i ne samo to. Dobro znate da Džeri nije ubio

Džerdana. On nije umeo ni mušicu da ubije.

— Ali. Ma — sada je pokušao Tom.

— Zaveži! — frknula je Ma. — Večeras sam vas dovoljno slušala. U subotu idem u grad da vidim šta može da se uradi. I da kako se to kaže malo osmotrim teren.

— Da osmotriš teren? — upitao je Pit. — Hoćeš li da mi podemo s tobom?

— Mislite da nemam dovoljno problema i bez vas? Idem sama... da vidim šta treba da se uradi.

Miran, debeo i vrlo ozbiljan don Luis Madera je veštim pokretom noža skinuo vrh liuske sa iaieta koje mu je bilo uobičajeni doručak.

Gazda i „patron” kako su ga zvali, velikog ranča „Amado” Madera bio je vrlo kritički nastrojen prema svemu, pa i prema svom doručku. Sada je pažljivo posmatrao iaiete i uverio se da je sveže i vrhunskog kvaliteta. Često je sama ta činienica bila dovoljna da bude raspoložen celog dana.

Danas, međutim nije bio raspoložen.

Don Madera imao je zaista veliki problem. Tog jutra su prešla granicu i došla ovamo četiri čoveka. Dojahali su iz oblasti Taiger. Moreno, Lozare i Romero su se tog trenutka nalazili u kuhinji gde im je kuvar poslužio obilan doručak.

El Galo bio je nevaljalac čiji su prsti bili umešani u mnoge priiave poslove s obe strane granice. Bio je to krupan Meksikanac, slomljenog

nosa, a specijalnost mu je bila krađa goveda. U stvari zbog tog talenta je i postao važan don Luisu Maderi i ostalima sličnim niemu, kojima je jedini cilj u životu bio da ne prestano povećavaju svoje bogatstvo i moć.

Kada nije bio zauzet krađom goveda i ubijanjem kauboa koji su ih čuvali, El Galo je bio priiatan momak, veselo, uvek spreman da se nasmeje.

Danas, međutim, bio je glasnik koji je doneo nimalo priiatne vesti s one strane granice. Stvar nije bila samo u tome što je njegov priiateli Federiko još uvek čamio u američkom zatvoru u Oktiliu. Mnogo važnije bilo je nešto drugo. Čovek kojeg su on i don Madera smatrali da bi mogao da uradi nešto da Federiko bude pušten izgleda nije namervao da preduzima bilo šta da to ostvari.

Zato je El Galo i došao da vidi don Luisa čoveka koji je svoje bogatstvo i moć mnogo dugovao Federikovom smrtonosnom revolveru.

Don Luis se sagnuo nad iaiete ali je izraz El Galovog lica koji ga je gledao čutke i sa očekivanjem pokvario sav njegov apetit. Konačno je odgurnuo tanjir u stranu obrisao usta salvetom i udestojio kradljivca goveda pogledom.

— Pa, amigo? — upitao je — šta imaš da mi kažeš? Šta misliš da bih ja mogao da uradim?

— Može da se uradi samo jedna stvar — rekao je El Galo — Morate lično da razgovarate sa senjor Bridžerom.

— Do đavla ima ceo dan iahania do ranča „Silver Fork”.

— Jedan dan nije mnogo patron

— promrmljao je učtivo El Galo. Međutim, u glasu mu se osetio nestručni ton, koji nije promakao don Luisu. — Na drugoj strani, gazda, jedan dan može da bude iako dugačak, kad čovek čeka u čeliji da bude obešen. Ne bih nikome želeo da se nađe u tom položaju.

Don Luis Madera je shvatio. — Polazimo za jedan sat — rekao je shvativši da ne sme da se igra. — Pobrini se da konji budu spremni.

— Biće sve u redu, patron — rekao je El Galo, naklonio se i izašao. Zveckanje mamuza na njegovim čizmama narušavalo je savršenu tišinu.

Don Luis Madera se namrštio i dohvatio srebrnu kašičicu. Ponovo je obratio pažnju svom doručku.

•

— U redu Bili — progundao je Dok Holidei i pritisnuo sredicu na koralu, koja je bila otpala — Dodaj mi taj čekić. Nisam baš vešt u ovome ali nadam se da ću popraviti.

Bili Džordan šestogodišnji dečak krunih plavih očiju i kovrdžave kose, važno je podigao čekić i dodao ga Doku.

— Hvala, Bili.

— Zašto me zoveš Bili, Dok? — upitao je dečak kad je Holidej počeo da zakucava ekser.

Holidei se osmehnuo. Iako je retko imao priliku da razgovara sa decom, sa Biliem se brzo sprijateljiio. To je bila jedina kategorija stanovništva prema kojoj nije bio sarkastičan. Doduše tu su se morale ubrojati i stare dame. Prema svima ostalima ponašao se ironično i sarkastično, već prema zaslugi.

— Pa, zovem te Bili, jer je to tvoje ime — rekao je.

— Da ali odrasli me obično zovu dečko ili sinko.

— Želiš li da te i ja tako zovem?

— Ne. Volim kad me zoveš Bili.

— Zašto se onda buniš?

— Ne bunim se.

Holidei se nasmeio i razbarušio dečaku kosu.

— Samo sam se šalio, Bili. Dai mi eksere, molim te.

Dečak mu je dao eksere, a onda se malo odmakao i čuteći gledao Doka kako radi.

Bilo je dva sata posle podne. Pošto je rano krenuo iz Oktilla. Dok je stigao na ranč „Boks 50“ oko deset sati. Jedan sat je proveo sa Moli Džordan, a onda se posvetio poslovinna na ranču, koji su se morali obaviti. Moli Džordan se usprotivila njegovom angažovanju, ali on se nije mnogo obazirao na njene proteste. Za kratko vreme popravio je pumpu, a sada je sa dečakom radio oko koralu.

Ranč „Boks 50“ izgledao je baš onako kako je Dok i mislio. Malen, slabo ograđen i još uvek nesređen. Bilo je jasno da je Sem mnogo rado na imanju, ali postojala je granica do koje jedan čovek može da radi i šta može sam da uradi bez novca i bilo čije pomoći. Dok Holidej je dobro znao da je Sem potrošio i poslednji dolar kad je kupio ovo imanje.

— Dok — prenuo ga je iz misli glas Moli Džordan. Okrenuo se i ugledao je na pragu. — Spremila sam malo hladne limunade.

— Neka je donese Bili Moli — odgovorio je Holidei. — Hteo bih još ovo da dovršim.

— Hoću — brzo je rekao dečak i odiurio koliko su ga noge nosile iureći kokoške pred sobom.

Dok Holidej je zabacio šešir na potiliak i izvadio cigaretu iz svoje tabakere. Nije je zapalio već se naslonio na ogradu koralu. Osmatrao je ranč. Prosto je mogao da zamisli kako je izgledao svaki radni dan Sema Džordana. Njegov prijatelj je sigurno ustajao pre zore i sa plugom čekićem ili sekirom u ruci, radio do mrklog mraka.

Ponovo mu je u mislima iskrsla Semova slika. Međutim sada ga se sećao sasvim drugačije.

Sem Džordan bio je nešto mlađi od njega. Nosio je opasač sa dva „kolta“ i imao besnog konja. Izvesno vreme je kao čuvar dilažanse krstario širokim prostranstvima Zapada i tako su se njih dvojica sreli i upoznali. Holidej se osmehnuo kada se setio dana koji su nepovratno prošli. On sam nikada nije mnogo pio, ali dobro se sećao kako je Sem jedva čekao da dođe u neki grad, da bi mogao da pokvasi grlo viski-
jem ili ledenim pivom. Naravno, odmah posle toga bi se potrudio da nađe neku od salunskih devojaka.

Da, Sem Džordan je bio mlad i divan, kao i zemlja u kojoj je živio. Voleo je da živi i da se zabavlja i nije ga se ticalo šta će biti sutra. On nije imao nikakvih ambicija.

A onda je sreo Moli i njegov život se iz osnova promenio. Počeo je da radi i štedi svaki dolar, da bi što pre mogao da se oženi.

Sada je mrtav. Prerano je legao u hladni grob. A on je došao da poseti njegovu udovicu i sina. Za sve to je kriv samo jedan metak ispaljen u leđa...

— Šta se dešava, Dok?

Holidej se prenuo iz misli i okrenuo se. Bili je stajao pred njim i držao bokal limunade u ruci. U drugoj ruci držao je dve čaše. Dečak ga je geldao s izrazom zabrinutosti i krivnje na licu.

— Jeli si ljut na mene, Dok?

Holidej se nasmjeao.

— Naravno da nisam, Bili. Otkud ti je to palo na pamet?

— Mislio sam da si ljut zbog nečega. Tako si izgledao.

— Znaš šta Bili, s momcima tvog uzrasta ima samo jedna nezgoda... imaju suviše mašte. Holidej se nasmjeao i odmahnuo glavom. — Hajde da limunadu popijemo o hladu. Zaslužili smo odmor.

Limunada je bila hladna i prijala im je. Holidej je i pretpostavljao da je Moli Džordan dobra domaćica.

Popio je dve pune čaše i duboko uzdahnio. Dok je palio cigaru, drška njegovog „kolta“ udarila je o ogradu štale. Naviknutim pokretom, Holidej je namestio revolver i tek onda primetio da ga dečak posmatra.

— Mogu li da vidim tvoj revolver, Dok?

— Zašto?

— Nikada ranije nisam video revolver nekog revolveraša.

Holidej se namrštio.

— Ko ti je rekao da sam ja revolveraš? Tvoja mama?

Dečak je odmahnuo glavom.

— Ne. To mi je tata pričao. — Bili je gledao Doka širom otvorenih očiju u kojima se videlo divljenje. — Jesi li ti, zaista, revolveraš. Dok? Tata je govorio da jesi, ali, da si pravedan. Je li da je tako?

Kockar je lako mogao da izbegne odgovor na to pitanje. Međutim, on

je oduvek smatrao da prema deci čovek treba da bude iskren. Zato je slegnuo ramenima i rekao.

— Nikada nisam bio revolveraš, Bili, mislim pravi revolveraš. Ali, često se dešavalo da sam potezao revolver. No, to nikada nisam činio direktno za novac.

— Jesi li ubio mnogo ljudi? — upitao je dečak.

Dok Holidej je malo revidirao svoje shvatanje o iskrenosti.

— Ja ubijam vreme, Bili — rekao je. — Ponekad ubijem dobar biftek i čašu limunade. Hajde, naspi mi još jednu limunadu.

Osetivši da je tema o revolverašima i revolverima završena, Bili Džordan je postavio drugo, ne manje delikatno, pitanje.

— Koliko dugo ćeš ostati ovde, Dok?

— Dok suđenje ne bude završeno, Bili. Zašto?

Dečak je slegnuo ramenima, a na licu mu se pojavila tuga, kad je pogledao prema kući.

— Verovatno ti tata mnogo nedostaje? — upitao je Dok blago.

— Naravno, Dok. Znaš, bilo bi lepo kad bi ti ostao ovde. Onda mama i ja ne bismo bili tako usamljeni.

Dok Holidej je zbunjeno posmatrao dečaka. Osećao je da bi trebalo da mu kaže nešto utešno, ali, reči su mu zapale u grlu. Zato se naglo uspravio i rekao.

— Hajde da nastavimo, Bili. Treba još dosta toga da uradimo do večeri.

Uprkos tome što se Moli Džordan bunila tvrdeći da je previše radio, Holidej je nastavio da radi tokom čitavog popodneva. Tek pošto se

smračilo, i Moli objavila da je večera gotova, ostavio je posao.

Večera je bila izvrsna. Dok nije propustio da je pohvali, a posle večere su uz kafu seli na verandu dok se Bili igrao sa štapom za pecanje pored metalnog rezervoara za vodu. Moli je objasnila Holideju da dečak strasno voli pecanje, a po tome kako Bili drži štap za pecanje, Dok je video da ga je Sem učio tome.

Razgovor je izvesno vreme tekao bez zastoja, a onda je nastala tišina. Holidej nije bio siguran kako ga Moli gleda i šta očekuje od njega. Bila je prema njemu ne može biti ljubaznija i uslužnija u toku celog dana, ali, Holidej je naslućivao da je želela da s njim razgovara o vrlo važnim pitanjima za koja nije mogla da nađe odgovarajuće reči.

Bio je u pravu! Posle nekih pet minuta za koje vreme je donji deo sunčevog diska dodirnuo horizont, Moli Džordan je odjednom rekla. — Pretpostavljam da smatrate da sam ja kriva, mister Holideje?

Holidej je pogledao ne shvatajući na šta cilja. Moli Džordan je bila stara najviše dvadeset pet godina, viša od srednjeg rasta, vitka ali ne krhka. U njenom telu naslućivalo se više čvrstine nego što se na prvi pogled moglo pomisliti. Skromna suknja nije dovoljno skrivala čvrste butine i snažna bedra, a u širokoj bluzi gnjezdile su se razmaknute dojke kao da prave mesto nečijoj umornoj glavi. Krupne plave oči gledale su pokorno, moglo bi se čak reći tužno, a niz leđa joj je padala teška, bujna, zlatnožuta kosa. Sve u svemu, Moli je bila mlada lepa žena, malo umorna od rada i životnih tegoba, ali, sposobna da se uhvati u

koštac sa nevoljama i da se preda radostima kojima se još nadala.

— Zašto mislite da smatram da ste vi krivi Moli? — upitao je.

— Pa, zbog Semove smrti, naravno.

Holdej je posmatrao iznenađeno.

— Kako vam je to palo na pamet, zaboga?

Moli je oborila pogled na ruke koje je skrستila pred sobom.

— Ne mogu da prestanem da mislim o tome. Vi, verovatno, smatrate da bi Sem i danas bio živ, da se nije oženio sa mnom i došao ovamo, na ranč. — Moli je ćutala nekoliko trenutaka. Onda je podigla glavu i pogledala Holideja pravo u oči. — Zar nije tako, Dok?

— Naravno da nije, Moli. Ništa nije dalje od istine od toga što ste sada rekli.

— Ozbiljno tako mislite? — pogledala ga je iznenađeno.

— Ozbiljno. Zašto bih mislio drugačije.

— Pa, Sem mi je uvek govorio da vi nikada niste želeli da se vežete za neku ženu... Više ste voleli da budete slobodni, da idete kuda želite...

— To je istina. Ja živim onako kako mislim da je za mene najbolje. Znae, ima dosta poslova na tu temu. Mogu da vam navedem samo jednu. Ljudi kažu da drvo koje nije dobro usađeno u zemlju, ne može da se odupre vetru. Čim naide oluja, iščupa ga iz korena.

Moli se osmehnula. — Čudnovato je da tako nešto kaže čovek kao što ste vi. To je suprotno vašim shvatanjima.

I Holideju je zvučalo čudno. Osetio se zbunjenim i da bi prikrio

svoju zbunjenost, počeo je da pali cigaretu i to je trajalo mnogo duže, nego što je, u stvari, trebalo. Dodavola, kako mu je samo palo na pamet da izbaci takvu mudrost, pitao se. Takve ideje su mogle da uvale čoveka u velike nevolje.

Brzo je skrenuo razgovor drugim tokom. Pomenio je opet Sema, pa su razgovarali o njegovoj pogibiji, o Džeriju Nešu, Federiku, dobrovoljcima iz Oktilja i situaciji koja je vladala u gradu.

I Moli je čula da se planira oslobađanje Neša i Federika iz zatvora. Nije bila mnogo iznenađena kad joj je Dok ispričao o svom susretu sa braćom Hobak.

— Oni su pravi klan, mister Holideje — rekla je Moli i rukom pokazala prema severu. Žive tamo na Epl Kriku. Neš je njihov rođak i Hobakovi smatraju da im je dužnost da mu pomognu, čak i ako je kriv.

— Vi ih poznajete?

— Tako-tako. U Oktilju sam sreća Ma Hobaka, dan posle Semove smrti. Još tada je energično tvrdila da Neš nije ubica.

Rekla je to pomirljivim tonom, da je Dok pogledao pažljivo.

— A šta vi mislite o Nešu?

Moli je podigla glavu i zabacila kosu koju joj je poneo nalet večernjeg vetra. Posmatrajući Biliju koji im je prilazio preko dvorišta, rekla je.

— Nisam sigurna. Tačno je da su se Sem i Džeri svađali oko nekog konja i da zbog toga nisu bili u dobrim odnosima. Međutim, moram priznati, da sam bila iznenađena kad sam čula da su Neša zatvorili pod optužbom da je Semov ubica.

— Zbog čega? — zapitao je Dok i upitno digao obrve.

— Znam ljude sa Epl Krika. Oni su uvek uživali da se kočopere i da izgledaju opasno... ali, nikada nisam ni pomislila da bi neko od njih mogao da bude ubica. — Glas joj je postao tiši. — Međutim, izgleda, da sam se prevarila...

Oboje su odjednom začutili. Dok više nije razmišljao ni o čemu drugom sem o ovim Molinim rečima.

— Ovo nije nimalo zabavno, mama — trgao ih je iz razmišljanja Bili, ostavljajući svoj pecački štap. — Ne volim više da samo izigravam pecanje. Dobro znam da u tom rezervoaru nema ribe i neću više da se igram. Nisam mali.

Moli se osmehnula sinu. Onda je pogledala Holideja koji se naslonio na ogradu. Poslednji grimizni zraci zalazećeg sunca davali su njegovom licu neki bronzani odsjaj.

— Sem je obećao Biliu da će ga voditi na pecanje — objasnila je. — Na žalost, nije stigao. Uvek je bilo nekog posla. Prečeg.

Osmeh na ženinom licu je izražavao tugu, iako se ona trudila da to ne pokaže. Glas joj je postao još tiši.

— Samo jednom su išli na izlet u planine — dodala je.

— U rečici tu blizu, ima pastrmki. Dok — rekao je Bili i pokazao rukom prema planinama koje su, ipak, bile udaljene nekoliko milja od ranča. Za njega je to, očigledno, bilo svejedno. Još nije umeo da odredi razdaljinu — Voliš li ti pecanje. Dok?

Holidej se osmehnuo. Razumeo je Bilovo pitanje.

— Bili! — opomenula je Moli sina.

— Sve je u redu — nasmešio se Dok. — Naravno da volim pecanje, Bili, ali, ni ja nikada nisam imao dovoljno vremena da se time pozabavim. Inače... šta ima bolje od doprog pecanja... naročito ako čovek izvadi neku krupnu pastrmku ili mladicu.

— Stvarno, Dok? — oduševio se dečak.

— Stvarno.

— Uh, a da li bi... da li bi ti slučajno išao u brda na pecanje? I da li bi... — zastao je malo i dodao — ...da li bi poveo i mene?

Holidej je pogledao Moli.

— Dok nema vremena za pecanje, Bili — rekla je Moli.

— Oh, uvek imam vremena za pecanje — brzo je rekao Dok. Znao je koliko jedan takav izlet može da znači dečaku, pogotovu posle tragedije koja se dogodila... — Voleo bih da Bili i ja idemo na pecanje. Naravno, ako vi nemate ništa protiv, Moli.

— Pa, ja zaista ne znam.

— Mama, molim te! — viknuo je Bili i povukao je za haljinu. — Molim te!

Moli se nasmejala, a Holidej se iznenadio, jer je tek sada shvatio koliko je ona bila mlada i puna života i pored tragedije koja je zadesila.

— Pa, čini mi se da sam nadglasana — rekla je.

— Znači li to da možemo da idemo? — Sađ je Bili više gledao Doka nego majku.

— Da, to znači baš to — rekla je Moli.

— A, kada ćemo poći? — upitao je dečak Doka. — Sutra?

Holidej je oklevao nekoliko trenutaka. Malo se kolebao zbog situacije u gradu. Onda je odmahnuo glavom.

Ako neko bude želeo da oslobodi Neša, to će svakako pokušati noću, pomislio je. Pošto je sutradan bila subota, u Oktilju će biti mnogo sveta, biće mnogo pijanih, biće svađa i gungule. To znači da bi tek sutra uveče moglo da se desi da neko napadne zatvor, ili na neki drugi način pokuša da izvuce zatvorenike. Prema tome, odlučio je da povede Biliju na pecanje prekosutra.

Dečaku to nije smetalo. Samo obećanje da će ići na pecanje bilo je dovoljno da ga raspoloži. Pojurio je mračnim dvorištem, a njegovi radosni uzvici su parali noć.

— Obradovali ste moga dečaka, mister Holideje — rekla je Moli setno.

— I ja jedva čekam da uhvatim neku postmrku. Čitavu večnost nisam bio na pecanju. Eh, kad je već tako... Nego, vreme mi je da krenem.

Moli je ustala sa stolice da ga isprati.

— Do viđenja, mister Holideje — rekla je pružajući mu ruku. — I hvala na svemu što ste učinili... što ste došli ovamo. Meni... to mnogo znači.

Holidej je bio svestan čudnog osećanja koje ga je obuzelo kad je prihvatio njenu ruku. Ali, brzo je odmahnuo glavom kao da je hteo da se otrese neke grešne misli, koja je pretila da mu se uvuče u glavu.

Skočio je u sedlo, doviknuo Biliju pozdrav i obo konja.

Odmahnuo je glavom još jednom i obratio pažnju na put pred sobom. Čudno je kako se vremenom izmene neke stvari. On je došao u Tajger pun tuge i žaljenja za izgubljenim prijateljem Semom Džordanom, a sada je tom nesrećnom Semu, na neki način zavidio na onom što je imao u životu.

V

Vetar koji je duvao iz Meksika, nosio je prave oblake žute prašine sa ravnice koja se jednim delom naslanjala na južnu granicu ranča poznatog pod imenom „River Fork”. Posle čitavog dana jahanja, šestorica Meksikanaca su namakli oboje svojih sombrera na lica, da bi se zaštitili od prašine. U trenutku kada su prešli stari put koji je vodio za Oktiljo, sunce je već počelo da zalazi i uskoro je svojom umirućom vatrom obasjavalo samo najviše vrhove planina.

Prešli su granicu, ušli u ranč „River Fork” i nastavili da iđu preko pašniaka. Usporili su konje tek kada je u tami daleko ispred njih zasijala žućkasta svetlost.

— Tamo je — rekao je El Galo „River Fork”.

— Baš na vreme — uzdahnio je don Luis Madera kojega su leđa već bolela od neprekidnog sedenja u sedlu.

Posle nepunih pola sata, don Luis

je sedeo zavaljen u udobnoj fotelji u računici sobi Trevisa Bridžera. Na stolu pored njega nalazila se čaša izvanrednog pšenjaka. Spirao je prahom koji mu je sušila grlo.

— Ovo je za mene velika čast, don Luise — rekao je Bridžer. — Nemam često zadovoljstvo da vas vidim u svom domu. Verujte da ste zaista počastvovali i mene i ovaj skromni dom.

Dom Trevisa Bridžera bio je daleko od skromnosti. Imao je više od dvadeset soba što je bilo i normalno za ovako bogatog čoveka.

Trevis Bridžer je počeo odavno, mada ni tada nije bio siromašan. Nije birao sredstva, važan mu je bio cilj a on je imao samo jedan. Stići do vrha po bilo koju cenu.

Sada je Bridžer Trevis bio na samom vrhu, ali kao i većina ljudi koji se nadu u tri za bogatstvom, smatrao je da to nije dovoljno. Goveda, zemlja, novac, neograničeni krediti kod bilo koje banke u zemlji... sve je to bilo dobro. Ali šta je bilo sledeće? Šta je bio sledeći korak koji je truli bogataš namerao da preduzme?

Sledeći korak bio je, don Luis Madera i položaj guvernera u oblasti Amado, s one strane granice.

Trevisu Bridžeru nije bilo potrebno mnogo vremena da shvati da se mesto guvernera može kupiti a da je čovek s kojim treba da pregovara u oblasti Amado upravo don Luis Madera.

Njegov cilj bio je vredan svakog truda čak i za čoveka njegovog ranga. Zato je i krenuo u ovaj poduhvat.

Postojala je samo jedna smetnja. Cena za taj položaj bila je velika,

čak i za bogataša kakav je on Bridžer. Zbog toga je nagradio da se uklada u mnoge sumnjive poslove.

Naravno, to nimeni samo po sebi, ne bi smetalo. On nije bio čovek koga su mučili osuđeni. Samo, nije bilo lako i jednostavno organizovati velike krađe stoke i prodavati je. To je bilo vrlo rizično, moglo je da se završi na vešalima. Ali, novac je novac a cilj koji je postavio sebi, bio je suviše dragocen.

Zato se radioao svakom krdu koje je iz oblasti Taiger prelazilo granicu Meksika jer se time približavao trenutak kada će imati dovoljno sredstva da zauzme položaj guvernera.

Na žalost za taj posao mu je bila potrebna pomoć ljudi kakvi su bili El Gajo i njegova banda, uključujući tu i Federiku, koji je, pravo govoreći bio najsiroviji ali i najefikasniji od svih.

— Mislim da možemo da preskočimo formalnost senior Bridžere — rekao je don Luis i odmahnuo rukom. — Šta ćemo sa Federikom?

— Ah, da, Federiko — uzdahnio je Trevis, a na licu mu se pojavio izraz srdačnosti. — I mislio sam da ste zbog neiga došli, don Luise. Pa, da razmotrimo malo...

— Kada će on izaći iz zatvora — promrmlicao je Madera mrko. — U ovom trenutku, to je sve što me interesuje.

Trevis Bridžer je prestao da izigrava gostoljubivog domaćina.

— Slušajte don Luise — rekao je. — Federiko je dobar momak i bio je koristan u poslovima. Međutim, ne vidim zašto bih ja morao da riskiram zbog jedne budale koja sebi dozvoljava da se napije i ubije

devoiku. I ne samo to. Pošto je to obavio, još dozvoljava gomili glavnih čuvara reda da ga strpaju u zatvor. To je, izvinite neopćinena stvar sa pametnim ljudima.

— Što je bilo, bilo je — odsekao je don Luis. — Federiko je neopuzdan nepredvidljiv tip i mnogo puta se pokazao glup. Ali, on vredi mnogo.

Don Luis Madera je zastao i značajno pogledao Bridžera. Onda je dodao tiho.

— I... on ima prijatelje.

Trevis Bridžer se namrštitio.

— Mislite na El Gao i njegovu bandu?

Luis Madera je klimnuo glavom. — Oni ne žele da Federiko visi. Niko ne zna šta bi mogli da urade, ako bi se neodgovorno dozvolili da Federiko nekim slučajem nastrada!

— Ako sam vas dobro razumeo, hoćete da kažete, da bi mene smatrali odgovornim.

— Da to posmatramo ovako, senior Bridžere. Da je Federiko dospao u zatvor u Meksiku, ja bih se pobrinuo da sve uredim na vreme. Međutim, ovo je vaša teritorija i Federiko je radio za vas. Zato ste vi odgovorni za njega.

— Do đavola, don Luise, ne vidim kako možete...

— Naravno, ne bih ni sanjao da vas na nešto primoravam, senior Bridžere — prekinuo ga je Madera ledenim glasom. — Samo, ako Federiko bude obešen, mogu vam reći da će cena koju ćete za to platiti biti strahovito visoka.

U tim rečima se krila dvostruka pretnja, i Trevis Bridžer je smesta shvatio o čemu se radi.

Te don Luisove reči su, u stvari,

značile da bi se, ako Federiko bude obešen, morao oprostiti od guvernerskog položaja, a uz to... moglo bi se dogoditi da zaradi i nekoliko olovnih metaka u potiliak. Pošto nije imao neki naročito venki izbor, nije bilo za čuđenje što je Trevis Bridžer brzo doneo odluku.

— U redu, don Luise — rekao je i svome gostu nasuo još jedno piće. — Mislim da nije potrebno da se nas dvojica prepiremo oko toga. Neće biti problema.

— Tako je već bolje — rekao je don Luis prihvatajući piće, a Bridžer je dodao.

— Šestorica ili sedmerica dobrih momaka, moći će lako da ga izvuku odande. Ipak... — zastao je zamišljen — ... ima samo jedan problem

— Onaj čovek, Holidej?

— Vidim da ste čuli za njega.

— Ispričao mi je El Gao. Koliko sam razumeo, to je opasan tip.

— Sudeći po onome što su meni rekli, nećemo moći drugačije, sem da ga sklonimo s puta, pre nego što preduzmemo akciju spasavanja Federika.

— Imate li neku ideju?

Trevis Bridžer se osmehnuo.

— Svaki čovek ima svoju cenu, don Luise.

— Ja to dobro znam — rekao je Meksikanac i podrugljivo pogledao Bridžera. Onda je podigao čašu.

— Za naš uspeh, senior.

— Za uspeh — ponovio je Bridžer kao eho. Nije mu baš bilo priatno, ali, nije imao kud.

Iskapio je svoju čašu do dna, a onda se izvinio i izašao napolje. Don Luis je znao da je Bridžer pošao da sprovede svoj plan u delo.

Bridžer je izašao na verandu i iz kauboiske spavaonice pozvao svog predradnika. Džoga Henrija. Džog Henri je stigao za sekundu, kao da je spreman čekao na ovaj poziv i Bridžer mu je dao nalog da smesta odiaše u grad i pronade Doka Holideja.

— Nađi ga i prenesi mu moju poruku — rekao je Bridžer. — Reci mu da sam ga pozvao na ranč, radi važnog posla. Da bi ga zainteresovao, dai mu dvesta dolara i reci mu da će dobiti mnogo više, ako prihvati posao.

— Razumem, gazda — odgovorio je upravnik. Uzeo je novac iz Bridžerove ruke i smesta odiahao.

Zadovoljan svojim planom i potpuno uveren u moć novca, Bridžer se vratio da uveri svoga gosta da će sve biti u najboljem redu i da će problem biti rešen.

Nastavili su da pišu i da čekaju rezultat ovog Bridžerovog poduhvata. Ali predradnik se vratio oko ponoći i to bez Holideja. Bridžerova samouverenost je splasnula, kada se predradnik pojavio na vratima ocaje i vratio mu novac.

— Dok Holidej vam poručuje, gazda — govorio je predradnik — ako hoćete da razgovarate s njim, da dođete u grad. Kaže, njega nije teško naći.

Bilo je tačno podne te subote, kada je Dok Holidej prešao preko gradskog trga i zastao na vratima kancelarije šerifa grada Oktilla. Šerif Laif Armstrong sedeo je za visakim stolom i ostrim nožem re-

zao sočnu breskvu na kriške i stavljao ih u usta. Bio je sam. Što je vreme više prolazilo, Holidej je sve više primećivao da su dobrovoljni čuvari reda sve zamoreniji i da sve više gube oduševljenje za obavljanje svoje policijske dužnosti. Prošle večeri, Halej mu je jednostavno rekao da čuvanje zatvorenika više nije njihova briga. Kao i ostali građani i on je bio zadovoljan što se Dok pojavio u gradu. Smatrali su da je dovoljan jedan Dok Holidej i da niemu slobodno mogu prepustiti zatvorenika. Znali su da je zainteresovan da Neš stigne na vešala, a kad čuva njega, niko se neće usuditi da oslobađa Federiku. Tako su se časni građani vratili svojim mnogo važnijim poslovima.

Šerif je klimnuo glavom i punim ustima poželeo Doku dobar dan. Holidej je nešto progundao u odgovor i odmah pošao u hodnik sa ćelijama.

Iznenadeno je zastao pred vratima Federikove ćelije.

Od kako ovamo dolazi, Holidej ga nije video ovakvog. Prvi put Meksikanac nije bezbrižno ležao i pušio. Naprotiv, izledao je vrlo nervozan. Šetao je gore-dole po ćeliji i pušio.

Kad je primetio Holideja, Federiko je naglo zastao i mrko ga pogledao.

— Pa, senior, kućkin sine — promrmliao je — da li ti je nešto palo na tu tvoju glupavu pamet.

Umesto da se naliuti, što je Meksikanac, verovatno, i očekivao, Dok se nasmešio. Shvatio je da Federiko počeo da gubi sigurnost i sada se ponašao kao čovek koji se našao u škripcu. Sigurnost koju je Federiko

dosad pokazivao. prilično je brinula Holideja.

— Danas nisti tako ratoboran. ubico — rekao je Dok.

Federiko je u dva duga koraka prišao vratim. U njegovim crnim očima blesnula je mržnja kada je kroz rešetke pogledao Holideja u oči. — Da ti kažem nešto, gringo. Federiko je liut na tebe. I to sa razlogom. Kada izađem iz ove rupe, prva briga će mi biti da potražim, i sredim račune s tobom.

— Žao mi je što tu priliku nećeš imati, Meks. Čak i ako se dogodi da izađeš iz ove ćelije videćeš da sam ja malo tvrdi zalagai od jedne devojke koja čak nije umela ni da barata nožem — rekao je Holidei, pa se okrenuo ćeliji Džerija Neša.

— Šta hoćeš do đavola? — prozundao je Neš sa svog ležaja.

Holidei se osmehnulo i glumeći čuđenje podrugljivo zavrteo glavom. — Šta sve ovo treba da znači? Gde je tu zahvalnost? — Čovek se potrudi da učini dobro delo da obide sužnje, a oni ga ovako dočekuju?

Neš je skočio sa ležaja i priskočio vratima. Zatvor je očigledno ostavio trag na ubicu Sema Džordana. Bio je bleđ, a na licu mu se pojavile bore koje nisu bile tu kad ga je Holidei pre nekoliko dana video prvi put.

— Ti si surov tip, Holideje — promrmljao je Neš. — U stanju si da mučiš čoveka čak i kad je u ovakvom polczaju.

Holidei je klimnuo glavom — Da, takav sam. Ali... nisam takav koiot, da bih nekome nucao u leđa kao što si ti učinio.

Neš je umorno slegnuo ramenima.

— Mogu ponovo da ti kažem, ali znam da mi nećeš verovati kao što mi ni drugi nisu verovali. Ja nisam pucao u Džordana. Nikada nikoga nisam ubio.

Dokovo lice se malo smeškalo. Izvadio je cigaretu iz tabakere, stavio je u zube, a onda kresnuo šibicu o nokat na palcu i prineo plamen vrhu cigare. Preko traperovog plamena pažljivo je motrio Nešovo lice i treptaj nesigurnosti zaigrao je u dubini njegovih sivonplavih očiju. U početku je bio ubeđen da je Neš kriv, ali ponekad je kao ovo sada, bio sklon da poveruje u ono što su pričali ljudi.

Sve češće je slušao da Džeri, možda i nije kriv za ubistvo, i sve manje je bio siguran u ono što je želeo da pouzdano zna.

Ta nesigurnost ga je liutila, i Dok nije izdržao da ne procedi kroz zube. — Ne pričaj mi o svojim problemima, ubico — rekao je. — Ja nisam mekog srca. Te priče ostavi za sudiju.

— Obesiće me zbog nečeg što nisam uradio — zavao je Neš.

— Ostavi se tih priča, Neše. Lažima se nećeš izvući.

Džeri Neš se okrenuo i vratio se na svoj ležaj. Ramena su mu klunula visila i izledao je kao čovek koga nanušta životna snaga. Dok Holidei ga je posmatrao nekoliko trenutaka, a onda se i on okrenuo i vratio se u kancelariju. Nije obraćao pažnju na psovke kojima ga je zasuo Federiko kada je prolazio pored njegove ćelije.

Armstronga je zatekao kako otvara još jednu kutiju sa breskvama. Odakle ih je samo dobavljao tako leno upakovane — palo je na

pamet Holideju. Za čoveka koji baš ništa ne radi, šerif je imao đavolski dobar apetit.

— Je li sve u redu, mister Holideje? — upitao je šerif skoro pokorno. Šerif je ispoljavao neku vrstu poštovanja prema svakome ko je bio krupnije građen, bolje obučan, odlučnije držanja ili je pokazivao više samouverenosti od njega, što znači da je poštovao skoro svakoga u gradu. No, trudio se da to koliko može prikrile.

Holidej je zastao na pragu i izduvao oblak duvanskog dima. Ona je klimnula glavom.

— Da, sve je u redu — rekao je zamišljeno.

— Meks je postao nervozan. Jeste li to приметили? — upitao je šerif.

Holidej nije odgovorio ništa, odbio je gust oblak duvanskog dima i izašao na ulicu.

Prešao je tridesetak jardi, kada je osetio da ga je neko nečim tvrdim gurnuo u rebra. Izgledalo je to kao da ga je neko gurnuo u rebra revolverom.

Za trenutak se ukočio, a onda se polako okrenuo. Iznenadio se kada je video jednu stariju ženu. Žena je u ruci držala lulu koja se pušila.

— Šta bi trebalo da znači ta prisnost, madam? — upitao je Dok zastavši da je bolje osmotri.

— Hmm — promrmljala je žena i odmerila ga od glave do pete kao što se odmerava koni na pijaci, zatim ga je opet gurnula piskom lule u rebra i promrmljala još jedno zagonetno „hmm” koje Doku nije govorilo ništa.

— Slušajte gospodo — počeo je

Holidej kada su neki kauboji počeli da se zaustavljaju i posmatraju prizor. — Hoće li biti nepristojno od mene ako vas zamolim da prestanete da me gurate tom lulom. Uostalom, šta sve to treba da znači?

— Žena je promrmljala još jedno „hmm”, a onda zabila pisak lule sebi u zube i okrenula se.

Otišla je ulicom, a njene cipele sa debelom, visokom potpeticom, nametljivo su škripale.

Holidej je zamišljeno zagladio kosu na slepoočnici i pogledao okupljene liude.

— To je Ma Hobak, mitser Holideje — rekao je neko. — Izgleda da nije sasvim čista.

— Dabome da nije — začuo se iz gomile dubok glas, a onda je jedan onizak čovek u skupom odelu prišao Doku.

— Dozvolite mi da se predstavim, mister Holideje — rekao je srdačno i pružio ruku. — Ja sam Trevis Bridžer.

•

Velika Roza je lično donela piće za dvojicu gostiju koji su sedeli u separeu kantine „Santa Roza”.

— Jedan veliki burbon za mister Bridžera — rekla je veselo, ali je pogled u njenim očima bio oštar, kada je položila poslužavnik na sto. Onda je uzela drugu čašu. — I jedna mala tekila za vas mister Holideje — dodala je.

— Da, Rozalinda — rekao je Bridžer. — Molim vas da nas niko ne uznemirava.

Velika Roza je klimnula glavom.

namignula Holideiu i zašla Iza nie ie ostao oblak parfema.

— Pa o čemu se radi Bridžeru? — upitao ie Dok.

— Ah odmah na stvar zar ne? Volim poslovne liude — rekao ie Bridžer i srknuo malo nića Namrštio se s gadenjem i odmakao čašu u stranu

I Dok Holidei ie otkrio malo teki- le.

— Volim kad liudi direktno gove- re o onome što ih zanima. Da, ta osobina mi se stvarno dopada — rekao ie Bridžer.

Dok Holidei ie klimnuo glavom.

— Pošto smo se u tome složili, mislim da bi bilo dobro da prede- mo na stvar — rekao ie Dok. — O kakvom poslu ste hteli da razгова- rate sa mnom?

— U pitanju ie novac mister Ho- lideie. Kakav bi drugi posao mo- gao da bude? Novac!

Holidei nije odgovarao. Ovo mo- ra da ie nešto ozbiljno kada se ovaj naduvenko odlučio da lično dođe. pomislio ie.

Međutim na Dokovom licu se ni- ie moglo pročitati da ie zaintereso- van. Bilo ie to bezizrazno limeno lice opasnog kockara na kome niko živ ne bi uspeo da pročita šta mu ie u glavi ili u duši.

Dok ie liznuo so, otpio gutliai te- kile i zagrizao krišku limuna. Bio ie svestan da ga Bridžer proučava pažljivo.

Rančer ie naglo prekinuo tišinu.

— Kada mislite da napustite grad, mister Holideie?

Holidei se malo namrštio.

— Kada budem spreman za to. Zašto?

— Ja bih voleo da odete odmah.

— Odmah?

— Danas.

— Zašto? — pitao ie Holidei no- smatrajući Bridžera pravo u oči.

— To ie moja privatna stvar i ne bih hteo da vas time zamaram. Recite samo svoju cenu. Dok — od- vratio ie rančer i izvadio iz džepa debeli novčanik.

— Slušajte Bridžere, zar vam se ne čini da ste nepromišljeni za svo- ie godine?

— Kao što sam vam rekao to ie moja privatna stvar mister Holide- ie. Ja smatram da svaki čovek ima svoju cenu i zato želim da znam vašu. Samo recite.

Holidei ie odmahnuo glavom.

— Niste naišli na pravog čoveka. Bridžere.

— Haide, ostavite se nozorišta! Znam liude vaše sorte. Za dolar su spremni da urade svašta. Da ka- žemo, trista dolara.

Dok ie ćutao.

— Nije dovoljno? U redu neka bude pet stotina — rekao ie Bridžer i odbrojao nekoliko novčanica. — Pet stotina ie veliki novac za ono što ia tražim.

— Vas ie zaista teško ubediti. Bridžere — rekao ie Holidei i od- gurnuo pruženi novac. — Ne idem iz Oktillia dok ubica Sema Džorda- na ne bude obešen. Ne idem ni za pet stotina ni za pet hiljada dola- ra. I ne samo to, mister.

— Šta još? — sevnuo ie Bridžer okom.

— Sada sam postao radoznao zbog čega vi želite da ia odem. Zar ne bi bilo bolje da maknete taj nov- čanik i da počnete da pričate?

— Razumem... — rekao ie ran- čer i zavalio se u stolicu. — Vi ste

baš težak slučaj. Teži nego što sam mislio.

-- Budite jasniji, mister.

Rančeru su oči blesnule.

— U redu, objasniću vam. Došli ste u ovaj grad nepozvani. Znam, došli ste zato što vam je ubijen prijatelj i smatrate da vam to daje neka prava u odnosu na ljude koje su u tu aferu umešani... direktno ili indirektno.

— Zar mi ne date?

— Ne bih rekao. Ali, da budem jasan... Pa, Holideje do sada ste mogli da radite šta ste hteli. Premislili ste braću Hobak, i impresionirali one budale iz obreda dobrovoljnih čuvara reda. Čuo sam da vam Armstrong jede sa dlana, a čini se da čak i Velika Roza ima visoko mišljenje o vama.

Bridžer se namršti i značajno podigao ruku. Izgledalo je kao da posebno želi da naglasi saku svoju reč.

— Pa, sve to što ste uradili ako se još pomnoži i sa deset, ne znači ništa u očima ljudi koji stvarno nešto znače u ovom kraju. Holideje. Jesam li sada jasan?

— Mislite li tu na sebe... kad govorite o ljudima koji nešto znače u ovom kraju — nacerio se Dok.

— Mislim na sebe, Holideje. Reći ću vam jedno i samo jedno... Imam razloga zbog kojih ne želim vaše prisustvo u gradu. Ali, to su pritažni razlozi i takvi moraju da ostanu. I, mislim, da je došlo vreme da budem sasvim jasan, mister. Ili ćete otići iz grada, ili ćete zauvek ostati ovde... Na grobliu!

Holidej se osmehnuo lagano.

— Trebalo vam je dosta vremena da predete na stvar, Bridžere. Ali,

zar ne vidite da smo gubili vreme? Znače, mene nije lako izblefirati.

— Ni mene, Holideje — rekao je rančer i počeo da ustaje. Zauzeo je važnu pozu. Uprkos svom malom rastu, Bridžer je umeo da izgleda impresivno.

— Ja sam bogat čovek, skitnico — rekao je — ali, ja ne dajem novac svakom. I ne volim ljude koji mi staju na put... pogotovu ne dajem skitnicama kakav si ti! Dajem ti vremena do ponedeljka, Holideje. Ili ćeš otići... ili ćeš biti sahranjen ovde. O mom trošku, naravno!

Holidej je mirno sedeo i ironično posmatrao bogatog rančera. Nije rekao ni reč. Prineo je čašu ustima i posmatrao ga preko ruba.

Bridžer je uzeo šešir, nabio ga na glavu i izleteo napolje.

Kockar je slegnuo ramenima i srknuo gutljaj pića. Liznuo je so, ponovo srknuo tekilu, a onda zagrizao krišku limuna. To je zaista grejalo...

Kada je izašao iz separea, u salunu nije bilo ni traga Trevisu Bridžeru.

Velika Roza ga je pozdravila osmehom preko šanka, gde se, zajedno sa još trojicom barmena, starala da svako od brojnih gostiju dobije svoje piće.

Ostavljajući za sobom trag duvanskog dima, Holidej je prišao šanku.

— Šta si to uradio mister Bridžeru — šapnula mu je Roza. — Izleteo je kao da mu gori stražnjica.

— Poslovna stvar, Rozo — rekao je Holidej. — Reci mi gde bih, u ovo vreme, mogao da nađem Varna Haleja?

Roza mu je objasnila da Varn Halej subotom poslepodne, obično, odlazi u Trabsov salon, a Holidei se odmah uputio tamo.

Vođa odreda čuvara reda je igrao poker sa Malonom, Boidom i Rami-rezom. Holidei ga je pozvao u stranu i ispričao mu šta mu se dogodilo sa Bridžerom. Nadao se da će Halej umeti da mu objasni, šta je to zainteresovalo rančera za njegovu ličnost. Međutim, vođa dobrovolijaca je bio sasvim zbunjen. On tek ništa nije umeo da shvati. Samo je slegao ramenima.

— O, kej, Haleje, nema veze. Ne treba obraćati pažnju na sve to. Pustimo stvari da se razvijaju pa ćemo videti. Samo vi nastavite vašu igru — rekao je Holidei.

Halej tek tada kao da se trgao. Uhvatio je Doka za mišicu, kad se ovaj okrenuo da pođe.

— Nećete, valjda, da odete iz grada, mister Holideje? — upitao je uplašeno.

— Nikako.

Halej se osmehnulo s olakšanjem.

— Hvala bogu — promrmliao je i pokazao na šank. — Hoćete li jedno piće?

Holidej je odmahnuo glavom i izašao iz saluna. Piće mu u ovom trenutku nije bilo potrebno.

Imao je dovoljno vremena. Na raspolaganju su mu bili ostatak dana i čitava noć.

Međutim, kada je nešto pre svitanja okrenuo konja prema ranču Sema Džordana, da održi obećanje koje je dao malom Biliju, nije bio nimalo bliži shvatanju razloga zbog kojeg je naibogatiji čovek u oblasti Tajger želeo da ga otera odavde.

— Prilično čudno — rekao je glasno, a njegov konj je strignuo ušima.

Noćno nebo počelo je da bledi na istoku, a zvezde su se gasile jedna za drugom.

Rađao se novi dan.

VI

Holidej je rano stigao na ranč „Boks 50”. Sunce se još nije pojavilo na nebu.

Moli je pokušala da ga zadrži na doručku, ali, Holidei je odbio. Rekao joj je da je poneo doručak. Ispostavilo se da su to bili slatkiši za Biliiju i cigara za njega. Dok je namignuo dečaku i zatražio od njega da ništa ne kaže majci što je ovaj spremno obećao.

Tako su njih dvojica krenuli na pecanje.

Oko podne već su ložili vatru pored vira kraj kojeg su pecali.

— Ovde je sve sasvim drugačije — rekao je dečak — Tata me je jednom vodio u planine, ali, to je bilo davno. Bili smo na reci.

— Jeste li pecali?

— Da. Samo, tamo je reka brza... tu gde žive pastrmke. Nije velika, samo brza, a bilo je i mnogo kamenja, pa su se pastrmke sakrivale.

Bili se dobro sećao kako je sunce sijalo i kako je površina vode svetlucala kao izlomljeno ogledalo. Sećao se i kako su pastrmke munjevito skakale iznad površine vode kad bi se pojavio neki insekt, i kako su ga hvatale brzo.

U tom trenutku, Dok je uzviknuo. Štap u njegovoj ruci se uvijao. Nešto sjajno se praćakalo na drugom kraju strune.

— Mrežu, Bili — viknuo je Dok. — Brzo!

Riba je bila dugačka preko stope i za tren oka se našla u mreži. Dečak je osetio kako mu srce uzbuđeno lupa. Ipak, bio je pomalo tužan, kada se riba, konačno umirila.

A onda je došao najpriятniji trenutak. Ispekli su veliku ribu na žaru. Bio je to najsladši ručak koji je Bili pojeo u životu.

Pojeli su celu ribu, što nije bilo čudno, jer je Bili za doručak imao samo slatkiš a Dok cigaru. Oko vatre su ostale samo bele riblje kosti. Onda je Dok iskopao rupu u pesku i u nju zatrpao kosti i ostatke pepela, koji je ostao posle vatre.

— To je da slučajno ne zapalimo šumu — objasnio je dečaku koji ga je radoznalo gledao šta radi. — Kada ponovo dođemo na ovo mesto, ono treba da izgleda kao kad smo došli prvi put.

Ni sam nije znao zašto, ali, dečak je tada pomislio da se i Dok ovog trenutka setio njegovog oca. A Dok je pažljivo osmatrao okolinu, kao da je želeo da zapamti svaki detalj.

Pekali su i čitavo popodne. Bili je bio umoran, ali zadovoljan. Zadivljeno je gledao u Holideja koji je sve vreme radio vešto i brzo. Kad ga je gledao kako zamišljeno posmatra reku, čekajući da se plovak zatrese, dečak se setio da je i njegov tata izgledao baš isto tako.

Posmatrao je Holideja kako vešto zabacuje mamac. Na udicu je bio naboden skakavac. Mamac je pao na sredinu rečice, pored jedne

velike stene u čijoj su senci pastrmke tražile zaklon.

Bili nije treptao. To je bila čudna igra. Pastrmka bi zgrabila mamac i... u sledećem trenutku bi se praćakala na udici. Bili je bio oduševljen.

Sa ovog izleta, Bili je poneo mnogo uspomena koje je kasnije dugo pamtio.

Međutim, bio je suviše mali da bi zapamtio promenu, koja se videla na Holideju kada su seli na konje i krenuli kući. On nije primetio da čovek pored njega više nije bio onaj veseli Holidej, koji je snjim pecao čitavog dana.

Da, Bili je bio suviše mali, inače bi svakako primetio da je izraz u očima čoveka pored njega otšar, a i da osmeh više nije bilo na njegovom licu.

•

Bila je noć. Dva sata posle ponoći a još uvek je vladala paklena vrućina. Inače, nije uvek bilo tako. Većinom je noću povetarac sa jezera donosio svežinu gradu.

Međutim, ove noći bilo je drugačije. Izgledalo je da nedelja prelazi u ponedeljak bez ikakve promene temperature što je za noć, inače, bilo karakteristično.

Drveće na gradskom trgu bilo je mirno kao mrtvo, ni najmanji lahor nije pokretao lišće. Činilo se da teška noć puna omorine pritiska usnuli grad.

Holidej je duboko uzdahnio. Okrenuo se levo, a zatim desno, trudeći se da oštrim okom probije tamu u uskim ulicama i alejama. Pošao je dvadesetak koraka napred

i zastao, a onda ponovo pošao. osvrćući se oko sebe.

Osećanje nelagodnosti koje ga je pratilo čitave večeri, sada ga je još jače pritiskalo. Nije mogao da kaže šta nije u redu. Jednostavno, te noći je osećao da u vazduhu visi neka opasnost.

Varn Halej je prestao da hrče kada su na trotoaru ispred zatvora odjeknuli prvi koraci. Progundao je nešto i uspravio se u stolici. Prepoznao je Holideja i neljubazno ga odmerio.

Zbog pretnje koju mu je u subotu poslepodne uputio Trevis Bridžer, Holidej je insistirao da pred zatvorom stalno dežura neko iz odreda dobrovoljaca, makar po jedan čovek ako ne više. Halej baš nije sasvim verovao u ono što mu je Dok ispričao o svom susretu sa vlasnikom ranča „River Fork” i priklonio se Holidejevoj želji, ali protiv svoje volje.

To što je postao dobrovoljac, brzo je za Varna Haleja prestalo da ima čar novine. Sad je želeo da spava u svom krevetu ili da se zabavlja tamo, u kući „madam” Tonio. Naimanje od svega želeo je da sedi u ovoj stolici za liuljanje, pred zatvorom, gde su ga insekti mučili celu noć.

Holidej mu je klimnuo glavom i ušao u zatvorsku zgradu. U hodniku sa ćelijama ga je dočekalo glasno hrkanje.

Džeri Neš je čvrsto spavao na svom ležaju, a u ćeliji preko puta, gromoglasno je hrcalo šerif Laif Armstrong.

Federiko je ličio na tamnu, nemirnu senku. Ta senka zastala je

kad se Holidej zaustavio pored vrata njegove ćelije.

— Još si živ, Holideje — rekao je Federiko. — Iznenađen sam. Čitave noći sam se molio Devici od Gvalalupe da ti pošalje koleru.

Pustolov nije obraćao pažnju na uvrede. Imao je prilike da se sreće sa ljudima koji su umeli da vređaju mnogo bolje nego Federiko, a, umeo je to i Dok Ali, noćas nije bio raspoložen za to.

Uostalom, sadašnje zatvorenikovo ponašanje mu se činilo normalnijim od ranijeg. Sada se bandit ponašao kao čovek kojeg očekuju vešala i više nije izgledao onako ubeđen u spas koji je odnekud trebalo da dođe.

— Pa? — upitao je Meksikanac posle kraće pauze. — Želiš li nešto od mene, smrdliivi gringo?

— Možda — rekao je Holidej zamišljeno i prekrstio ruke na grudima. — Nešto mi je palo na pamet, Meks. Poznaješ li ti nekog Trevisa Bridžera?

Federiko je prišao bliže vratima. Mesečina koja mu je kroz prozor obasiavala lice, pokazivala je da na niemu nema nikakvog izraza koji bi odavao banditova osećanja.

— Sretao sam tog čoveka. Zašto? Da ti nije potkačio? — cerekao se.

— Samo pokušavam da dobiem potpunu sliku šta se ovde događa. Izgleda mi da bi Bridžer mnogo dao da me vidi daleko od Oktilja. Nisam mogao da dokučim razlog tog njegovog stava, ali mi je palo na pamet da je on možda jedan od onih ljudi koji bi rado napali zatvor da bi tebe izvukli iz ćorke. To bi mogao da bude razlog što želi da mene ukloni s puta, je li tako?

Federiko se nasmejavao srdačno.

— Ne zasmejavaj me. Bogat čovek kao što je senior Bridžer da se interesuje za mene? Ti si, sigurno, gudo šetao po suncu. Holideje?

Dok se Holidej vraćao u kancelariju, pratio ga je banditov podrugljiv osmeh. Ali, njega je mučio pitanje, kakve veze ima Bridžer s ovim banditom.

— Sve u redu? — pitao je Varen Halej sa prizvukom ironije u glasu, kada se Holidej pojavio na verandi.

— Zasada. Ja idem da obučem drugu košulju, a vi dobro pazite, Haleje.

Udalio se nekoliko koraka, a onda je zastao kao da se prisetio nečega. — I prestanite da ironišete — dobacio je Haleju. — Bojim se da ne izgubim živce, a to ne bi bilo dobro za vas.

— Izvinite mister Holideje — promrmljao je Halej. — Valida je to zbog ovog đavolskog umora.

Holidej se okrenuo i nastavio put prema kući u kojoj je unaimio sobu. Sasvim dobro je shvatao Haleja. Taj čovek nije bio loš, ali mu je, s vremena na vreme, trebalo pokazati gde mu je mesto.

Svratište done Karigo bilo je mirno i utojelo u san. Holidej se popeo sporednim stepenicama i nečujno ušao u svoju sobu.

Upalio je petroleiku, skinuo košulju i bacio je na krevet. Iz bokala je sipao vodu u lavor i dobro se ispluskao.

Uzec je peškir i brišući se, prišao prozoru. Bacio je pogled na ulicu. Okrenuo se u mestu kada se prozorsko okno rasprskalo. Metak mu je proleteo pored lica i udario u suprotni zid.

U magnovenju, bacio se na pod. Počeo je da puži držeći spreman revolver u ruci. Instinkt mu je ponovo pomagao.

U blizini je opet zagrmela puška i još sitnog stakla je palo na pod sobe. Holidej je dograbio kvaku i odgurnuo vrata.

U tom trenutku je ponovo grmnio pucanj. Metak je prohujao kroz vrata.

Da je Holidej bio uspravan, bio bi pogoden pravo u grudi. Ali, on je ležao na podu, s revolverom u ruci.

Na krovu kuće preko puta, primetio je tamnu senku. Okrenuo se i opalio.

Čovek na krovu se trgnuo, a onda osuo paljbu iz puške. Holidej je opalio još jednom, i čovek je nestao s krova. Upravo tada se čuo brz bat koraka niz stepenice.

Skočivši na noge, Holidej je prileteo balkonu i s njega skočio na ulicu, iako je visina bila veća od deset stopa. Dočekao se na noge i pognut potrčao do ugla kuće sa čijeg je krova nepoznati strelac pucao na njega. Začuo je užurbane korake.

— Stoj, ubico — viknuo je kada je primetio tamnu siluetu koja je izbila na ulicu.

Revolver je zagrmio, a talas toplog vazduha je ošinio Holideja po obrazu.

Kockar se namrštitio i opalio dva puta. Tamna prilika se zateturala, a bolan krik je presekao noćnu tišinu. Onda je čovek posrnuo i pao na lice.

Holidej se uspravio držeći revolver koji se još pušio u ruci. Prozori na kućama su počeli da se osvetlia-

vaju. Čuo je bat koraka koji su se trkom približavali.

U času kad je Varn Halej dotrčao na mesto događaja, Holidej je već okrenuo na leđa čoveka kojeg je pogodio. To je bio Meksikanac od tridesetak godina, uskog, mršavog lica. Bio je mrtav. Holidejevi meci su ga pogodili na rastojanju manjem od pola inča.

*

Ma Hobak je bila neuobičajeno čutljiva i zamišljena. Naročito od one subote kada je bila u Oktilju da „osmotri situaciju“, kako je govorila. Prestala je da čuti tek u ponedeljak poslepodne, kada su u Epl Krik stigle vesti o pucnjavi u gradu.

— Holidej nije makar ko — rekla je, klimajući ozbiljno glavom, dok je nabijala duvan u svoju lulu.

Oko kuhinjskog stola su sedeli Pit, Džo i Tom Hobak. Sva trojica su klimnuli glavama u znak da se slažu.

Po tonu kojim je Ma Hobak izgovorila „makar ko“, jasno se osećalo da smatra da je Holidej čovek kojeg treba respektovati.

— On, svakako nije makar ko, Ma — rekao je mladi Tom zureći u sunčeve zrake koji su se prosipali kroz otvorena vrata. Prstima je dotakao modricu na licu. — Da, nije makar ko... — dodao je mumlajući sebi u bradu.

Ma Hobak se mrštila dok je nabijala duvan u lulu. Mnogo je razmišljala od onog trenutka kada je piskom te iste lule gurkala Holideja u rebra na gradskom trgu u Oktilju. Očekivala je da će tamo sres-

ti neku trećerazrednu propalicu koja je pukim slučajem uspela da sredi njene sinove, ali, morala je priznati da je Holidej na nju ostavio mnogo veći utisak nego što je ona spremna da prizna. Dođavola, njoj nikada nije nedostajalo samopouzdanje i nije sumnjala u sposobnost svojih sinova, ali, jasno je osećala da Holidej pripada onoj posebnoj vrsti ljudi, kojim nije bilo mnogo na ovom svetu, vrsti koja je umele da bude prilično nezgodna i opasna.

To je bilo njeno mišljenje o Holideju stvoreno na osnovu kratkog viđenja, a kada su na Epl Krik stigle vesti o pucnjavi u gradu, njeno mišljenje o tom čoveku bilo je samo potvrđeno.

Zapalila je lulu, povukla i dunula ogroman oblak dima koji je skoro zagusio Džoa. Ustala je i prišla šporetu. Onda je zastala i presekla pogledom svoje sinove.

— Respekt!... Respekt! — promrmrljala je.

Braća Hobak su sasvim dobro razumeli svoju majku. I oni su bili impresionirani onim što je Holidej uradio, ali, time se nije menjala činjenica da se dan suđenja Džeriju Nešu brzo približavao.

Juče ih je posetio desetak stanovnika Epl Krika. U svačijim očima se videlo samo jedno pitanje: šta će uraditi za Džerija?

Ljudi sa Epl Krika su se, u trenutima krize, obraćali Hobakovima i njih smatrali za vođe, a Ma Hobak je smatrala da to i zaslužuju. Zato je i mislila da će, ako ništa ne urade za Džerija, izgubiti stečeni ugled i pravo na status vodećih ličnosti.

— Nemamo još mnogo vremena — rekao je Džo našavši se pobudnim da progovori, pošto je Ma nekoliko puta prokristarila kuhinjom, dimeši iz lule kao lokomotiva.

Niko mu nije odgovorio. Onda je on stisnutom pesnicom udario o dlan druge ruke.

— Moramo nešto da smislimo.

— Vi? — prezrivo je pušnula lulu Ma. — Samo to nemoj da mi govoriš! Vi da smislite...

Prekinuo je Džo, koji je ponekad, ipak, pokušavao da zadobije lični ugled. Nastavio je da govori kao da je nije čuo.

— Dobar pogodak u glavu i gotovo — rekao je, verujući da je direktan pristup problemu najbolji. Da bi potvrdio svoje reči, izvukao je „kolt“ iz futrole i pokazao kako to treba uraditi.

— Nekoliko metaka i gotov je — složio se Tom.

— Dabome. Posle toga ćemo ubiti Armstronga i izvući Džerija iz ćelije.

Ma ih je prezrivo odmerila pogledom. Samo joj je trebalo još i ubistvo šerifa, pa može da moli boga da se otvori zemlja da je proguta.

— I onaj Meksikanac je sinoć pokušao da pogodi Doka, ali nije uspeo — Pit je bio nešto realniji.

— Meksikanac — prezrivo se namrštio Džo. — Kada su oni bili dobri u nečemu? Pljesnuo se po butini i pošto mu niko nije odgovorio, a Džo je nastavio da izlaže ideju. — Do đavola, dosta mi je svega. Hajde da obavimo ono što se mora. Hajde da sredimo tog prokletog kicoša. Odjahaćemo u grad, i izbušiti ga mecima, kao rešet.

— Vi ćete to uraditi? — podsmehnula se Ma. — Pazite da vi ne budete izbušeni.

— Pa, ja sam bar imao ideju — promrmijao je Džo. — Od tebe nisam ništa čuo, Ma.

Ma Hobak je bila dirnuta u najoseuljivije mesto. Njeno vodstvo je došlo u pitanje. A to nije smela da dozvoli ni po koju cenu.

Okrenula se i izvukla fioku u kojoj je držala viljuške i noževe. Kada se vratila stolu u ruci je držala nešto zbog čega su sva tri brata skočila na noge.

— Do đavola, Ma! — zaurao je Pit. — Gde si to našla?

— Znači, ja nemam ideja, a? — galamila je Ma, mašući smeđim štapom dinamita pod Džoovim nosom. — Ovo je ideja! To sam kupila u gradu kad sam išla da pogledam tog Holideja.

Tom Hobak je bio impresioniran.

— Raznežemo tog kućkinog sina, a! — vikao je.

— Pazi na svoj jezik — obrecnula se Ma. — Znaš da ne trpim da se moji sinovi tako izražavaju u kući.

Sva trojica su začutala. Znali su da sada dolazi izlaganje taktike i strategije Ma.

— Ne, nećemo razneti Holideja — rekla je Ma. — Uradićemo nešto drugo...

— Šta? — usudio se Pit da je prekine.

— Vi ćete otići u grad i negde podmetnuti požar. Kada svi pojure da gase, a poći će i Holidej, koliko sam ga shvatila, mi ćemo dinamitom razvaliti zid zatvora i izvući Džerija.

— Pa, neka sam proklet, Ma — promrmijao je Pit, a oči su mu

blesnule. — Već smo posumnjali da nećeš smisliti ništa dobro. A ti si sve vreme imala fantastičnu ideju.

— Odlična ideja — rekao je Džo. Stvar je bila tako prosta i jednostavna, da je čak i on uspeo da je razume. Njegove svinjske oči su zablistale.

— Kada krećemo, Ma? Večeras?

Opet se na licu Ma Hobak pojavio namršten izraz, kao onog časa kada se vratila iz Oktilja. Stavila je dinamit na mesto i ponovo sela za sto.

Ma Hobak je smatrala da je njen plan za oslobođenje Džerija Neša brilijantan, kao što je mislila za većinu svojih planova. Na žalost, kao realista, sve češće je morala da prizna da su se njeni planovi obično završavali neuspehom, što je ona pripisivala isključivo nesposobnosti svojih sinova. Ali, ovo je bilo hitno. Jer, svakim danom koji je Džeri Neš provodio u zatvoru, njena porodica je gubila ugled koji je uživala među svojim saplemenicima.

I da je bilo po njenom, krenuli bi odmah u oslobođenje Džerija Neša. Ali, morala je da misli i na Holideja. Zbog toga je morala da bude oprezna.

— Ne danas — rekla je.

Sva trojica njenih sinova koji su, takođe, bili željni da im se ukazuje poštovanje, glasno su izrazili negodovanje.

Ma ih je umirila pokretom ruke i objasnila.

— Neko je prošle noći pokušao da ubije Holideja. Ko? Zašto?

Sva trojica su istovremeno slegla ramenima.

— Znači postoji još neko, osim

nas kome se Holidej ne dopada — rekla je Ma, a nešto je zablistalo u njenom pogledu. — Prošle noći nisu uspeli. Možda će pokušati ponovo. — Ma Hobak je bila oduševljena svojom dovrtljivošću i kažiprstom se kucnula po čelu. — Ja koristim mozak, znate — rekla je ponosno. — Čekaćemo još neko vreme. Možda će neko obaviti posao umesto nas.

Džo nije shvatio, ali su Pit i Tom sa divljenjem gledali u Ma.

Do đavola, u to nije bilo sumnje, kada je bilo gusto, Ma Hobak je zaista umela da razmišlja. Stvarno je zasluživala da je čovek poštuje zbog toga.

VII

Holidej nije spavao ni puna dva časa, kada je dona Karigo otvorila vrata njegove sobe i obavestila ga da neko želi da ga vidi. Dok nije bio zainteresovan za posete.

— Recite mu neka ide do đavola — promrmljao je — još upola uspavan.

— Ali, kaže da je važno.

Dok se u trenu rasanio.

— Je li u zatvoru sve u redu? — upitao je brzo.

— Si senjor?

— Pa, šta je onda? Ko je...

— Sinjora Džordan želi da vas vidi.

I posle dva puna sata od ovog trenutka, dok je sedeo za stolom posle izvrsnog ručka. Dok Holidej je još bio impresioniran što je Moli došla u grad da se uveri kako je on. Čula je za okršaj u gradu i uplašila se da ga, ipak, nije pogodilo neko zrno.

Moli je bacila pogled kroz prozor

kada su u restoranu počele da se pale petrolejke.

— Vreme je da pođem, mister Holideje — rekla je s uzdahom.

— Zar nećete još jednu šolju kafe?

— Moli se osmehnula.

— I poslednje tri su bile „još samo jedna” — rekla je. — Ne, moram da uzmem Bilija od gospođe Martin. Treba da stignemo na ranč dok sasvim ne padne noć.

Videvši da Moli, ovoga puta, misli ozbiljno, Holidej je platio račun i pošao s njom da je isprati. Zajedno su izašli na verandu ispred restorana i tu zastali.

Na trgu su, takođe, bile upaljene svetiljke, a iz obližnje kantine „Santa Roza” čuo se zvuk gitare. Dok su prilazili stepeništu, jedan Meksikanac je prošao ulicom. Neprijateljski je odmerio Holideja i promrljao nešto što se nije moglo razumeti.

Kockar se zagledao za njim.

— Čim ubiješ jednog Meksikanca oni počinju da te gledaju kao da si protiv svih — rekao je. — Valjda ću se navići na to.

— Mister Holideje...

— Da, misis Džordan?

Moli je provela dugo vremena ob-
u oči.

— Jeste li razmišljali o onome što sam vam savetovala?

Dok je iznenađeno pogledao i nabrao obrve kao da se muči da se priseti.

— Izvinite, ne sećam se da ste mi nešto savetovali...

— Molila sam vas da razmislite o tome da odete odavde.

Holidej se namrštio.

Moli je provela dugo vreme objašnjavajući mu da je u Oktilju u

velikoj opasnosti i da bi, zbog toga, morao da ode iz grada.

Holidej je, opet, pokušao da joj objasni da to ne može učiniti. Jer, zasto je onda dolazio? Zato ce ostati ovde sve dok ne dođe sudija i dok Nes ne bude izveden na sud. Uzalud mu je Moli govorila da je njegov život dragoceniji od osвете, kojim se ne dobija ništa.

— Mislio sam o tome, Moli, ali, odgovor je ipak isti — rekao je Holidej vadeći tabakeru iz džepa.

— Znači...

— Znači, ostajem.

Moli Džordan je uzdahnula.

— Vi ste tvrdoglav čovek, mister Holideje. A takav je bio i Sem.

— Da, Sem i ja smo bili slični u mnogo čemu — rekao je Dok ljut na sebe što mu se nijedna žena nikada nije toliko svidela kao Moli i što to nije mogao da uguši u sebi.

Ako je shvatila skriveni smisao njegovih reči, ona to ničim nije pokazala. Prešla je ravnodušno preko njegove primedbe, i rekla. — Verujete li da je taj Meksikanac koji je pokušao da vas ubije radio na svoju ruku, mister Holideje? — upitala je. — Možda se iza svega toga krije nešto drugo.

— Ne znam šta je posredi — rekao je Holidej ne želeći da Moli brine više nego što je potrebno. — Ali, jednu stvar mogu da kažem. Odsada ću biti mnogo oprezniji.

— Sigurno?

— Sigurno! — osmehnuo se Holidej.

— Pa, mislim da više od toga ne mogu da tražim od vas. — Oklevala je još nekoliko trenutaka, a onda upitala — Kada ćete nas opet posetiti?

Da li je bilo nečeg posebnog u njenom glasu? Nečeg, što je značilo više od obične učtivosti? Holidej nije mogao da bude siguran, ali mu je instinkt govorio da ima nečeg. Zato je postao oprezan, kao što je uvek bio, kada bi se ukazala opasnost koja bi njegovom slobodnom životu stala na put.

— Možda ću navratiti za dva dana — rekao je. — Hajdemo, misis Džordan. Treba da uzmete Biliu.

Pola sata kasnije, Holidej je stajao ispred stare španske crkve i mahao Biliu i Moli, kad su kočijom krenuli na svoj ranč. Gledao je za njima sve dok kočija nije nestala u daljini.

Onda je uzdahnio i krenuo prema kantini. Na trotoaru pred ulazom stajala je Velika Roza i udisala svež večernji vazduh.

— Lepo veče, Holideje — dočekala ga je.

Veče nije bilo nimalo lepo. Bilo je vrućina i čak ni povetarac koji je počeo da pirka, nije mogao da ublaži paklenu vrelinu koju je dan ostavljao za sobom. Ipak, Holidej je rešio da na ljubaznost odgovori ljubaznošću.

— Da — promrmliao je. Naslonio se na stub verande i izvadio cigaru iz tabakere.

— Baš fina žena ta Moli Džordan — rekla je Roza.

Holidej je motrio Rozu preko plamena šibice ali nije rekao ni reč. Katkada je imao osećaj da žene kao Roza znaju mnogo više o životu nego što obično ljudsko biće može naučiti i u toku trajanja dva života. Kroz sudare sa ljudima one su ga realnije primale nego drugi.

— Da, dragi moi — nastavila je Roza posle nekoliko trenutaka. — Zaista fina žena. Uzdahnula je, a njene masivne grudi su se digle i soustile asocirajući na veliki morski val. — Pa... pošto je Sem mrtav... kladim se da ona neće moći sama da vodi ranč. Ženi je potreban muškarac. Osim toga, malom Biliu je potreban otac...

— Ti to pokušavaš nešto da mi kažeš. Rozo? Ako je tako, mogu reći, da baš nisam raspoložen.

Roza ga je pogledala pravo u oči.

— Sinoć je malo falilo da ti izbuše kožu, zar ne? Jednoga dana će ti se to i događati... ako nastaviš da lutaš od grada do grada... To sam htela da kažem.

— Slamaš mi srce Rozo. Na žalost mogu ti reći da samo gubiš vreme.

— Jednog dana ćeš morati prestati da skitaš Holideje — rekla je Roza ozbiljno. — A Oktilio je dobro mesto, kao i svako drugo.

— Nijedan grad nije dovoljno dobar da se čovek u niemu zakopa. Čovek zarđa kad stoji na jednom mestu isto kao gvožđe.

To kao da je razliutio Rozu.

— Ne govorim o zakopavanju i rdanju do đavola! — nplanula je. — Govorim o tome da dođe vreme kada čovek treba da se smiri na jednom mestu da okači sedlo i revolvere na čiviluk da nađe stalan posao da se upozna sa ljudima i stekne prijatelje...

— Zašto to govoriš baš meni?

— Zato što si ti živao surovim životom Holideje. Revolveraši žele ti slave prate te gde god se okreneš. Nastavi tako i jednoga dana ćeš za-

vršili sa metkom u srcu. Znaš i sam kako se kaže... i od brzog ima brži. Da, jednoga dana se uvek nađe brži.

— To je istina, ali šta se tu može?

— A što tako odgovaraš? Bojiš se nečega, a? — pročitala ga je Roza. — Bojiš se čvrstih veza?

— Ničega se ne bojim — nacerio se Dok — osim neke opasne salunske dame.

— Nisi me ubedio Holideje — ljubazno je dobacila Roza za njim. — Ti se, možda, ne bojiš ubica iz zasede, ali, neka me đavo odnese, ako se ne priblijavaš Moli Džordan.

Velika Roza se osmehnula, a oči su joj zablistale. Ispod njene grube spoljašnjosti, kucalo je romantično srce. Ipak i jednom romantičaru s vremena na vreme, treba malo osveženja. Zato je ušla u kantine i uzela jedno veliko, hladno pivo.

*

Zvezde su blistale na tamnom nebu kada su se Moreno, Lozano i Romero vinuli u sedlo u dvorištu ranča „River Fork”. Čekali su da uzjaše i El Galo.

Još niži rastom od Meksikanca koji je stajao pored njega Trevis Bridžer je još jednom odmerio svu četvoricu. Ipak je morao da izrazi sumnju.

— Jesi li siguran da je to pravi način, El Galo? — upitao je.

El Galo je pljunuo u prašinu. Time je izrazio svoje mišljenje, pre nego što je progovorio.

— Već smo govorili o tome senior Bridžere. Nema drugog načina.

Holidej mora da bude mrtav pre nego što krenemo po Federika. Zato moramo da ga ubijemo.

— Zar ne mislite da je malo riskantno da, tek tako, krenete na njega? Možda smo mogli da smislimo neki tiši način?

El Galo je sumorno posmatrao bogatog rančera.

— Sinoć smo pokušali tiše — podsetio je Bridžera. — To je bio vaš predlog. I nije uspeo.

— Znam, do đavola! Ali ako pokušavamo sposobnijeg čoveka da to obavi...

— Poslao sam dobrog čoveka — prekinuo ga je El Galo. — Taj čovek je sada mrtav i nemam nameru da gubim više ljudi. Odluka je doneta, senior Bridžere. Idemo u grad. Ubijemo Holideja i osloboditi Federika.

— A šta ćete sa čuvarima reda? — upitao je Trevis Bridžer koji je te večeri delovao manje sigurno i samouvereno nego obično. Sve mu se činilo da u ovom planu nešto ne valja. Neprestano ga je obuzimalo osećanje da se uvaljuje u nevolju iz koje je teško izolovati. Nikada nije bio u ovakvoj situaciji. Kada je organizovao krađu stoke komanda je uvek bila u njegovim rukama. Federiko i El Galo su ga uvek slušali bez pogovora, ali u ovom poduhvatu sa Holidejem i Federikom, sve je bilo drukčije.

— Gradski čuvari! Pih! — odmahnuo je glavom El Galo i pokazao na svoje ljude. — Građani će večeras shvatiti da su prilikom Federikovog hvatanja samo imali sreće i ništa više!

Trevis Bridžer se namrštitio kad se El Galo vinu, u sedlo. Bandat mu

se podr glavo naklonio a onda oha konia i poterao ga prema kapii.

Rančeru se sve ovo nije nimalo dopadalo. Da je mogao da bude kako je on hteo ostavio bi Federika. Ne-ka visi. On nije bio nezamenljiv. Na nesreću, Federiko je za El Gala bio pravi heroj, čovek koji je imao veliki uticaj na don Luisa Maderu, koji je u ovom času, već bio u Meksiku. Naravno Bridžer je znao još za jednu stvar. U ovom trenutku nije smeo da se suprostavi don Luisu.

Međutim dok je slušao kako topot kopita zamire u noći Trevis Bridžer je napeto razmišljao i iznenada, doneo odluku. Ako se El Galo večeras ne vrati sa Federikom to će biti kraj svega. Federiko će morati da visi.

Bridžer nije imao nameru da izgubi sve što je godinama sticao zbog jednog ludog bandita iz Meksika.

•

Žar sa vrha cigare je jasno zasvetleo i obasiao Holidejevo lice. Pustolov je upravo vršio svoj drugi noćni obilazak.

Tek je prošlo jedanaest. Lampe na trgu su svetlele žutom svetlošću, a iz kantine i saluna dopirala je galama.

Kao kontrast osvetljenom trgu, ostali deo grada bio je obasjan samo vrlo slabom mesečinom. Tu su se senke mogle samo nazirati.

Holidej je bacio nikavac u prašinu i proverio oružje. Nastavio je da korača dalje. Skrenuo je u sporednu ulicu, prošao pored štale i unutio se prema jezeru.

Dok je kao senka promicao pored kuća. Holidej se u mislima vratio u zatvor.

Večeras su uz šerifa stražu držali Var Halei i Bren Maion. Njih dvojica su bili pouzdanji, ali posle one pucniave prethodne noći, svi su bili prilično nervozni. Obojica su pokušali da nagovore Doka da ostane sa njima, ali on je to odbio. To nije bio njegov posao niti njegov metod. On je radio drugačije. Kad dođe do nevolje, volio je da joj ode u susret, a ne da čeka. Nije mu se nimalo dopadalo da izljava metu, a da je ostao u zgradi zatvora, lako bi moglo da se dogodi da postane baš to.

Udaličavajući se od ulice Lagun, pošao je nekih stotinu metara prema zapadu između niza koliba od naboja i drvenih kućica sklepanih od dasaka, i naišao na izbledeo napis na kome je pročitao da se nalazu u Španskoj ulici. To je bio sirotinjski deo grada, mnoge kolibe su bile napuštene, ali Dok je tuda često prolazio da bi kontrolisao koga tu ima, pa je nameravao da isto učini i sada.

Prošao je pored još nekoliko nakrivljenih baraka, a onda pored nekoliko manjih kuća zaraslih u bujavicu, u kojima su pre dolaska letnjih vrućina živeli belci koje su mušice, komarci i žene naterale da potraže bolji klimat. Zastao je da oslušne odjek svojih koraka a onda prošao pored sledećih nekoliko kuća na ponovo zastao.

Lagano se okrenuo, jer je osetio da mu koža na glavi trne. To je bio podsvesni, instinktivni signal koji ga do sada nikada nije prevario.

Noć nad Oktiliom odjednom više

nije bila mirna, ni tiha. Postala je puna neke skrivene pretnje i opasnosti.

Posle nekoliko trenutaka, obratio je pažnju na jedno drvo koje je raslo na uglu ulice. Primetio je lak pokret, i shvatio da više nije sam. Imao je društvo.

Polako je izvukao „kolt“ iz futrole i prišao obrušenom kamenom zidu. Ovo mesto bilo je idealno za zasedu.

Dok je duboko udisao vazduh. Osetio je kako ga poneko obuzima ledeni mir, kao i svaki put kada bi se susretao s opasnošću. Lagano je klizio duž zida. Nadao se da će ga, na drugom kraju, zaobići, a onda se vratiti nazad, kako bi iznenadio one što ga čekaju.

Posle desetak na prstima pređenih koraka, odjednom se skamenio. Primetio je pokret u tami na uglu pred sobom. Bilo ih je bar dvojica. Holidei je nečujno zviznuo.

Okrenuo se i osmotrio ulicu iza sebe. Na drugoj strani bio je stari, odavno napušteni, koral. Primetio je senku pored korala.

Jedan je bio ispred njega, jedan iza, a treći je zauzeo busiju s njegove leve strane.

Okrenuo se nalevo. Iza starog zida, na drugom kraju prostrane čistine, uzdizala se oronula, ružna silueta štale, na koju se naslanjao niz drveta. Okolina štale bila je obrasla žbunastim rastinjem. Dok je pomislio da bi možda mogao da se privuče do nje i iskoristi senke... Međutim, kad se spremio da potrči, primetio je pokret u senci štale.

Osmeh, koji se tada pojavio na licu Doka Holideia nije imao nikakve veze sa hrabrošću. U stvari, sme-

iao se samom sebi što je tako osnovачki uleteo u zasedu. Inak šta je, tu je. Ako je u nečemu bio dobar, onda je to bila borba, pomislio je.

Holidej se ponovo okrenuo, kada je začuo šum pored korala. Bandit koji je tamo stajao kao da je postao nemiran. Šteta. Neka se malo preznojava.

Osećajući na leđima čvrst i hladan zid na koji se oslanjao. Dok je lagano revolverom pomerio šešir na potiljak. Bilo mu je jasno da su busijaši sve, dobro isplanirali. Nisu hteli da reskiraju. Samo ko su bili ljudi u zasedi?

Hobakovi?

Holidei je odmahnuo glavom. Ne, zaseda je bila suviše lukavo smišljena za te tupoglavce. To je morao biti neko pametniji. Samo ko? Bridžer? To je već bilo verovatnije, jer je Bridžer bio lukav i opasan čovek.

— Gringo!

Uzvik je dobro iz senke razgranatog drveta i rascepio tišinu noći kao prasak biča. Holidei je podigao revolver, a prst mu se polako obavio oko hladnog, metalnog obarača. Meksikanci! Možda drugari onog tipa kojeg je sinoć ubio? Možda, a možda i neko koga je poslao Bridžer. U svakom slučaju, zapao je u težak položaj.

— Izlazi gringo! — javio se glas pored korala. — Hoćemo da razgovaramo s tobom.

Holidei je ćutao. Neka ih, neka traše dah. On je morao da se pričuva za borbu.

Dok su sekundi lagano proticali, na pamet mu je palo da potrči preko ulice, prema koralu. Ulica je bila uska i puna tamnih senki. Bio je

siguran da bi uspeo i da bi predstavljao tešku metu za čoveka koji je tamo čekao. Ipak, odbacio je taj plan kada mu je palo na pamet da kod korala može da bude više ljudi.

Prošao je pun minut. Holidei je onda pomislio da bi, možda, bilo dobro da ispali nekoliko hitaca u vazduh. Tako bi liude ispred zatvora upozorio na opasnost u koju je zapao. Ali je od te ideje brzo odustao. Način na koji su busijaši spremili zasedu govorio je da su lukavi iskusni borci. Holidei nije bio ubeđen da Armstronga i građane čuvaru reda može uvrstiti u tu klasu i ako bi ih dozivanjem i pucnima domamio ovamo sve bi moglo da bude mnogo krvavije nego što sada izgleda.

Mada ga je očekivao svakog trenutka prvi pucani mu je bio nekako suviše glasan.

Metak je udario u zid šest stona od mesta na kojem je stajao. Olovno tane se odbilo od kamena i poletelo prema zidu štale iza kojeg se začuo glasan uzvik.

Metak je ispali čovek na uglu ulice.

Holidei je nanišanio i čekao. Trenutak zatim od korala su odjeknula tri hica. Meci su udarili u zid i odbijali komade maltera.

Holidei je još uvek čekao. Nije se ni pomerio čak ni u času kada je strelac, koji je stajao kod stabla, počeo da puca. Čekao je strpljivo sve dok strelac s ugla ulice nije ponovo opalio.

Holidei je stisnuo usne i dva puta povukao obarač revolvera.

Vrisak je zaparao noć, a tamna senka se odvojila od zida zgrade. Holidejev „kolt“ zagrmio je još dva

puta tamna prilika je izgubila ravnotežu i stropoštala se na ulicu.

Tada je nastao prvi kreščendo. Holidei je mirno ubacivao metke u revolver. Kada je kanonada prestala polako se uspravio i opalio tri hica prema štali i jedan prema koralu.

Dok su meci zviždali oko niega, Holidei je ponovo punio revolver. Sada je bio sasvim siguran da su ostala samo trojica. A revolverima su se koristili po meksikanski. Signal su metke svuda oko sebe računajući da će pogoditi svakog ko im se nađe na putu.

Američki revolveraši nisu tako trošili municiju. Obično su pokušavali da svaki metak pogodi metu. Ako nisu uspeali... imali su još. Sledeći metak često nisu imali kad da ispalje.

Holidei se pitao da li je vreme da krene. Posmatrao je mesto na kojem je ležao pogođeni bandit, a pucniava je ponovo počela da je niava. Sa malo sreće, možda bi uspeo da se izvuče.

Rešio je da, pre svega, sredi napadača kod štale. On mu je izgledao najspretniji u grupi.

Počeo je polako da se povlači duž zida, a onda mu je nešto vrelo sevnulo duž leđa.

Bol mu je prostrujao telom, a pucani revolvera koji je odjeknuo nad njegovom glavom skoro mu je zaglušio uši. Bandit koji je bio skriven kraj štale ipak je uspeo da mu se primakne.

Holidei je reagovao munjevito i u magnoventu prosuo ubistveni tovar. Znao je da je promašio. Bacio se na zemlju i počeo da se kotrlja, dok su meci sevali oko niega i po-

dizali prave vodoskoke prašine. Tada su udagala tako blizu da je prosto osećao njihovu toplotu.

Holidejev revolver se ponovo javio i Meksikanac se zateturio unazad. Na čelu, tačno između očiju, otvorila mu se krvava rupa.

Holidej je neverovatnom brzinom punio svoj „kolt“. Osećao je da mu krv iz rane na ramenu, natapa kožulju na leđima. Rana ga je pekla, ali, on je procenio da nije duboka. Možda ovu bandu nisu činili najbolji revolveraši koje je sreo, ali, bilo je jasno da im nije nedostajalo hrabrosti.

Nije imao nameru da sačeka da Meksikancima padne na pamet da iurnu na nega. Odjednom je skočio iz zaklona i trčeći u cik-cak, iurnuo prema staroj štali.

Prešao je više od pola puta, pre nego što su ga primetili.

Dok su meci sevali oko nega, Holidej se bacio kroz tamni otvor štale i potrčao prema njenom drugom kraju. Izleteo je napolje i sada se našao iza čoveka koji je stajao pored stabla drveta.

Noć koja je do pre desetak minuta bila tako tiha, sada je odjekivala od ljudskih glasova. Dvojica Meksikanaca su se dovikivali ne plašeći se da će otkriti svoje položaje. Očekivao je da će početi da se povlače, ali, jedna tamna prilika se pojavila između dve stare kuće. Meci su počeli da fijuču iznad njegove glave.

— Ovde je El Galo — vikao je Meksikanac.

Holidej je osetio da ga je metak očešao po levom ramenu. To je bilo drugi put ove večeri.

Uzvratio je palibom, a njegovi

meci su poslali Meksikanca u večnost.

Držeći se za rame, Holidej je zastao. Uprkos ranama koje su ga pek-le, morao je da ubaci nove metke u revolver. Sa druge strane ulice su odjekivali pucnii. Pored zida gde se malopre krio, primetio je liude. Čučnuo je i viknuo.

— Ko je tamo? Holidej ovde!

— Mister Holideje! — viknuo je šerif Laif Armstrong. — Halej je pogođen. On...

Armstrong se prekinuo kada je u sporednoj ulici odjeknuo topot kopita. Jahač se hitro udaljavao i za svega nekoliko trenutaka, topot je zamro u daljini.

Holidej je nešto kasnije, saznao da je Halej pogođen kada je, zajedno s Armstrongom, pošao da izvidi oko čega je izbila pucniava.

Dok su se građani okupljali, Dok je potrčao prema zatvoru, Uplašio se da sve ovo nije bila zamka za čuvare zatvora, da nisu banditi oko nega napravili gužvu da bi zatvor ostao slobodan.

Nije zastao ni trenutak i glasno je odahnuo kada je video da su Federiko i Džeri, još uvek u svojim ćelijama.

Tek tada je imao vremena za sebe. Jedno tane mu je očešalo rame na leđnom delu, ali je ogrebotina bila plitka.

Od drugog metka koji ga je pogodio u rame sreda ogrebotina je bila duboka, ali, ne naročito opasna.

Holidej se osmehnulo. Imao je prilike da vidi i teže povrede. Nasmejao se glasnije kada je video da mu je šešir probušen na dva mesta. Meksikanci i nisu bili nevešti, pomislilo je.

— Šta se dogodilo Dok? — upitao i Brem Malon kada se Holidei vratio iz odeljenja sa ćelijama. Malonove oči su bile razrogačene i u tom trenutku debeli čovek je neverovatno ličio na sovju. Bilo je jasno da umire od straha.

— Još ni sam ne znam. Malone — rekao je Holidei.

Tada je vratio revolver u futrolu i počao da vidi ko su poginuli razbojnici.

VIII

— Nadam se da ste shvatili? — upitala je Ma Hobak svoje sinove kad su pojahali. — Sigurna sam da ćemo uspeti. Tome tvoj zadatak je da podmetneš požar. Vas dvojica, kad vidite da Holidei izlazi iz zatvora, trudite se da budete što brži. Napravite rupu u zidu i u nju gurnite dinamit. Čim upalite fitili povucite se nazad.

Braća Hobak su klimnuli glavama u znak da su shvatili.

Suđenje je trebalo da se održi za dva dana. Posle Holideijevog obračuna s onim Meksikancima u gradu, Hobakovi su znali da ne smeju još dugo da oklevaju. Bili su rešeni da uspeju mada je bilo očigledno da im nedostaje samopouzdanje koje su ranije imali.

A postojao je i dobar razlog tome. Sveži grobovi na But Hilu jasno su govorili kakav je protivnik Dok Holidei.

— U redu — rekla je Ma. — Idite sada i trudite se da sve bude kako smo planirali. Nemojte da se sramotim zbog vas.

Braća Hobak su znali šta sada dolazi. I zaista. Ma je uperila pogled u nebo i uzbiličila se.

— Mislite na pokojnog oca — rekla je.

Misleći o niemu, sva trojica su obšla konje i krenula u galop.

U isto vreme kada su braća Hobak krenula sa Epl Krika, vodeći na dugom konopcu, konja Džerija Neša, na čijim leđima je bio privezan dinamit, predradnik na ranču „River Fork“, Džog Henri, upravo je stahao ispred glavne kuće ranča.

Džog Henri se vratio iz grada. Tako je bio po Bridžerovom nalogu.

Vlasnik ranča „River Fork“ želeo je da se uveri da niko u gradu nije povezao trojicu poginulih Meksikanaca sa njegovim imenom. Predradnik se uverio da takvih sumnji nije bilo, ali je zato doneo neke loše vesti.

Džog Henri je posetio Federika u zatvoru i bandit mu je dao poruku za Trevisa Bridžera. Zato je predradnik i bio namršten kada je ušao u radnu sobu svoga gazde.

Bridžer je sedeo u naslonjači, a društvo mu je pravio El Galo.

— Federiko namerava da progovori gazda — rekao je Džog Henri dišući teško. — Ako ga vi i El Galo ne izvučete do jutra rekao je da će ispričati sve o krađama i vašoj vezi sa Luisom Maderom.

Bridžer je prebledeo.

— Neće, valda?

— Hoće — rekao je grubim glasom El Galo. Jedini preživeli iz okršaja sa Dokom Holidejem vrlo dobro je poznavao svog prijatelja. — Šta on ima da izgubi senior Bridžere? Stavite se u njegov položaj.

Trevis Bridžer je upravo razmi-

šliao o tome. i zbog onog što mu je palo na pamet. čelo mu se oblilo hladnim znojem.

Stanje je ionako bilo loše. El Galo se vratio i obavestio ga da su Lozare, Romero i Moreno poginuli na ulicama Oktilja, u obračunu sa legendarnim pustolovom.

Vest je zaista bila neprijatna, ali, u svemu tome Trevis Bridžer još nije video direktnu opasnost za sebe.

Međutim Federikova pretnja bila je uperena u njega samog. Sada je samouvereni stočni baron jasno mogao da zamisli kako se njegovo carstvo raspada i ruši u prah i pepeo. A sve to zbog jednog prokletog kućkinog sina, koji je došao ko zna od kuda.

— Holidei — promisliao je i stisnuo pesnice. — Do đavola, otkud da se on stvori ovde? Ko je mogao i da pomisli da je onaj blesavi Džordan imao priatelja takvog kalibra.

Bridžer je ćutao nekoliko trenutaka, a onda podigao glavu i zagledao se u bandita.

— Naravno — rekao je podrugljivo — kad bih pored sebe imao prave liude, taj Holidei ne bi predstavljao nikakvu smetnju, a Federiko bi odavno bio na slobodi. Četvorica na jednog, a oni niste uspeali da ga sredite. Pitam se samo...

— Nismo imali sreće, senior Bridžere. To sam vam već objasnio — rekao je El Galo.

Onda su mu se usne razvukle u osmeh koji je ličio na keženje divlje zveri.

— Moji kompanijosi i ja pokušali smo što smo mogli. Njih trojica su svojom krvlju platili neuspeh. Nisu sedeli u udobnoj fotelji, u mi-

ru i sigurnosti i čekali da čuju šta se dogodilo... kao vi.

Trevis Bridžer je prebledeo.

— Optužuješ me da sam kukavica. Meks?

— Rekao sam da niste bili tamo i da ne možete da znate kako je izgledalo — rekao je El Galo. Okrenuo se i pljunuo kroz otvorena vrata — Jedna stvar je pričati, senior. sasvim druga stvar je borba u kojoj se gine.

Bridžer je pesnicom mahnuo ispred Meksikančevog lica.

— Do đavola, melezane! Poneo si me se na vrh glave. Bolje bi mi bilo da se nikada nisam povezao s tobom.

— Hm — osmehnuo se Meksikanac prezrivo. — Niste imali izbora, senior Bridžere. Vaša ideja je bila da se organizuje krađa goveđa i da se ukradena grla teraju na ranč don Luisa, u oblast Amado. Bili ste srećni što ste uspeali da obezbedite saradnju ljudi sposobnih za taj posao. Ali, vi umete samo da cmizdrite kao žena i da se žalite jer...

— Prokleti Meksikanci! — zaur-lao je Bridžer i stisnuv pesnicom lupio po stoju — Trebalo je da imam toliko pameti da shvatim da ne treba da se vezujem sa...

— Gazda — umešao se Džog Henri — ako nemate ništa protiv, ja bih izneo svoje mišljenje. Smatram da, u ovom trenutku, imamo dovoljno problema i ni naimanje nam nije potrebno da se kavdžimo među sobom.

Trevis Bridžer je ošinu pogledom svog predradnika ali je Džog Henri mirno izdržao njegov pogled. On je bio jedini čovek na Bridžerovom ranču koji je učestvovao u krađama

goveda sa El Galom i Federikom i ostalima. Visok, vitak čovek od tridesetak godina. Džog Henri bio je jedan od najsposobnijih ljudi koje je Bridžer ikada sreo. Zato se rančer konačno savladao i ubedio sebe da je Henri u pravu. Imali su malo vremena. To dragoceno vreme nije bilo pametno trošiti na svade. Trebalo je raditi brzo i konačno isplanirati šta da se radi sa Federikom i Dokom Holidejem.

Polako mu je popuštao bes. Najzad je Bridžer odmahnuo rukom i promrmljao.

— Izvini, El Galo. Izgleda... izgleda da sam večeras nervozniji nego obično.

El Galo se ljubazno osmehnuo i otkrio požutele retke zube.

— Možda sam i ja malo nervozan, senior Bridžere — rekao je i odiednom se uozbiljio. — Sasvim dobro razumem kako se osećate, a posebno mi je jasno šta osećate prema tom Holideju.

Bridžer se namrštilo i dao znak Džogu Henriju da nastoje pći. Kada je predradnik prišao bifeu u uglu, rančer je progovorio sedeći reči. — Holidej... — zagladio je prstom naipre jednu pa onda drugu obrvu. — Da se vratimo na niega. Ako žimo da izbegnemo opasan razvojeradaja, Holidej mora biti uklonjen. Ali kako? — Govorio je tiho kao da se obraća samom sebi. — Kako se osloboditi jednog takvog revolveraša?

— Jesi li uspeo da saznaš, da li je taj gringo rančen u noćasniem okršaju, senior Henri? — upitao je El Galo uzimajući čašu s pićem koju mu je predradnik pružio.

Džog Henri je odmahnuo glavom i pružio Bridžeru njegov burbon.

— Video sam ga na tržu. Čini mi se da mu je rame bilo zavijeno, ali koračao je uspravno. Bio je u društvu Džordanove žene. Izgledalo je da se odlično zabavlja i nimalo nije ličio na čoveka koji...

— Bio je sa Moli Džordan? — upitao je Bridžer, a oči su mu zablistale. — Šta je ona radila u gradu?

— Laif Armstrong mi je rekao da je došla da vidi kako je Holidej posle okršaja. Tako je učinila i prethodnog dana, posle onog kad je Holidej smeknuo Kakimu, koji je na niega pucao s krova. I to mi je rekao Armstrong.

— Znači, tako...

— Da, Šerif kaže da se Holidej i Moli odlično sjažu — isverio se Henri. — Ne znam kako stoje stvari, ali, svojim sam očima video kako se Holidej osmehuje onom Džordanovom klincu.

Predradnik je zastao i odiednom upitno pogledao Bridžera.

— Nešto nije u redu gazda? — upitao je.

Na Bridžerovom licu ukazao se izraz duhovne napetosti, jer mu je u tome trenutku jedna ideja pala na um. Bila je tako podla, nitkowska ideja, da čak ni Bridžer, koji je inače bez razmišljanja izdavao naređenje kad je trebalo ubiti nekog ko mu je smetao, nije mogao a da još jednom ne razmisli pre nego što izrazi šta ima na umu. Onda je shvatio da je savest u ovom trenutku luksuz za niega i da nema vremena za kolebanja.

— Tako je! — rekao je odiednom i pucnuo prstima. — Do đavola!

Znate kako se kaže: postoji više načina da se ubije tvor. a ne samo da mu se rep zapali.

— Nemojte biti tako laganstveni, senior Bridžere — zamolio ga je El Galo. — Dajte da i mi čujemo.

Trevisu Bridžeru bilo je dovoljno nekoliko minuta da izloži svoj plan konj mu se počeo formirati u glavi onog trenutka, kada je Henri pome-nuo Moli i Holideja.

Kada je konačno završio s izlaganjem, El Galo se široko iscerio. Bio je to plan koji je sasvim odgovarao njegovoj divljici prirodi.

Međutim, Džog Henri nije izgledao oduševljen. Spustio je pogled i gledao u vrhove svojih cizama.

— Ti se ne slažeš, Henri — platio je Bridžer.

Henri je slegnuo ramenima.

— Pa... — počeo je.

— Možeš li da biraš?

— Ne mogu — morao je da prizna Henri. Shvatio je da je to jedini način, koji im je još preostao.

Možda je taj plan bio orliav, ali za čoveka čije su ruke odavno uprlane, bilo je malo kasno da misli i na takvu sitnicu.

*

Sveta trojica iahača i jednog gadanog konia koga su konjanici vodili za sobom vezanog za đuračak povodac, jasno su se očitavale naspram mesečinom obasjanom noćnom neba. Stigavši do mosta na Frog Krinu povorka je za trenutak zastala. Ovo zaustavljanje bilo je možda, dvadeseto po redu od kako su napustili Eol Krik. Konj kojeg su braća Hobak novela za Džerija Neša bio je proketo tvrdoglava i ne-

zgodna životinja. Jednostavno bi se usicio, ukočio bi sve četiri i odbijao da pođe dalje.

Postojao je i razlog takvog ponašanja životinje. Konj nije voleo da ga vode na konopcu. Uostalom, to stvorenje koje je samo po izgledu pripadalo koniskom rodu nije voleo ni da ga iašu, ni da bude upregnuto u kola, ni da ga vode za povodac... Njegov vlasnik, Džeri Neš, uvek je govorio da njegov konj voli samo dve stvari: stomak nun zob i dobar hlad ispod nekog drveta. Svako živo ko je makar jednom iskustvo gadnu narav te životinje nije voleo ni da je vidi, ali iz nekih neobiasnih razloga koje niko nije mogao da shvati. Džeri Neš je mnogo voleo tog konia i već više godina je iahao samo njega.

Braća Hobak su to znala i zbog toga su ga i povelili... da bi Džeri imao na čemu da iaše, kad bude izašao iz zatvora. Međutim, po brzini kojom su napredovali zahvaljujući baš ovom konju, izgledalo je da će do zatvora stići tek sutra.

— Tresni ga dobro, Tome — viknuo je Pit Hobak svom mlađem bratu koji je oko ruke držao omotan povodac.

— Ne smem da ga udarim, do đavola — odgovorio je Tom. — Ako ta beštija počne da se džilita... a dinamit je privezan za sedlo...

— Do đavola moramo da požurimo, ili će biti kasno - - negodovao je Pit.

— Dođi onda, ti ovamo i poteraš ga!

Pit je oklevao. On nije mnogo znao o tome kako dinamit reaguje.

U stvari, sva trojica su se užasno plašila te proklete stvari i da im Ma

nije strogo naredila, nikad se ne bi ni usudili da dotaknu komad smeđeg eksploziva.

— Pa, ne možemo da ostanemo ovde čitavu noć — besno je rekao Džo, ali je smesta ućutao kada je koni odiednom krenuo napred. Izgledalo je da se beštiia, ipak, odlučila da ide.

Međutim, onda se negde na periferiji grada oglasio pas i koni je skočio kao oparen. Malo je nedostajalo pa da se već tu završi njihova akcija. Pit je jedva uspeo da umiri konia. Tom je već bio spreman da ga pusti.

Klopajući kopitama po rasklimanim daskama koni su prešli preko mesta. Pred njima je ležao grad zavijen u tamu, a svuda okolo je vladao savršen mir. Pitu Hobaku se činilo da neka nepoznata opasnost vreba iz tame, i nikako nije uspevao da spreči cvokotanje zuba.

Sve vreme morao je da podseća sebe da Hobakovi nikada više ne bi mogli da koračaju uzdignute glave u oblasti Taiger, ako Džeri Neš bude obešen.

Još više je dobio hrabrosti da nastavi put, kada je pomislio šta bi im uradila Ma, ako ne uspeju. Po njegovom mišljenju, bilo je mnogo bolje sukobiti se sa svakom nevoljom, nego neobavljena posla stati pred Ma.

Zaustavili su se, kad su stigli do prvih kuća. Po planu je trebalo da se razdvoje na sledećem uglu. Tom je trebalo da uđe u grad glavnom ulicom i zapali štalu Manuela Garsije u kojoj ima dosta sena i stočne hrane. Džo i Pit su trebali da malo zapbidu grad i sporednim ulicama stignu do zatvora.

Međutim, još nisu bili došli do dozovorenog ugla, već samo do velike ružne kuće od čerpića u kojoj je živio Pini Džeims sa svojom debelom ženom, troje dece i .. svojim velikim psom Olafom.

Olaf je spavao u prednjem dvorištu. Kad se začuo topot kopita, Olaf se probudio, ali se nije potrudio da ustane. Samo je podigao glavu i po navici zalajao. Tek da pokaže da je prisutan. Rezultat tog laveža bio je zaista neočekivan za sve, a naročito za braću Hobak, jer se koni Džerija Neša odiednom sav nakostrešio, zanilštao je i proneo se kao da je čuo rikanje planinskog lava.

Ohrabren svojim uspehom, Olaf je izleteo na put i počeo da laje kao pomahnitao. Koni je već bio van sebe. Uhvatio ga je paničan strah i počeo je da se otima, što je još više ohrabrilo Olafa. Tom Hobak je premro od straha, a lice mu je pobelelo kao kreč.

— Pite! — zauriao je držeći svom snagom užu na čijem se drugom kraju koni propiniao kao poludeo. Pas je nastavljao da laje kao da namerava da probudi sve mrtvace iz grobova.

— Pite, do đavola, šta da radim? — urlao je Tom.

— Drži ga, budalo! — urlao je i Pit, ali se odmicao u kraj. — Drži ga!

Džo se, takođe, odmakao. I ne samo da je poterao konia što dalje od Toma, već je i zapužio uši rukama.

Tomu se sve smrklo. Psovao je svoju braću kao nikada do tada. Bacio je užu kao da je živa zmija zvečarka i priliubivši se koniu uz vrat, poleteo za svojim braćom.

Oslobođen užeta i s Olafom za se-

tama, koni je poleteo natrag prema mostu.

Topot kopita odjeknuo je u mirnoj noći, kad je životinija punim galopom iurnula putem.

Koni se ritao, skakao u trku a. u trenutku, kad se već našao na drugoj strani mosta, kopitom je zakačio pukotinu u daskama. Sableo se i prevrnuo preko glave.

*

Dok Holidej se nalazio u zgradi zatvora kada je grmnula eksplozija i uzdrmla sva okna u gradu. Odjek eksplozije još je zamirao u brdima kada je Holidej istrčao napolje. U trenutku kada se Dok našao na ivici grada, gomila ljudi se već bila sakupila oko ogromne rupe koja je ziačila na mestu gde se nekada nalazio most. Oštar miris eksploziva, osećao se u vazduhu. Pri svetlosti petroleiki koje su nosili neki građani, Holidej je prepoznao unezverena lica braće Hobak.

Čim je primetio trojicu siledžija, pustolov je posumnjao. Nije mu trebalo mnogo vremena da u glavi složi priličnu jasnu sliku šta se to desilo. Neko od građana je primetio Hobakove, kad su dolazili. Setio se da je video da su vodili konia na rovocu. Pretpostavke koje su ljudi pravili bile su skoro identične onome što se, stvarno, dogodilo.

Postavljalo se samo jedno pitanje. Zbog čega su braća Hobak došla u grad sa koniemi Džerija Neša i sa tovarom opasnog eksploziva?

Po Holidejevom mišljenju, na to pitanje mogao se dati samo jedan odgovor.

Braća Hobak su počeli da se ner-

vožno osvrću kad se Holidej odvojio od grupe građana i krenuo prema nima.

— Slušaj, pre nego što počneš da postavljaš pitanja, Holideje — rekao je Pit Hobak i uderio prst kockaru u grudi — ovo je nesrećan slučaj koji je svakome mogao da se dogodi. Toliko da znaš i možeš slobodno da ne postavljaš pitanja.

— Neće biti tako, mister. Ja ću bar da kažem šta mislim. Imali ste nameru da napadnete zatvor, zar ne? — upitao je Holidej i zastao pred Pitom.

— Pa, da raznesemo i Džerija? — upao mu je u reč Tom Hobak praveći naivno lice. — Mora da si poludeo, Holideje.

— Zašta vam je, onda, bio potreban dinamit? — pitao je Dok.

— Dinamit? — ponovio je Džoa kao da to čuje prvi put. — Pa, ovaj... mi...

— Kakav dinamit? — i Pit se pravi naivan.

To je Holideju bilo dovoljno. Bez ikakve reči upozorenja krenuo je napred. Naglim pokretom je zgrabio Džoa i Pita za košulju i tresnuo im glave jedno o drugu.

Hobakovi su počeli da se teturaju kao pijani.

Tom se okrenuo da beži, ali je vratio kada je osetio da ga snažna ruka hvata za kragnu. Onda se Holidejeva čizma nekojko puta snažno sudarila sa njegovom stražnjicom.

— U redu — rekao je Holidej. — Sada uziashte svoje konie i gubite se do đavola! I ne pokazujte svoje niuške u gradu, sve dok Neš ne bude obešen. Pazite da vam se ne dogodi da mu se pridružite! Nadam se da ne sumniate u moje reči?

Tom Hobak je klimnuo glavom, ali Džo i Pit su još uvek teturali i nisu rekli ni reč. Glave su im još bile prepune blistavih zvezda.

Pa, ipak, na čuđenje svih i uorkos tome što je bilo očigledno da im svetlaci još igraju pred očima, sva trojica su uspela da se bace u sedla. Dok su ih začuđeni građani posmatrali, oboli su konje i požurili preko potoka. Neko vreme se čuo plusak vode, a onda su konji izašli na drugu obalu.

Pit i Džo su se sasvim povratili, tek kad su odmakli dobru milju od grada.

Jahali su putem koji je vodio za ranč „River Fork“, „Boks 50“ i konačno, „Epl Krik“. Nisu progovorili ni reč, sve dok se i poslednje svetlo grada nije izgubilo u tami.

Onda je Pit zategao uzde svome konju i počeo da psuie.

Džo i Tom su ga posmatrali nekoliko trenutaka, a onda su i oni počeli da psuiv.

Psovali su konja Džerija Neša, Olafa, Holideja, zlu sreću, prokleti dinamit i sve ostale stvari kojih su, u svom besu, uspeli da se sete.

Potrajalo je to, a kada su prestali, osećali su se mnogo bolje. Ali, samopouzdanje ih je potpuno napustilo kada je Tom odmahnuo glavom i rekao.

— A ko će o svemu ovom ispričati Ma? Ja to sigurno neću biti. Meni je dosta sveda, a kad pomislim kako će nas dočekati...

Izgledalo je kao da su se i Pit i Džo tek sada setili da ih kod kuće očekuje Ma. Obojica su se snuždili i udubili se u razmišljanje. Onda je Pit uzdehnuo.

— Odraće nam kožu kad sazna

šta se dogodilo. Ne smem ni da pomislim kako će pobesneti. Muka mi je od svega ovoga. Naivše bih voleo da i ne moram da idem kući.

To kao da je dalo ideju Džou.

— Možda bi najbolje bilo da iot damo vremena da se ohladi — rekao je.

Tom je odmah prihvatio ovu ideju.

— I ja tatko mislim. Ipak, najbolje će biti da iot, stvarno, damo malo vremena.

— Pa, kuda ćemo? — upitao je Pit.

— Mogli bismo da se malo sklonimo negde.

— Gde, do đavola? Kao da ne znaš da će nas naći i pod zemljom. Osim toga, ceo klan sa Epl Krika će iot se pridružiti u potrazi, pa će biti još gore.

— Pa, nisam ja mislio da ostanemo tamo. Samo malo da mi pribereemo snagu i da se ona smiri — objašnio je Tom.

— Kaži, onda?

— Mogli bismo da odemo u kanjon Dano.

Kanjon Dano bio je đavolski vruće mesto, naročito po danu, ali svakako je bio svežiji od onog što ih je čekalo na Epl Kriku.

— Ja se slažem — odmah je rekao Džo, koji je bio spreman da iše i u pakao, samo da se ne vraća kući.

Pit Hobak je klimnuo glavom i nastavio da iše glavnim putem.

Visoki Pit Hobak je često u svom životu doživljavao neuspehe, ali, nikada tako potpuno kao ove noći. Bio je, zaista, rešen, da pomogne Džeriju... Znao je da bi Ma bila ponosna na njih, ali, eto, nije im se dalo.

A sve je to zamesio onaj Dok Holidej.

— Poštovanje? — promrmljao je tiho, i cinično se osmehnuo kad su pred sobom ugledali mesečinom obasjan ulaz u kanjon Dano. — Respekt! Mislim da smo to danas definitivno izgubili. Definitivno!

Tom i Džo nisu odgovarali.

Njih dvojica su bili toliko obeshrabreni da nisu mogli da kažu ni reč. Osim toga, po mišljenju obojice, Pit je apsolutno bio u pravu.

Ako su dosad i uživali neko poštovanje u oblasti Taiger, ono je bilo razneto eksplozivom na mostu preko Forg Krika i nikada ga više neće zadobiti.

IX

— Trebalo je da one tri budale strpaš u zatvor, Holideje — rekla je Velika Roza, dok su doručkovali u Vilingenovom restoranu.

I Roza se, kao i svi drugi u gradu, probudila kad je odieknula eksplozija, ali, nije išla na most da vidi šta se dogodilo. Čekala je da se ljudi vrata, i da od očevidaca čuje izveštaj o događaju. Posle toga, naravno, više nije mogla da zaspi. I upravo je tamanila ogroman biftek, kada je Holidej ušao u restoran. Izgledala je liuta i iznervirana, a to se videlo i po načinu na koji je nabadala prženi krompir na viljušku.

— Proklete budale... Muvaju se okolo sa dinamitom, kao da je to dečija igračka. I šta su to utvili u glavu.

— Pa, hoće da oslobode Neša, znaš i sama.

— Oni? Još da je došla ona mato-

ra Ma, možda bi nešto i uspele, ovako...

— Dobro je što se sve ovako završilo.

— Ako se završilo. Zanima me šta će sada da izmisle.

— Videćemo.

— Trebalo je da ih pozatvaraš, Dok, da malo prave društvo Nešu, kad su ga se toliko uželeli.

— Ja nisam predstavnik zakona, Roza — podsetio je Dok i zagrizao ukusnu tortiliu.

— Nisi — složila se Roza i malo se zamislila. — Ali, ako mene pitaš, mislim da si ti jedini pravi čovek u ovom prokletom gradu.

— Neće biti — umorno se osmehnuo Dok. Niemu bi sasvim dobrodošla jedna porcija spavanja.

— Mislim — ozbiljno je odgovorila Roza. — Zar neko može da Armstronga nazove predstavnikom zakona. A što se tiče odreda dobrovoljaca... nijednog od njih nisam videla na ulici od kako je Halei one noći ranjen.

Holidej je slegnuo ramenima. Nije baš bio raspoložen za naklapanja s Rozom, iako mu je ta žena bila sve simpatičnija.

Do suđenja je ostalo još malo. Trebalo je da prođe još samo jedna noć, i on je osećao da pomalo može i da se opusti.

Noćas se razbesneo kada je ugledao braću Hobak, ali to je brzo prošlo. Te budale nisu napravile naku veliku štetu. A šta je naivčaknije, Federiko i Džeri Neš su se još uvek nalazili u svojim ćelijama; konačno, to je bilo vrlo važno.

Liudi, koji su doručkovali u restoranu, polako su počeli da se razilaze.

Viligen je krpom brisao stolove, a muve su dosadno zujale i naletale na prozorska okna.

Holidej je već završio doručak, ali, Roza još nije bila izašla na kraj sa svojim venčanim prištekom. Zato je i on malo pričekao. Nije hteo da bude nepristojan prema njoj i odmah ode, čim je sažvakao poslednji zaloga.

Roza ga je naglo gurnula laktom u rebra i viliuškom pokazala na trg.

— Hej, nije li ono Moli Džordan? — upitala je.

Holidej je pogledao i trepnuo. Jedna kočija je prošla pored restorana i uputila se prema zatvoru. To je, zaista, bila Moli. Bio mu je dovoljan samo jedan pogled, pa da po izrazu njenog lica zaključi da nešto nije u redu.

Holidej je pokušao da uguši u sebi ono alarmantno osećanje koje mu se javljalo kad god se ukazivala neka opasnost i hitrim koracima se uputio preko trga. Moli je izašla iz kola i ušla u zatvor. Ali alarmantno osećanje nije ga napustilo kad je ušao za njom i oslovio je po imenu.

Moli se okrenula i pogledala ga. Lice joj je bilo blede, a oči crvene i natečene. Čim je ugledala Holideja, bacila mu se u naručje.

— Dok, oh, mister Holideje... Bili!... — zatecala je.

Holidej je osetio kako mu ledena jeza prolazi duž kičme. Bilo je jasno da se nešto dogodilo detetu.

— Šta se desilo misis Džordan?

— Moram s vama nasamo da govorim, mister Holideje — rekla je žena dižući zbunjeno glavu sa njegovih grudi i pogledala šerifa Laifa

Armstronga, koji ih je posmatrao sa saniivim izrazom na licu.

Holidej je palcem pokazao prema vratima. Šerif je bez reči klimnuo glavom i izašao.

— U redu, misis Džordan... govorite brzo — pokušao je da čuje o čemu se radi. — Šta se dogodilo sa Biliem?

Zena je teško disala. — Bili su kidnapovali — rekla je i iz džepa na haliini izvukla komad hartije. Drhtavom rukom pružila ga Holideju. — Ostavili su ovu poruku.

Holidej je, bez reči, uzeo cedulju i pročitao je.

„Gospodo Džordan“ pisalo je na cedulji „vaš sin je kod nas. Bezbedan je i ništa mu se neće dogoditi, ako uradite onako kako zahtevamo od vas. Nikome ne govorite šta se dogodilo, osim Holideju. Predajte mu ovu poruku.“

Sledilo je nekoliko praznih redova, onda se poruka nastavljala.

„Holideje... ako Federiko bude obešen, Bili Džordan će umreti. Ako Federiko bude oslobođen, Moli Džordan će dobiti svoga sina, nepovređenog. Što se detalja tiče, to ostavljamo tebi.“

Holidej je tri puta pročitao poruku. Reči su mu se prosto urezale u pamet. Kada je, konačno, podigao glavu i pogledao Moli, nije mogao da joj kaže ni reč ohrabrenja, ni reč utehe.

Na sreću, već samo njegovo prisustvo delovalo je umirujuće, i ona se malo smirila, a glas joj je manje drhtao.

— Krevet mu je bio prazan kada sam došla da ga probudim za doručak. Sigurno je noćas odveden. Po-

kušala sam da nađem tragove, ali nisam videla ništa.

Onda je ponovo počela da očajava.

— Oh, mister Holideje... šta sada da radimo?

Holidej je stajao stisnutih usana i ćutao. U svom burnom životu, često je bio u situacijama u kojima se čoveku ledila krv u žilama. I nikada nije dozvolio da se na niemu primeti kako se oseća. Uvek je ostajao ledeno pribran i miran. Zahvaljujući tome je i uspeo da preživi i ono što bi malo kome uspeo.

Ali, u tim situacijama su uvek bili odrasli ljudi, banditi, revolveraši... probisveti svih vrsta. I uvek se tada radilo o životu nekog od njih... ili njegovom. Za njega to, međutim, nije predstavljalo problem. Ako je neki bandit išao na njega s uperenim „koltom“, on je uvek bio spreman da odgovori na isti način. Samim svojim postupcima, banditi su pokazivali koliko malo cene svoje živote. Dok Holidej nije video razlog da ih ceni više.

Ali, sada je u pitanju bilo dete!

Holidej se nikada u životu nije suočio sa problemom koji nije mogao da se reši pesnicama ili revolverom. Ovo je bilo prvi put. Bio je skoro paralisan osećanjem nemoći, koja ga je obuzela kad je pročitao poruku.

U tom trenutku, bio je toliko gnevnan da je bio spreman da uleti u Federikovu ćeliju i polomi mu svaku košticu u telu. Možda bi, na taj način, mogao da od bandita izvuče neko obaveštenje o kidnapovanju.

Onda se setio Bridžera. Bio je spreman da, iz istih stopa, odiaše na njegov ranč i prisili ga da kaže, zna

li nešto o ovome. Ali, da li bi sve to bilo pametno. U zarogu je Billiev život.

Grudi su mu se nadimale od besa i nemoći, jer je bio duboko svestan da baš ništa ne može da preduzme. Svaki i najmanji nesmotreni potez, mogao je da ima tragične posledice. Svaka greška mogla je da bude skupo plaćena.

— Šta da radimo? — ponovila je Moli.

Holidej je nekoliko puta odmahnuo glavom pre nego što je progovorio. Glas mu je zvučao hrabavo.

— Sada možemo da uradimo samo jednu stvar. Bio bih u stanju da oslobodim i hiljadu ubica, kada je u pitanju život deteta. Ali, dodavola — u očima mu se pojavio ludački slai — ako se oni ne budu držali dogodbe...

*

Časovnik na crkvenom tornju otkucavao je ponoć i jasn, razgovetni otkucani su kao usamljene ptice zabrujali nad krovovima usnulog grada Oktlija. Mesec je senčio crnpu-rasto Federikovo lice naslonjeno na okvir rešetkastog prozora njegove ćelije. Razbojniku nije dolazio san na oči i stajao je budan, gledajući kroz otvor zvezdano nebo, kada je čuo okretanje ključa u bravi.

Okrenuo se na petama i zaustavio dah kada je video da se vrata otvaraju. Oči su mu se zapanjeno razrogačile, kad je pred sobom ugledao Holideja.

— Šta to... — počeo je.

— Zaveži — prekinuo ga je Dok. Pokretom ruke je pozvao zapanjenog Meksikanca da mu priđe, a onda

ie dodao. — Odlaziš odavde, nitko-
ve! Puštam te!

Federiko je bio toliko zaprepaš-
ćen da je dozvolio Holideju da ga
kao dete odvede kroz hodnik. Ona
je u niemu počela da se rada sum-
nja.

Ohrabrio se kada je video prazan
Armstrongov ležaj. Holidei je pre
desetak minuta poslao šerifa napo-
lie. Džeri Neš je glasno hrikao uto-
nuo u san čoveka koji je odavno iz-
gubio svaku nadu.

Holidei je već ranije otključao
sporedna vrata. Sada je gurnuo Fe-
derika napolie, a onda ga poveo kroz
tamno dvorište.

Kraj starog koralja, čekao je osed-
lan koni. Banditu su oči zablistale
na mesečini.

— Da to nije neki prliavi trik,
Holideie? — upitao je.

— Slobodan si, ubico — rekao je
Holidei tiho. — Uziaši i gubi se iz
grada. Ali kada stigneš do tvojih
prijatelja koji su kidnapovali Biliia
Džordana, prenesi im moju poruku.
Ako do podne ne vrate dečaka, ja ću
lično doći da ga potražim. A sve mi
se čini da znam gde treba da ga tra-
žim.

— Džordanov dečak? Šta to tre-
ba da...

— Ubrzo ćeš sve saznati — sikhnuo
je Holidei — A sada se gubi pre
nego što se predomislim i vratim te
u ćeliju. Ionako mi je mnogo treba-
lo da donesem ovu odluku.

Federiko se iscerio u tami.

— Ponovo ćemo se sresti, Holideie
— rekao je tiho. Odvezao je konia
od ograde i poveo se u sedlo. Laga-
nim kasom je poiaheo prema izlazu
iz grada.

Holidei je punih pet minuta stajao
nepomičan kao kamena statua. On-
da se okrenuo i pošao da traži šeri-
fa, Laifa Armstronga. Morao je da
mu saopšti da je Federiko uspeo da
ga uhvati na prepad i pobegne iz
ćelije.

Kuća nije imala nijednog okna
na prozorima. Čitav roi komaraca
i raznih drugih krilatih krovopila,
zujao je po prostoriji. Sa okolnih
bregova dopiralo je jezivo zavinanie
koiota koji su urlali na mesec.

Braća Hobak su pokušavali da se
opuste. Ležali su na golim daskama,
a to nije bilo nimalo prijatno.

Zbog cele ove atmosfere a i zbog
neuspeha koji su pretrpeli, i koji ih
je zaista teško pogodilo te noći sko-
ro i da nisu oka sklonili.

Kada je ujutro sunce počelo da se
diže nad istočnim zidom kaniona
Dano njih trojica su stajali pred
lovačkom kućicom i posmatrali ra-
danje novog dana. Delovali su ori-
lično iadno. Svoim izgledom su
podsećali na premiafene ose.

— Gladan sam — požalio se Tom.

— Mogao bih da pojedem bizona
— podržao ga je Džon čiji je apetit
uvek bio takav da nijedan od nie-
gove braće nije posumnjao u istini-
tost njegovih reči.

Pit Hobak je ćutao ali je zato sto-
mak počeo da mu krči. Jedno je bilo
skloniti se negde posle poraza, a sa-
svim drugo sedeti i lagano umirati
od gradi.

Ali, šta su mogli da urade? Ako
sada odu kući, moraće da se suoče

sa Ma. koja je sigurno ličila na pobesneli vulkan. U Oktiliu, međutim, bio je Holidei. Izbor im nije bio baš veliki.

Onda se Pit Hobak nečega setio.

— Hej, momci! — uzviknuo je.

— Kako bi bilo da podemo do one kolibe na granici ranča „River Fork”? Kad je sezona sakućivanja goveda, u njoj nećivaju kauboji. Setate li se da smo tamo često nalazili konzerve hrane koje su ostavljali kao zalihe.

— Do đavola, u pravu si — uzviknuo je Džo i široko se nasmeio. — Tamo uvek ima hrane. Doduše, to nije neka naročita hrana ali...

— I to je bolje nego da se vraćamo kući — nasmeio se Tom. — Hajdemo. Ako samo još malo čekamo, stomak će mi se prilepiti za kičmu.

Na brzinu su osedlali konje i ostavili za sobom ruševnu kolibu u kojoj su proveli noć. Pojahali su na zapad. Posle jedne milje, skrenuli su na jug i pronašli usku stazicu koja je vodila iz kaniona.

Onda su nastavili da iđu duž obronaka planina koje su se dizale na jugu. Posle dobrih pola sata jahanja, prošli su kroz drvenu kapiju koja je označavala da od tog mesta počinju pašnjaci ranča „River Fork”.

Nije im trebalo više od desetak minuta da stignu do ivice šumom obrasle padine. Odatle im se pružao pogled na malenu kolibu smeštenu u podnožju. Bila je udaljena oko stotinu jardi niz padinu.

Iz dimniaka se lagano izvijao dim.

Pit Hobak se namrštitio i opustio se u sedlu kad je ugledao spiralni dima koja se polako dizala prema nebu.

Do đavola, sve se zaverilo protiv njih. Jahači sa ranča „River Fork” su tu kolibu koristili šest ili sedam puta godišnje i setili su se da dođu baš sada. Kao po pravilu, kad čoveka počne da izdale sreća, onda ga izdale do kraja.

— Neka ih nosi đavo — promrmliao je Džo posle punog minuta ćutanja i zurenja u kolibu. Okrenuo se i pljunuo u prašinu, a onda pogledao svoja dva brata. — Mislim da bismo sada lepo mogli da odiašemo na ranč i kažemo Ma šta se dogodilo. Bilo šta je bolje od...

— Samo trenutak, Džo — prekinuo ga je Tom i uperio ruku prema kući. — Ko je onaj tin što izlazi iz kolibe? Liči na Meksikanca. Koliko ja znam na „River Forku” nikada nisu uzimali kauboe iz Meksika. Tu nešto nije u redu.

Tri para radoznalih očiju, netremice su posmatrala gologlavog čoveka koji je stajao pred ulazom u kolibu i protezao se na jutarnjem suncu.

Nije bilo sumnje da je Meksikanac. Imao je crne pantalone sa rasećenim nogavicama, ukrašene krupnim srebrnim končama. Nosio je crnu svilenu košulju, a na čizmama srebrne mamuze. Dok su ga braća Hobak posmatrala, Meksikanac se okrenuo kolibi. Tada se na vratima pojavio maleni dečak čije su plave kovrdže zablistale na sunčevim zracima.

— Do đavola — promrmliao je zaprepasčeni Pit Hobak. — Ja poznajem tog dečaka. To je Bili Džordan.

— Šta tai mališa radi ovde u društvu tog Meksa? — pitao se iznenađeni Džo. — Ne verujem da...

Džo Hobak je začutao ier je u tom času. Bili Džordan počeo da trči. Meksikanac je iurnuo za njim i stigao ga posle desetak metara. Grubo ga je uhvatio za ruku i okrenuo prema sebi. Zamahnuo je i opalio mu žestok šamar.

Braća Hobak su jasno čuli dečakov plač i besne Meksikančeve psovke. Držeći dečaka za ruku čovek je nestao u kolibi. Vrata su se za njim zalupila, a braća Hobak su ostala da zgranute zure, sedeći na svojim konjima.

Sva trojica su se odjednom veoma uzbili. Zgledali su se međusobno.

— Nešto ovde nije kako treba — rekao je Pit tiho — Sudeći po onome što smo videli, taj Džordanov mali... tog dečaka drže kao zatvorenika.

— Zbog čega bi neko držao zadržano dete Pite? — zamišljeno je pitao Tom.

— Otkud to mogu da znam? Ali, i sam vidiš šta se događa.

Svi su se ponovo okrenuli prema kolibi. Džo se nekoliko trenutaka nervozno vrpolio u sedlu i na kraju je rekao. — I? Šta sada? — upitao je. — Koliko se meni čini, to se nas nimalo ne tiče. Do đavola zbog čega bi nas trojica... — začutao je u pola rečenice kada je video kako ga Pit i Tom posmatraju.

— To je maleni dečak Džo — rekao je Pit sa neodobravanjem u glasu. — Mali Bili je dobro dete. Koliko ja znam, nije nimalo u redu da neko tako postupa sa detetom i da ga zlostavlja.

— U pravu si, Pite — rekao je Tom ozbiljno. — Ja smatram da je

naša dužnost da nešto učinimo za dečaka.

Džo nikada nije želeo da se izdvaja od svoje braće. Ako bi primetio da braća ne prihvataju njegovo mišljenje obično je saginiao glavu. — Da, i ja mislim da je to stvarno žalosno — rekao je zatim. — Ali, šta mislite da treba da radimo? Da siđemo do kolibe i vidimo šta se događa?

Pit je zamišljeno trljao bradu.

— Vidim tamo dva konja — pokazao je rukom prema kolibi. — To može da znači samo jedno. Meksikanac nije sam. A ovo je teritorija ranča „River Fork“. Ako siđemo do kolibe, mogli bismo izazvati još veće nevolje. Moramo biti davolski opazrivi. Možda bi bilo dobro da nekog obavestimo?

— A koga to do đavola? — upitao je Tom — Nema nikakve svrhe da odemo i kažemo Ma... Znaš i sam da ona neće...

— Holidei! — uzviknuo je odjednom Pit — Da mislim da bi najbolje bilo da odemo i kažemo Holideju. On je bio prijatelj sa Semom Džordanom, a koliko sam čuo u dobrim odnosima je i sa Moli.

— Prokletstvo! — namršćio se Džo sa neodobravanjem. — Zar da mu idemo na noge kao đacići.

— Kome drugom možemo da se obratimo? — upitao je Pit. A onda je u niemu nadvladao val heroizma i sinuvši očima on se dobro obratio svojoj braći — Hajdemo, momci. Odihaćemo do grada i razgovarati sa Holidejem — pozvao ih je Pit.

— Zar ne bi bilo bolje da jedan od nas ostane i motri na kolibu? — pitao je Tom.

— Da... to bi bilo dobro — slo-

žio se Pit. — Znaš šta. Tome. Ti idi u grad i obavesti Holideia a Džo i ja ćemo ostati ovde. Jedan čovek je dovoljan da prenese poruku a ako dođe do gužve bolje je da tu budu dvojica.

— Čujte — promrmljao je Tom uzbuđeno, pošto mu je nešto palo na pamet. — Ako su tog dečaka kidnapovali kao što izgleda i ako mi pomognemo da bude vraćen majci... sve mi se čini da ćemo time steći veliku slavu i ugled. šta kažete?

— Slavu i ugled! — prihvatio je Džo zadovoljno.

— Da, baš to! — klimnuo je glavom Tom.

— O tome ćemo kasnije misliti — rekao je Pit oštro. Sada je najvažnije da se pobrinemo za ovog dečaka. Zato požuri da obavestiš Holideia.

Tom Hobak je okrenuo konja i poterao ga putem. Jahao je punim galopom.

— Da nije to još jedan od vaših prokletih trikova. Hobak? — pitao je Dok Holidei pažljivo posmatrajući Toma.

— Nije, Holideje. Kunem ti se da je sve istina. Tog dečaka drže zarobljenog u onoj kolibi.

— I meni se čini da on govori istinu — rekao je šerif Laif Armstrong, stojeći naslonjen na svoj pišaći sto. — Ne verujem da bi Hobakovi imali smelosti da izmisle tako nešto.

Holidei je netremice posmatrao najmlađeg brata Hobaka. I on je

instinktivno osećao da mladić govori istinu.

— U redu — rekao je. Okrenuo se i prišao soški gde su stajale puške. Odabrao je jednu „sačmaricu“ sa skraćenim cevima i odmerio je u ruci. Onda se obratio Tomu.

— Idemo da vidimo — rekao je.

— Samo trenutak Holideie — umešao se šerif Laif Armstrong. — Možda ne bi bilo loše da sakupimo poteru.

Holidei se malo zamislio a onda odmahnuo glavom. Po njegovom mišljenju, to bi bilo suviše riskantno.

— Ne šerife bilo bi to opasno — rekao je. — Veliki broj ljudi pravi veliku galamu. A ako Bridžer oseti da mu preti opasnost mogao bi da ubije dečaka. Ne, mislim da je najbolje da odem sam. Hobakovi i ja ćemo to obaviti najbolje.

— Misliš da ćemo biti sposobni za to? — upitao je Tom Hobak. Više nije bio onako herojski raspoložen kao kad je dolazio u grad i razmišljao o slavi koju će steći.

— Budi ubeđen da hoćemo — rekao je Holidei. Munuo je Toma u rebra i gurnuo ga prema vratima.

— A šta ćemo sa Moli Džordan. Holideie? — upitao je šerif. — Da odem da joj kažem?

Holidei je odmahnuo glavom.

— Ne. Neću da joj ulivam nadu, dok ne vidim kako će stvar teći.

— Kako vi kažete. Holideie. Srećno!

Holidei nije odgovorio. I sam je znao da mu je sreća više nego potrebna. Posle nepunog minuta, već je bio u sedlu.

Sunce je bilo tačno u zenitu i njegovi zraci su nemilice tukli kroz granje drveća. Četvorica jahao su se preznjavali dok su čučali u armiju i posmatrali kolibu u podnožju padine.

Ispred kolibe su još uvek bila privezana dva konja. Životinje su neprestano mahale repovima i branile se od muva. Iz dimniaka kolibe više se nije dizao dim.

Dok Holidei je pažljivo posmatrao kolibu pamteći svaki detalj. Sa mesta na kojem se nalazio imao je pogled na stražnji zid kolibe na kome nije bilo prozora. Po jedan prozor nalazio se na svakom bočnom zidu, a vrata su se nalazila na strani okrenutoj od njih. Već posle letimičnog osmatranja sračunao je da bi bilo lako izvodljivo privući se kolibi sa zadnje strane koja nema prozor pod uslovom da se bude dovoljno oprezan i tih.

„Sačmarica“ mu je zablistala u ruci kada se okrenuo braći Hobak.

— Kada ste poslednji put videli Biliu?

— Džoz Henri ga je izvodio napole pre jedan sat. Dečak je htio da nije vedu — rekao je Džo.

— Da li je Bili dobro izgledao?

— Da, izgledao je sasvim u redu.

Holidei je klimao glavom. U njemu se ugasio i poslednji tračak sumnje. Sada je bio siguran da je Bili Džordan u kolibi i znao je još jednu stvar. Braća Hobak sitni luneži i kavradžije danas su se pokazali kakvi su u stvari. Bili su ljudi u pravom smislu te reči.

— Možda kasnije neće biti prilike — promrmliao je Dok. — Ali mislim da nešto treba da vam kažem. Hvala vam momci.

Hobakovi su bili toliko zbunjeni što im neko zahvaljuje za nešto što su učinili da nisu znali šta da odgovore. Ali, Tom je imao jedno pitanje.

— Misliš li da siđeš dole. Holidei? Sam?

Holidei nije mogao da se ne osmeje. — Da imam nameru da siđem sam. Mislim da tako imam veće šanse da ne budem primećen. — Onda se odjednom uzbiliio. — Ali, ako se meni nešto dogodi, i ne uspem da dečaka izbacim ostate na vama da pokušate da spasete dečaka. Jasno?

Braća Hobak su klimnuli glavom. Lica im nisu pokazivala neko naročito oduševljenje, ali Holidei to nije brinuo. On je bio svestan jedne činjenice. Ako je neko mogao da spase Biliu Džordana onda to nisu bili Hobakovi nego on sam. Na njihovu pomoć nije mogao mnogo da računa.

— Pokrivajte me — prošaputao je. Ne oklevajući više ni trenutak, ustao je iz zaklona i trčeći brzo i tiho počeo da se spušta niz padinu.

Dok Holidei je umeo da se kreće nećuino kao Indijanac. Naravno, kada je to morao. Njegovi koraci su ličili na skokove pantera koji se kao senka, prikrada plenu. Neprimećen je stigao do zida kolibe. Zastao je za trenutak i prislonio uvo uz drveni zid.

Unutra je bilo tiho.

Holidei se pognuo skoro do zemlje, odšuniao se do istočnog ugla kolibe i čučnuo ispod prozora. Nekoliko trenutaka je stajao nepomičan i osluškivao. Onda je krenuo napred.

U tom času je jedan konj glasno

feknuo. Holidei se skamenio. Iz kolibe se začuo glas nekog čoveka, a onda je opet nastala tišina. Kockar se oprezno prišunio do prednjeg ugla kolibe. Od mesta na kojem je stajao pa do ulaza u kolibu, bilo je najviše šest stopa. Vrata su bila širom otvorena. Dim cigarete, lagano je izlazio napolje.

To je moglo da znači samo jedno. Neko je sedeo odmah pored ulaza u kolibu.

Smiren i sasvim odlučan Holidei je spustio pušku na zemlju i izvikao „kolt“ iz sutrole. Ovo nije bio trenutak kada treba misliti na fer borbu. Ako dozvoli banditima samo nekoliko trenutaka da razmisle, oni će svakako stići da prislonе cev oružja uz Biličevu glavu. U tom slučaju, Holidei ne bi mogao da uradi ništa.

Morao je da bude brz, brži nego što je bio ikada u životu.

Prišunio se vratima i čuo kako stolica škripi. Zastao je samo toliko da udahne vazduh, a onda se munjevitо uspravio i iurnuo unutra. Zastao je na vratima i u jednom kratkom deliću sekunde njegov oštar pogled obuhvatio situaciju u kolibi.

Prestrašeni Meksikanac se podigao sa stolice, a ruka mu je poletela prema boku.

Bili je ležao na drvenom krevetu, a Džog Henri se okrenuo od starog znořeta pored kojeg je stajao.

Onda je nastao pakao.

Prvo je zagrmelo revolver u Holidejevoj ruci. El Galo se presamitio kada ga je olovno tane udarilo, a ruka mu je zastala sa unola izvučnim revolverom iz futrole. Delić sekunde pre nego što je grmnuo re-

volver Džoga Henrija. Holidei je pao na jedno koleno, i sa tri kratka trzaja prsta ispalio tri metka na nadzornika sa ranča River Fork.

Tri hica su se spoјila u jedan. Metci su udarali u telo predradnika „River Forka“ takvom silinom da je Henrijevo telo odbačeno čitavih šest stopa unazad. Naletео je na prozor i ostao da leži presamičen preko okvira.

Holidei je čuo kako Bili viče i naglo se bacio na pod. Za milimetar je izbegao metak iz Meksikančevog revolvera.

Još u padu se okrenuo i uzvratio palibu. Ovoga puta, njegov „kolt“ nije znao za milost. El Galo je pogođen u vrat, a sledeći metak mu je prosvirao srce. Bio je mrtav još pre nego što je pao na pod.

El Galo je još padao, kada je Bili skočio sa kreveta i poletео Doku u zagrljai. — Dok! Dok! — povikao je, a onda su mu na oči grnule suze.

Nije bilo čudno što je plakao. Na njegovom mestu bi se mnogi odrastao čovek, već odavno izbezumio od straha. Mali Bili se do sada držao odlično.

Holidei je zagrljio dečaka i privio ga uz sebe. Stajali su tako nekoliko trenutaka. Holidei se okrenuo, kada je Džog Henri zastenjao i počeo da klizi pored prozora.

— Sve je u redu Bili — rekao je blago i poveo dečaka iz kolibe.

— Tamo su braća Hobak. Reci im da dođu ovamo. Ja ću da vidim, mogu li nešto da uradim za Džoga Henrija.

Međutim, za predradnika sa ranča „River Fork“ više niko nije mogao bilo šta da učini. Džog Henri

je već odavno trebalo da bude mrtav. Samo ga je neko čudo držalo u životu. Kada je otvorio oči, zatrentao i pogledao u Holideja, u nima se jasno videla smrt.

— Hoću li umreti. Holideie? — jedva je izgovorio.

Holidei je odmahnuo glavom.

— Nećeš ako mi kažeš sve ono što želim da znam.

Holideiu nije bilo milo zbog ove laži, ali, to mu je bilo neophodno. Bilo mu je mrsko što mora da laže čoveka na samrti ali je, isto tako, bio svestan važnosti onoga što je imao da ga pita.

Konačno, Džoz Henri je obezvredio svoj život u trenutku kada se umešao u ovu stvar. Sam je kriv za ono što ga je zadesilo.

Holidei se sagnuo i podigao El Galovo „sombbrero” koji je ležao na nodu. Prebacio je široki šešir preko Henrijevog stomaka da nadzornik ne bi video gadnu ranu iz koje je liotala krv. — Ako budeš govorio ostaćeš živ Henri — rekao je. — Inače ću te ostaviti da umreš od krvavljenja.

Na nadzornikovom licu se pojavio izraz straha, nastravičnijeg straha koje ljudsko biće može da oseti: strah od smrti.

— Ja sam bio protiv toga da se dečak odvede Holideie — rekao je molećivo. — Ali morao sam da se složim s ostalima. Ja ne bih ništa mogao...

— Je li to bila Bridžerova ideja? — Požurivao ga je Holidei i kada je samrtnik umorno klimnuo glavom. Dok je nastavio sa pitanjima.

— Zbog čega je sve ovo Henri? Čemu oni napadi na mene? Jedne večeri me je napao neki Meksikanac.

a sledeće, četvorica. Kakva je njihova uloga u svemu ovome?

— Oni su krali goveda za gazdu... Želeo je da se obogati, da bi mogao da kupi položaj guvernera u oblasti Amado... u Meksiku. — Džoz Henri je nagio prestao da govori i zgrabio Holideja za ruku. — Mračji mi se pred očima Holideie. Teško mi je... kao da ću ipak... umreti.

Holidei je podigao pogled i zagledao Pita Hobaka koji se pojavio na vratima. Ovaj je telom zaklanio svetlost pred očima samrtnika. — Pitaj ga za Džerila. Holideie — rekao je Hobak.

— Džeri Neš nije ubio Džordana. Holideie — rekao je Džoz Henri, a krvavi mehurići su mu se pojavili na usnama. — Ubio ga je Federiko kada je... sa još nekim tinovima krao Džordanova goveda. Kasnije je neko od momaka... ugledao Džerila... koji je pisan jahao kući... a Federiku je palo na pamet da bi moglo da se udesi da izgleda, da je Neš ubio Džordana.

Ranjeni Henri je sve teže govorio i videlo se da mu je ostalo još vrlo malo da živi. Sada je sa velikim naporom izgovarao reči i Holidei se sagnuo da bi mogao da ga bolje razume.

— Mislim... mislim da je bio suviše uobražen... taj Federiko. Smatrao je da je pametan... i... nepobediv. Zato se i napio onako i ubio devojku.

Henri je počeo da kašlje. Ovoga puta je primetio krv koja mu je tekla iz usta.

— Do đavola Holideie — promrmliao je slabim glasom. — Jesi li siguran da neću umreti?

— Sasvim sam siguran — odgovorio je Holidei. A onda kada je video da pogled u očima Džoga Henrija postaje staklast i ukočen, pružio je ruku i zatvorio oči koje i onako više nisu videle ništa.

— Pa, šta sam ti rekao — osmehnuo se Pit Hobak, kada se Holidei uspravio. — Jesam li ti sve vreme govorio da Džeri Neš nije ubio Džordana.

Holidei je klimnuo glavom ne govoreći ništa. Prošao je pored njega i izašao iz kolibe. Bili je stajao pored Džoa Hobaka. Kada je primetio Holideia, potrčao je prema niemu. Holidei se sagnuo i podigao ga na ruke.

— Jesi li dobro, Bili? — upitao je.

— Naravno. Dok... I nisam se ni malo uplašio Pa. . možda sam se malo uplašio noćas, kada sam se probudio i video da me El Galo nosi iz kuće.

— Sada je sve u redu, Bili — rekao je Holidei. — Odvešćemo te u grad a onda...

— Hej Holidei! — uzviknuo je u tom trenutku Džo Hobak. Rukom je pokazao na sever.

— Oblak prašine! — rekao je Pit — Neko dolazi!

— To mora da je mister Bridžer. Dok — rekao je Bili.

— Odakle ti ta ideja? — pitao je Tom.

— Znam. Onaj El Galo i Džog Henri su govorili da će mister Bridžer doći oko podne. Je li sad oko podne Dok?

— Prošlo je podne — promrmliao je Dok. Spustio je dečaka na zemlju i pokazao mu na kolibu.

— Svi unutra! Brzo! — rekao je.

X

Podne je prošlo a Bridžer je malo zakasnio. Oblak prašine je ostao daleko za njim kada je stigao do pašnjaka obraslog travom. Sa njim je išao i Federiko.

— Naravno da nema drugog načina, senjor Bridžere — odgovorio je Federiko kad se koliba pojavila pred njim. Banditovo lice je sijalo osmehom. Još nije mogao da savlada osećanje zadovoljstva što je ponovo na slobodi.

— Taj dečak vas poznaje, a poznaje i Henrija. Osim toga, sigurno zna gde ga to držite. Poznaje ovaj kraj. Verujte mi, nemamo drugog izbora nego da ga ubijemo. Koliko ja znam, i izjava jednog deteta može da otera na večala isto tako sigurno kao i izjava odraslog čoveka.

— Verovatno si u pravu — promrmliao je Trevis.

Nije mu bilo lako da se složi sa banditom, ali je i sam shvatio da nema drugog izbora. On je imao nameru da oslobodi dečaka. Bili je odigrao svoju ulogu, i više mu nije bio potreban.

Međutim, Federiko je dugo navišao na njega i konačno je uspeo da ubedi rančera da promeni odluku. U stvari, skoro ga je ubedio.

Dok je ispod oka posmatrao revolveraša, Bridžer nikako nije mogao da se otme utisku da je Federiko želeo da ubije dečaka samo da bi time naneo udarac Doku Holideiu.

Koliko je Trevis Bridžer znao, Federiku je bilo sasvim svejedno da li će dečak ostati živ ili ne. On i El

Galo su ionako nameravali da pređu u Meksiko i bilo im je svejedno kakvo će biti svedočenje malog Bija Džordana.

— Nesto je tiho tamo — izjavio je Federiko, kada su se konji zaustavili na vrhu padine. Koliba se nalazila u podnožju, na nepunih stotinu jardi ispod njih.

Trevis Bridzer je promrmlijaio nešto sebi u bradu. Celo vreme mu se po glavi motala jedna misao. Bogati rančer je mislio o tome kako je jedna ovakva sitnica bila dovoljna, da uništi sve ono što je godina-ma pažljivo gradio.

Ipak, sada je sve bilo gotovo. Trevis Bridzer je naučio lekciju.

Zato je resio da se više nikada ne povezuje sa kradljivcima goveda. Čak je bio spreman i da odustane od borbe za guvernerski položaj.

— Nigde ne vidim El Gala i Henrija — promrmlijaio je Federiko. U očima mu se videla sumnja.

— Sigurno se odmaraju — rekao je Bridzer. — I sam znaš da prošle noći uopšte nisu spavali.

Federiko je čuteći klimnuo glavom, ali se videlo da nije baš ubeđen. Kada su se približili kolibi, glasno je pozvao.

— Hej, vi tamo? El Galo, amigo!

— Hej, Džog! — viknuo je i Bridzer. — Jeste li tu, Džog?

U tom trenutku su vrata počela da se otvaraju i rančer je odahnuo.

— Ah, čuli su nas.

Trenutak kasnije, oba jahača su naglo zaustavila konje, a oči su im se iskolačile od iznenađenja.

Na vratima kolibe se pojavio čovek sa revolverom u ruci. Taj čovek bio je visok i vitak, a lice mu

je bilo opaljeno suncem. Na licu mu se nije pomerilo nijedan misao dok je govorio.

— Ruke uvis, barabe! Gotovo je... Čitava ova prijava stvar je završena!

— Holidej!

Samo ta jedna reč je kliznula sa beskrvnim usana Trevisa Bridzera. Pored njega je Federiko sedeo na svom konju kao da se skamenio. Jedino su mu oči gorele paklenom mrzljivošću, kakva se retko sreće kod nekog ljudskog bica. Mušići na vilicama su mu se grčile, a dugi prsti su počeli da se približavaju dršci revolvera ukrašenog sedeom.

Cev „koita“ u Holidejevoj ruci se lagano pomerila u stranu. Sada je mračni otvor cevi bio uperen pravo u Meksikančeve grudi.

— Povuci i mrtav si, Federiko.

U kockarevim očima je blestao hladan sjaj. Ipak, iza te mirne maske, mogao se naslutiti pravi vulkan gneva koji je kličao u njegovim grudima.

— Povuci i mrtav si, Federiko! — ponovio je Dok.

Federiko nije potegao oružje. Dobro je znao da Holidej ne blefira. Međutim, ruka mu je ostala na dršci „koita“.

Koliba iza Holidejevih leđa bila je tiha i Federiko je odmeravao svoje šanse.

Jedan jedini čovek je stajao između njega i slobode. Ali, da li je bio dovoljno brz?

Onda se na licu bandita pojavio podrugljiv osmeh. Zabacio je šešir na potiljak i pogledao Doku u oči.

— Senjor Holidej nije onakav borac kao što se priča — rekao je. —

Svi kažu da je senjor brz na revolveru. Federiko sumnja u to, senjor Holideje. Zašto ne vratite „kolt“ u futrolu, pa da se ogledamo u poštenom dvoboju?

Holidej je mirno odmahnuo glavom.

— Nemam nameru da produžim šansu tvorovima kakav si ti — rekao je.

Federikovo lice se samo za trenutak zagrčilo, a onda se na njemu opet pojavi osmeh.

— Senjor Holidej vređa Federika. Zašto? Ako se senjor plaši da se bori sa mnom...

— Zaveži — prekinuo ga je Holidej. — Misliš li da ćeš se time spasti? Imam nameru da te izvedem na sud. Tamo ćeš reći sve što imaš. I o ubistvu Sema Džordana.

Federiko se trgnuo. Do đavola, Holidej zna i za to. Iznenadio se. A onda mu je nešto palo na pamet.

— Zna li senjor Holidej kako je njegov prijatelj umro? — upitao je bandit cereći se podrugljivo. — Klečao je na kolenima i molio Federika za milost. Da, umro je kukavički kao i svaki gringo koji...

U tom trenutku, Holidej je vratio revolver u futrolu. To se dogodilo tako iznenada da je Federiku bilo potrebno nekoliko sekunda da shvati šta se dešava.

A onda mu se lice razvuklo u osmeh.

No, tada se desilo nešto što samo slepa igra sudbine može da namesti. Iza Holideja se začuo bat koraka i jedna senka se pojavila na do vratku.

Pre nego što je sve počelo, Holidej je dao uputstva braći Hobak i

Biliju da ostanu u kolibi i da se ne pojavljuju dok im on ne da znak. Sada je bio iznenađen ovim pokretom iza sebe i za trenutak je skrenuo pogled sa svog protivnika.

To je Federiku bilo dovoljno. Brzina kojom je potezao „kolt“ iz futrole, donele mu je slavu u Meksiku. Sada je pokazao da slava nije zaradena na praznim pričama.

Pokrenuo se, a ruka mu je tako sevnula da je taj pokret izgledao zbog brzine. U magnovenju mu se revolver stvorio u šaci i cev je počela da se podiže.

Uglom oka, Holidej je primetio pokret bandita, a onda je krenuo u dejstvo. Okrenuo se oko sebe, a „kolt“ kao da mu je sam iskočio iz futrole.

Zapanjeni Federiko nije stigao da povuče obarač kada je video kako iz cevi Holidejevog „kolta“ seva narandžasti plamen, a u sledećem trenutku je osetio snazan udarac u grudi.

Pakleni bol je presekao Meksikanca koji se zgrčio u sedlu. Nagnuo se u stranu i pao s konja, a cev Holidejevog „kolta“ ga je pratila dok je padao.

Federiko je svom težinom udario o zemlju ali je ipak smogao snage da podigne oružje još jednom. Medutim, u njegovim prstima više nije bilo dovoljno snage da potegne obarač. U tamnom mlazu krvi, život je isticao iz njega.

Okrenuvši se od mrtvog čoveka koji je ležao na zemlji, Trevis Bridžer je počeo da dihtati od straha kad je ugledao revolver čija se cev dizala prema njemu. Pogled u

Holidejevimi očima je bio sasvim bezizrazajan.

— Ne! — vrisnuo je bogati rančer, a lice mu se izobilice od histeričnog straha koji ga je obuzeo. Podigao je ruke uvis a one su primetno podrhtavale.

— Ne, Holideje!

Polako, veoma polako, opasan izraz je nestajao iz Holidejevog pogleda.

— Skini opasač — naredio je. Tek kada je oružje palo u prašinu, Holidej se okrenuo čoveku iza sebe.

— Pa, Hobak?

— Do đavola, stvarno mi je žao Holideje — počeo je da se izvinjava Pit Hobak. — Ali, posmatrao sam kroz prozor šta se dešava i pomislio sam da nije pošteno da se ti obračunavaš sa dvojicom, pa sam... izašao da ti pomognem.

Holidej je klimnuo glavom i osmehnulo se. Znao je da nikada nije bio bliže smrti nego ovoga puta. Skrenuo je pogled sa protivnika, a to je gotova smrt.

— Hvala ti, Hobak — rekao je. — Hvala ti. — Pružio mu je ruku.

Čvrsto su se rukovali. Onda je Džo Hobak izašao iz kolibe i prošao pored njih. Nezainteresovano je odmerio Federika koji je ležao na zemlji. Prišao je Bridžeru i svukao ga iz sedla.

Trevis Bridžer je izgledao kao čovek kojeg muči noćna mora.

— Ja nisam hteo da ubijem dečaka, Holideje — počeo je grlenim glasom kao da je ta izjava mogla da spere sve njegove grehe. — Kunem se da nisam hteo da ga ubijem.

Holidej je čuteći posmatrao čove-

ka koji je bio odgovoran za sve što se dogodilo.

Samovo ubistvo, zatvaranje Džerija Neša, pokušaji da ubiju njega lično, kidnapovanje malog Bilija Džordana. Holidej nije odgovarao Bridžeru koji je drhtao čitavim telom. Odlučio je da to ostavi sudiji koji je bio najpozvaniji da razgovara sa Trevisom Bridžerom.

Onda se okrenuo Hobakovima i uzeo Bilija u naručje. I dečak je bio bleđ, ali se borio da sakrije strah. Holidej je bio ponosan na njega.

— Mozete li vas trojica šaljivčina da odvedete Bridžera u grad, a da ga uz put ne izgubite? — upitao je Dok braću Hobak.

Džo se zadovoljno osmehnulo.

— To će biti pravo zadovoljstvo — rekao je. — A ti, šta je s tobom? Iđeš na neko drugo mesto?

— Ja ću na drugu stranu — rekao je Dok Holidej. — Treba da odvedem Bilija njegovoj mami.

*

Iza njega su ostali smrt, strahovanja, strepnje i mnogi naponi koji su izgledali da nikada neće uroditi plodom. Međutim, Dok Holidej je bio zadovoljan. Vredelo je truda. Bilo je dovoljno videti radost u očima majke kada je svoga sinčića prigrlila na prsa, pa da bude dovoljno nagrađen za sve.

Moli mu nije rekla ni reč dok ga je posmatrala preko Bilijeve glave. Nije ni morala ništa da kaže, Holidej je znao kako se osećala i šta je mislila.

*

Sudija Banderman je osudio Trevisa Bridžera na doživotnu robiju u državnom zatvoru u Jumi.

Posle izricanja presude, obratio se prisutnima.

— Dame i gospodo — počeo je niski, debeli sudija ponosnog držanja — vi ste poslednjih dana u Oktliju, zaista, doživeli i prebrodili teske i opasne časove. Ali, želim da imate na umu da zlo kojem smo ovde bili svedoci, uvek ima načina da sebe uništi vlastitim sredstvima. I sada, pošto je zla senka koju je Trevis Bridžer bacao na ovaj kraj, nestala, siguran sam da Oktlijo očekuje doba napretka i blagoslanja.

Svi su klicanjem pozdravili ove reči. Prijalo im je da neko na taj način govori o Oktliju, gde je rec napredak do sada bila sasvim nepoznata.

— Ali, ne mogu, a da na današnji dan — nastavio je sudija — ne spomenem požrtvovanje jeanog čoveka... — zastao je i klimnuo glavom Doku Holideju, koji je sedeo u prvom redu stolica pored Moli Džordana i njenog sina. — Taj čovek je video nepravdu i nije oklevao da reskira svoj život da bi joj se suprotstavio.

Ljudi su ponovo zaklicali.

— I na kraju — rekao je sudija i okrenuo se mestu gde su u pozadini sedela tri mlada čoveka u društvu sićušne žene koja jedva da je videla od glava onih koji su sedeli ispred nje. — Da kažem nešto i o Hobakovima.

Svi su se okrenuli za njegovim pogledom.

Ma Hobak je snažno zagrizla pi-sak svoje lule. Ona je i ranije imala

iskustva sa sudijama. Mnogo iskustva. Ako ovom Bandermanu pakuje na pamet da govori koješta, već je odlučna da mu pokaže šta ona zna da kaže. U očima joj je bio izazivacki sjaj. Čekala je samo da sudija nastavi.

— Da, o Hobakovima — rekao je sudija. — Ne želim da skrivam činjenicu da reputacija koju je ova porodica uživala nije uvek bila najbolja. U stvari, nekoliko puta sam imao priliku da se s njima sretnem na istom ovom sudu. Međutim, ono što su uradila u ovom slučaju, posebno u spasavanju malog Bilija Džordana, zaista je za svaku pohvalu. Mister Holidej, gospoda Džordan i šerif Armstrong su me zamolili, da, danas, u njihovo ime, javno izrazim zahvalnost braći Hobak. U isto vreme, želim da izrazim i svoju ličnu zahvalnost i zahvalnost guvernera ove pokrajine, mister Bredlija.

Sudija je zastao i obratio se direktno Hobakovima.

— Mister, Pitere, mister Džozefe i mister Tomase Hobak, mi vam svi iskreno zahvaljujemo.

Aplauz koji se protomio posle ovih reči, prosto je uzdrmao zidove sudnice.

Braća Hobak su bili pomalo zbunjeni, ali su, ipak, prihvatili srdačna rukovanja i čestitanja građana. Jedino je Ma Hobak još uvek sumnjala. Osvrtala se oko sebe i bezglasno micala usnama kao da šapće „da li se to oni opet nešto podruguju Hobakovima“. Međutim, nije trebalo mnogo vremena, da shvati da nema potrebe sumnji. Sve je bilo

istina. Njeni sinovi su primali čestitke građana Oktilja.

To je bio veliki dan za Oktiljo, a posebno za Hobakove. Što se Ma Hobak ticalo, ona je sve vreme krila svoja prava osećanja iza oblaka duvanskog dima koji se dizao iz njene lule.

Tek uveče, kada su konačno krenuli iz grada i kada su dobro odmakli od Oktilja, Ma Hobak je zastavila svoga konja usred prerije i viknula iz sveg glasa.

— Ugled! Konačno!... Ugled i poštovanje!

— Tako je — rekao je Pit i mahnuo rukom u kojoj je držao bocu viskija. — I nije važno kako smo ga dobili!

— I slava! — zagrmio je Džo.

Tom je taman hteo da nešto kaže, kada se njegov konj preplašio od Džoove dreke i propao se. Tom je ispao iz sedla i tresnuo na zemlju, a konj je jurnu da beži.

Tom je smesta skočio na noge, Psovao je Džoa, a ni ovaj mu nije ostao dužan. Galamili su na sav glas, a Pit se previjao od smeha. Prišao je Tomu, ali kako se, u onom smehu klatio, tresnuo je Toma flašom koju je dražo u ruci. Pogodio ga je posred glave.

Flaša je još bila puna i imala je dobru težinu. Tom se od udarca sav ošamutio. Toliko su vikali i galamili da je Ma Hobak pomislila da će se njihova dreka čuti čak do Oktilja.

Tada je Ma Hobak shvatila jednu stvar. Jedno je steći poštovanje, a sasvim drugo, sačuvati ga.

Ako je postojalo doba dana kada se za Oktiljo moglo reći da je divan grad onda je to bilo jutro. I upravo u to vreme jedan čovek se spremao da pođe na put. U bledom sivilu koje je prethodilo suncu, centralni skver plivao je u srebrnastom sjaju kao neka avetinjska lađa. Zučkasta svetlost uličnih svetiljki je lagano blećela a prašina se tamnela bojom rde. Metalni delovi na krovovima presijavali su se kao da mame dolazak sunca.

Noć je nestala, a jutro koje je dolazilo, obećavalo je da će biti sveže i prijatno. Kroz otvorene prozore soba okrenutih prema ulici, dopiralo je glasno hrkanje mnogih spavača, koji su prvi put za mnogo dana spavali čvrstim, bezbrižnim snom. Bio je to san koji je došao sa nestankom opasnosti i smrti koja se preteći nadvijala nad gradom. Na jednom od njih pojavilo se bunovno lice Velike Roze koje je izgledalo neobično i čudno ogoljeno bez debelog sloja šminke.

Sunce je još uvek bilo skriveno iza vrhova planina, ali se videlo da će se njegov kotur pojaviti svakog trenutka.

Bilo je vreme za polazak.

— Kuda sada, Holiđeje? — zapitala je Roza.

Čovek u seđlu je slegnuo ramenima.

— Možda u Meksiko — odgovorio je.

— Da, možda — rekla je Roza značajno.

— Šta time misliš da kažeš, Rozo?

— Ni sam nisi siguran kuda ideš — rekla je Velika Roza sa žaljenjem u glasu.

— Dovoljno je da idem — nasme-
jao se Dok.

— Budala si, ako odeš.

— Eih, Rozo — odgovorio je Dok
dobročudno. — Drago mi je što si
ustala da me ispratiš, ali, tvoji sa-
veti mi nisu potrebni.

— Ja samo konstatujem činjeni-
ce, Holideje. Budala si, ako odeš.

Dok Holidej se nagnuo iz sedla.

— Sta to znači, Venka Rozo? Za-
ljubila si se u mene, pa sad poku-
šavaš da me nagovoriš da ostanem?

Holidej se šatio. Znao je da to
zna i Velika Roza. Međutim, na
njenom licu se pojavio setan izraz.

— Za mene je kasno, Dok —
rekla je setno. Onda joj je pogled
odjednom postao oštar. — A možda
je kasno i za tebe... sada više ni-
sam sigurna. Još nekoliko gradova
i još nekoliko hitaca iz tvog revol-
vera i... stvarno će biti kasno da
zgrabiš nešto što vredi dočepati. A
sada poljubi me i kidaj, komarci će
mi inače unakaziti lice.

— Hvala ti, Rozo — rekao je Dok
iznenadujuće toplim glasom. Takve
reči je mogao da izgovori samo is-
kren prijatelj.

— Da nećeš, možda, proći pored
ranča „Boks 50“? — upitala je Ro-
za s nadom u glasu.

— Verovatno ću proći.

— Da, bolje da prođeš.

Holidej je dotakao obod svog še-
šira i odjahao preko skvera. Neki
stari Meksikanac se pojavio na uli-
ci i krenuo prema jezeru. Iz kantine
Santa Roza izašao je neki čovek i
zevajući popludao za konjanikom
koji se udaljavao iz grada.

Prvi sunčev zrak je zablistao na

crkvenom tornju. Oktiljo je sačekao
novi dan.

*

Holidej je prišao svome konju i
protirijao mu gubicu. Konačno se
pozdravio.

— Kuda ćete sada, Dok? — upi-
tala je Moli. Imala je na sebi halji-
nu koju Dok do tada nije video
na njoj. Kratki rukavi otkrivali su
glatke preplanule mišice, a širok
kaiš isticao je njen stas i zaobljena
bedra. Duga plava kosa koja joj je
u slapu padala na ramena i tužne
oči činile su je još lepšom.

— Kuda? — promrmljao je koc-
kar. — Ne znam ni sam.

Moli Džordan je, sa razumeva-
njem, klimnula glavom i ćutanje
se kao nepremostiv zid postavio
između njih. Topao vetar je duvao
preko dvorišta i lepio tanku halji-
nu uz Molino telo ističući glatke
obline njenog struka i grudi. Na
vratima kuhinje stajao je dečak i
držao pečački štap u ruci.

Bili nije mogao da shvati zašto
Dok odlazi. Mislio je da će, pošto
su ružne stvari prošle, ponovo ići
na pecanje. Osetio je želju da zapla-
će, ali, nije hteo da ga Dok vidi
uplakanog.

— Pa... — promrmljao je Holi-
dej stavljajući nogu u uzengiju.

U sledećem trenutku, našao se u
sedlu. Poterao je konja, ali odjed-
nom, pred njim se stvorio Bili. U
ruci iza leđa skrivao je nešto.

— Šta to imaš iza leđa, Bili? —
upitao je Dok.

Dečak mu je pokazao štap slomljen na dvoje. — Pukao je, Dok. Seo sam na njega — odgovorio je.

— Sta sad? Ko će ti ga popraviti?

— Pa... hteo sam da pitam tebe. Ali... pošto već odlaziš... ne znam imaš li vremena da mi ga popraviš?

Holidej se nije okretao prema Moli, mada je osećao njen pogled na sebi. Instinkt ga je upozoravao da će, ako sada sjaše, biti davolski teško da ponovo pojaše konja i ode. Onda je sjahao. Bili se radosno osmehnuo, a Doku je bilo teško što će, na kraju, ipak, morati da razočara mališana.

— Popravićeš ga, Dok, zar ne? — obradovao se dečak.

— Da, mislim da mi to neće oduzeti mnogo vremena.

— Trebaće više nego što mislite — začuo se mio, šaptav glas pored njegovog ramena. Dok Holidej se okrenuo i Moli mu se odjednom učinila lepša, blistavija, raskošnija. U njenim očima više nije video tugu već nagoveštaj nekog zagonetnog obećanja koje ga je grejalo.

— Kad već ostajete da popravite štap onda morate da ostanete i na večeri — rekla je. — Spremiću nešto specijalno što će vam se sigurno dopasti.

Holidej nije odgovarao.

Prihvativši njegovo ćutanje kao pristanak, Moli se okrenula i požurila prema kući. Koračala je lako kao da joj je ta večera i njegovo zadržavanje i dalo novi impuls za življenje.

— Moli — rekao je Dok odjednom, i Moli je zasatla i na ulazu. — Da — rekla je i okrenula se.

— Mnogo hvala, ali... — Dok je učinio poslednji napor da se otme njeno privlačnosti.

— Bez „ali“, rekla je tiho ali odlučno. — Sem toga, sada mi je palo na pamet da sutra kroz grad prolazi diližansa. Zar nije mnogo lakše putovati diližansom, Dok?

— Hvala, Moli. Da, tako je lakše putovati — ponovio je Dok i u njenom oku je zaiskrio plamičak radosti.

K R A J

čitajte sledeći broj DOKA HOLIDEJA

BROJ 146

izlazi 7. oktobra 1983.

IZDAJE I ŠTAMPA NIŠRO FORUM OOUR MARKETPRINT, 21000 NOVI SAD V. MIŠIĆA 1.
